

***RADA
POWIATU MIELECKIEGO***

STRATEGIA
ORAZ
ZMODYFIKOWANY
PLAN ROZWOJU LOKALNEGO
POWIATU MIELECKIEGO
NA ROK 2006 ORAZ LATA 2007 do 2013

Mielec, grudzień 2005

Spis treści

Treść	strona
Część I. Charakterystyka stanu	1
1.1. Powiat i jego zadania	2
1.1.1. Uwarunkowania prawne	2
1.1.2. Rola powiatu	3
1.1.3. Główne funkcje powiatu	3
1.1.4. Założenia rozwojowe	4
1.2. Charakterystyka powiatu	5
1.2.1. Charakterystyka ogólna	5
1.2.2. Diagnoza stanu	10
1.2.2.1. Diagnoza w poszczególnych obszarach problemowych	10
A. Człowiek. Jakość i poziom życia	10
A ₁ Demografia	10
A ₂ Rynek pracy i bezrobocie	13
A ₂₁ Zatrudnienie	13
A ₂₂ Bezrobocie	13
B. Gospodarka	16
C. Rolnictwo	18
D. Edukacja i oświata	20
E. Infrastruktura techniczna	24
F. Ochrona zdrowia i opieka społeczna	26
G. Środowisko naturalne	33
1.2.2.2. Zaangażowanie społeczne. Aktywizacja społeczna	53
1.2.2.3. Promocja powiatu, gmin i wiosek	53
1.2.2.4. Zagadnienia kulturowe i społeczne	54
1.2.2.5. Strategie i Plany Rozwoju Lokalnego	55
1.3.. Analiza SWOT wybranych obszarów	56.
1. 4. Synteza	59
Część II. Wizja i misja powiatu	63
2.1. Wizja i misja powiatu	63
2.2. Cele strategiczne długookresowe	64
Część III. Zadania do realizacji w roku 2006	69
Część IV. Zadania i projekty na rok 2006 (n+2)	75
Część V. Powiązania wewnętrzne	80
Część VI. Oczekiwane wskaźniki realizacji ZPRL	82
Część VII. Sposoby monitorowania realizacji ZPRL	85
Załączniki	
1. Wyciąg z Programu Ochrony Środowiska	88
2. Wyciąg z Planu Gospodarki Odpadami	99
3. Limit wydatków na rok 2006.	103
Spis materiałów i literatury	106

CZĘŚĆ I.
CHARAKTERYSTYKA STANU

1.1. Powiat i jego zadania.

1.1.1. Definicja powiatu:

Mieszkańcy powiatu tworzą z mocy prawa lokalną wspólnotę samorządową. Ilekroć w ustawie jest mowa o powiecie, należy przez to rozumieć lokalną wspólnotę samorządową oraz odpowiednie terytorium¹.

Zakres działania i zadania powiatu określa ustawa w art. 4 o treści:

Art. 4 1. Powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie:

- 1) edukacji publicznej,
- 2) Promocji i ochrony zdrowia,
- 3) Pomocy społecznej,
- 4) Polityki prorodzinnej,
- 5) Wspierania osób niepełnosprawnych,
- 6) Transportu zbiorowego i dróg publicznych,
- 7) Kultury i ochrony dóbr kultury,
- 8) Kultury fizycznej i turystyki,
- 9) Geodezji, kartografii i katastru,
- 10) Gospodarki nieruchomościami,
- 11) Administracji architektoniczno- budowlanej,
- 12) Gospodarki wodnej,
- 13) Ochrony środowiska i przyrody,
- 14) Rolnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego,
- 15) Porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
- 16) Ochrony przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania powiatowego magazynu przeciwpowodziowego, przeciwpożarowego i zapobiegania innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska,
- 17) Przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy,
- 18) Ochrony praw konsumenta,
- 19) Utrzymania powiatowych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
- 20) Obronności,
- 21) Promocji powiatu,
- 22) Współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Tyle ustawa.

Wymaga to pewnych uściśleń, dla uwypuklenia zadań powiatu *sensu stricto*.

Powiat jest jednostką samorządu terytorialnego, realizująca zadania ponad gminne. Lecz powiat, z mocy ustawy, nie jest wyposażony w uprawnienia władcze w stosunku do szczebla podstawowego- czyli gminy.

Relacja pomiędzy powiatem a gminą oparta jest na kryteriach:

- specjalizacji,
- skali,
- dystansu organizacyjnego,

lecz wychodząc od prymatu kompetencji gminy. Powiat jest osobą prawną, wyposażoną we władztwo o charakterze publicznym, składające się z:

- władztwa nad terytorium, *wykonywane jednak na innej płaszczyźnie niż gmina i mające charakter ograniczony do ustawowych kompetencji,*
- władztwa nad finansami *,związanymi z pewną samodzielnością dochodową powiatu,*
- władztwa nad ludźmi, *w związku z wykonywanymi przez powiat kompetencjami o charakterze nadzorczym.*

¹ Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 roku. Dz. U.01.142.1592.

Na tym tle, z punktu wrodzenia Planu Rozwoju Lokalnego, można zdefiniować rolę powiatu następująco:

1.1.2. Rola powiatu

Rola powiatu, jako zasadniczej jednostki podziału administracyjnego kraju, to utworzenie ogniwa pośredniego pomiędzy gminą, rozumianą jako jednostka podstawowa a województwem, jako podmiotem polityki regionalnej.

Powiat skupia się w sposób istotny na władztwie nad człowiekiem- członkiem wspólnoty mieszkańców, w zaspakajaniu jego potrzeb, nazwijmy to „wyspecjalizowanych”, a nie powszechnych, właściwych po prostu mieszkańcowi gminy.

To:

- przeciwdziałanie bezrobociu,
- edukacja na poziomie ponad gimnazjalnym,
- wyspecjalizowana pomoc społeczna, (w tym zaspakajanie potrzeb osób niepełnosprawnych)
- opieka medyczna ,
- komunikacja (drogi powiatowe)
- i do realizacji tych zadań ma , w różny sposób podporządkowane i zorganizowane jednostki, służby, inspekcje i straże.

Analizując treść ustawy o samorządzie powiatowym można zdefiniować główne funkcje powiatu następująco:

1.1.3. Główne funkcje powiatu

A. Świadczenie usług:

- komunikacja,
- oświata,
- ochrona zdrowia,
- bezrobocie,
- ochrona konsumenta

B. Orzecznictwo:

- decyzje administracyjne,
- geodezja,
- kartografia,
- budownictwo,
- zagospodarowanie przestrzenne,

C. stanowienie prawa lokalnego

- akty prawa miejscowego,

D. Organizowanie działań rozwojowych :

- * promocja powiatu,
- * wspólne inicjatywy rozwojowe / inicjatywy obywatelskie²
- * stymulowanie rozwoju społeczno- gospodarczego,
- * wspieranie rozwoju ,
- *opracowanie i monitorowanie strategii rozwoju.

² Vide definicja inicjatywy obywatelskiej.

Na tym tle, przyjęto następujące założenia rozwojowe, będące bazą do opracowania PRL:

1.1. 4. Założenia rozwojowe.

1.1.4.1. Teza:

„regiony , podregiony, powiaty, gminy powinny być motorami rozwoju gospodarczego” zaś organizatorska rola powiatu sprowadza się do stymulowania tego rozwoju, a nie tylko do względnie sprawnej „obsługi” administracyjnej mieszkańców wspólnoty.

Rozwój bowiem ma nie tylko wymiar techniczny, lecz i społeczny, jest procesem ludzkim, związany z człowiekiem i sposobem postrzegania przez niego rozwoju, ma „wymiar obywatelski”, i taki był cel nadrzędny tworzenia samorządowych powiatów.

Zakłada się, że czynnikami rozwoju , które powinny zostać uwzględnione w PRL są również następujące elementy:

- lokalne kierownictwo i sposób jego działania, (*informacja, transparentność władzy*)
- zaufanie i powszechny konsensus, (*budowa społeczeństwa obywatelskiego*)
- umiejętność sprecyzowania, zdefiniowania strategii. (*czynności planistyczne, umiejętność formułowania celów i zadań*)

1.1.4. 2. Założenia:

Przy precyzowaniu założeń strategicznych należy uwzględnić czynniki, na pozór niewidoczne, często pomijane w rozważaniach i strategiach rozwojowych.

To:

- skuteczne lokalne przywództwo, łączące i inspirujące decydentów życia gospodarczego i społecznego, zapewniając zaangażowanie społeczności lokalnej, uprawiając skuteczny lobbing u władz zwierzchnich, (*formalizacja zasad zarządzania i transparentności władzy*),
- szerokie uczestnictwo wszystkich warstw społeczności lokalnej, w pracach rozwojowych, (*przyjęcie partnerskiej metody opracowania SRPM*)
- powszechna wiedza o tym, o co toczy się gra, o jaką stawkę chodzi, a także tworzenie pozytywnego obrazu (*dostarczenie kompendium wiedzy na temat strategii rozwojowej i jej potrzeby*) POWIATU JAKO WSPÓLNOTY MIESZKAŃCÓW.

To są założenia, których realizację powinien zabezpieczyć Zmodyfikowany Plan Rozwoju Lokalnego dla Powiatu Mieleckiego na lata 2005- 2006 oraz 2007- 2013.

Jako najważniejszy element rozwoju przyjęto autentyczne zaangażowanie społeczności lokalnej , tworzenie społeczeństwa obywatelskiego i budowę kapitału społecznego.

1.2. Charakterystyka powiatu mieleckiego.

1.2.1. Charakterystyka ogólna.

W wyniku reformy ustrojowej państwa przeprowadzonej w 1998 roku, z dniem 1 stycznia 1999 roku powstał powiat mielecki.

Powiat mielecki, zwany także przez mieszkańców ziemią mielecką lub Mieleckiem, stanowi wyraźnie wyodrębnioną gospodarczo i kulturowo część województwa podkarpackiego. Położony jest w Kotlinie Sandomierskiej, nad dolną Wisłoką i jej ujściem do Wisły. Administracyjnie należy do województwa podkarpackiego (również powstałego w wyniku reformy ustrojowej). W skład powiatu wchodzi następujące jednostki samorządowe: miasto Mielec, jako centrum kulturalno- gospodarczo- edukacyjne oraz 9 gmin wiejskich, to znaczy: Borowa, Czermin, Gawłuszowice, Mielec, Padew Narodowa, Przeclaw, Radomyśl Wielki, Tuszów Narodowy, Wadowice.

Zajmuje łączną powierzchnię około 880 km² a zamieszkuje go około 136 000 osób, tworzących wspólnotę mieszkańców.

Mieleckie posiada korzystne warunki klimatyczne. Należy do najbardziej nasłonecznionych terenów w Polsce, Stosunkowo ciepłe lata, niezbyt ostre zimy oraz długi okres wegetacyjny (około 220 dni w roku) z dostateczną ilością opadów w ciągu roku (czasami szkodliwe tak zwane deszcze nawalne), stwarzają korzystne warunki dla rozwoju roślinności.

Lecz Mielec, to przede wszystkim obszar problemowy w wyniku transformacji polityczno gospodarczej. Miasto i okoliczne gminy przez wiele lat były zapleczem kadrowym i mieszkaniowym dla przemysłu lotniczego, zlokalizowanego w Mielcu, a zatrudniającego „w szczycie” ponad 20 000 ludzi. Nie znane było pojęcie bezrobocia, zaś obecny powiat był zamieszkiwany głównie przez „chłopo-robotników” dwuzawodowców, których główne źródło dochodów stanowiła praca w wielkim przemyśle. Upadek monopsonu spowodował strukturalne i technologiczne bezrobocie, które w roku 1992 osiągnęło poziom przekraczający 20 %.

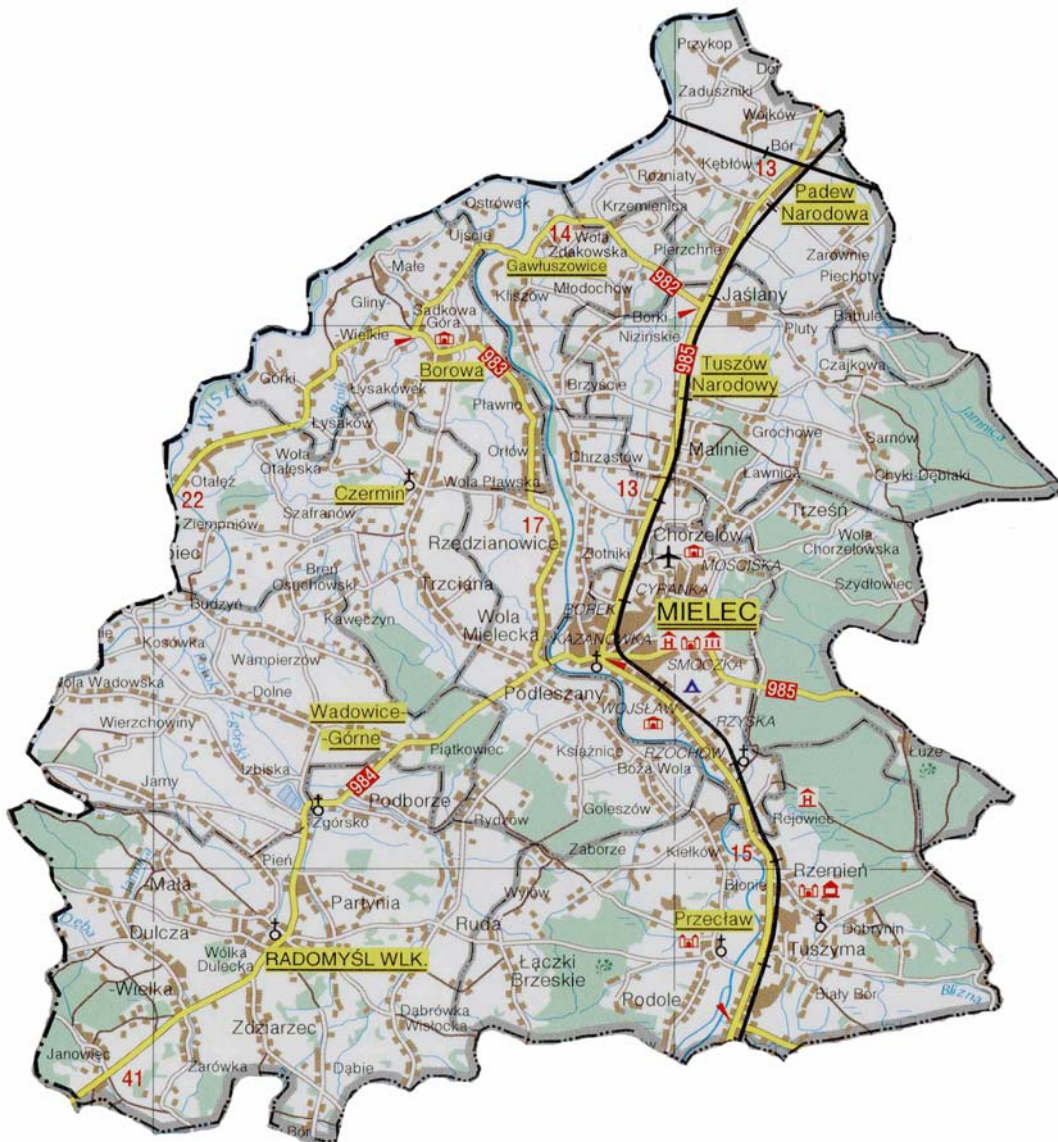
W powiecie nastąpił regres we wszystkich tzw. „starych sektorach” gospodarczych, głównie produkcyjnych, tj. kontynuujących swą działalność z czasów PRL.

Z uwagi na znaczący udział tych sektorów w regionalnym bilansie zasobów pracy regres ten spowodował znaczny spadek zatrudnienia, oraz wysokie bezrobocie. Bezrobocie to zostało w znacznej mierze wchłonięte przez wieś i rolnictwo, powiększając tam, i tak kolosalne, ukryte bezrobocie agrarne. Był to szok społeczny, którego skutki są odczuwalne do dzisiaj.

Był bowiem Mielec, nie sięgając do dawniejszych czasów, swoista kuźnią nowych pomysłów i rozwiązań gospodarczych i społecznych. Przedwojenna rozbudowa w ramach Centralnego Okręgu Przemysłowego (COP), powojenny, dynamiczny rozwój przemysłu lotniczego, a w konsekwencji równie dynamiczny rozwój regionu, który dzisiaj nazywamy powiatem, pozytywnie wpływał na zacieśnianie więzów regionalnych- lokalnych.

Jednak przemiany ustrojowe, tak korzystne z punktu widzenia ogólnopolskiego, okazały się bolesne dla wielkich zakładów (państwowych) i związanych z nimi mikroregionów. Dzisiaj- trwa odbudowa dawnej świetności, choć idzie to bardzo trudno.. Aktualnie Mielec, jako miasto, jest autentycznym centrum gospodarczym, ekonomicznym i kulturalnym swego mikroregionu.

Poniżej podano mapę powiatu mieleckiego wg aktualnego podziału administracyjnego

Mapa powiatu mieleckiego

W Mielcu funkcjonuje starostwo powiatowe, Wyższa Szkoła Gospodarki i Zarządzania, Powiatowy Urząd Pracy, Policja, Straże, Specjalna Strefa Ekonomiczna, Centrum Kształcenia Praktycznego i Doskonalenia Nauczycieli, - a w szczególności ponad 7200 osób fizycznych prowadzących działalność produkcyjną, handlową i usługową, w tym około 6200 podmiotów o zatrudnieniu do 5 osób, co świadczy o dynamice społecznej i podejmowanych próbach „brania spraw w swoje ręce”. W sumie, poza dawnymi strukturami WSK „PZL-Mielec” zatrudnionych jest ponad 25 000 osób.

*Działalność gospodarczą w powiecie mieleckim prowadzą podmioty zaliczane do jednej z trzech grup:

- a) przedsiębiorstwa zlokalizowane na obszarze nowo powstałej Specjalnej Strefy Ekonomicznej SSE – EURO PARK Mielec (powstała w dniu 5 września 1995 roku, na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów Dz. U. nr 107 poz. 526) i prowadzące działalność na podstawie specjalnych zezwoleń;

- b) przedsiębiorstwa prowadzące działalność w wyniku restrukturyzacji WSK-„PZL-Mielec”, na obszarze strefy- bez zezwolenia(to znaczy nie korzystających z ulg do których są uprawnione podmioty pracujące na zasadzie zezwoleń)- jest to 27 podmiotów gospodarczych, wydzielonych w samodzielne spółki w wyniku restrukturyzacji WSK „PZL-Mielec” (poprzednio to była jedna fabryka)
- c) małe i średnie przedsiębiorstwa oraz działalność gospodarcza osób fizycznych (na podstawie Kodeksu Cywilnego), w których liczba pracujących nie przekracza 5 osób(tzw. mikroprzedsiębiorstwa).

Na dzień sporządzania niniejszego dokumentu, nadal zjawiska takie, jak: restrukturyzacja WSK „PZL Mielec”, utworzenie i funkcjonowanie Specjalnej Strefy Ekonomicznej oraz w konsekwencji upadek przemysłu lotniczego, znaczna dywersyfikacja produkcji przemysłowej ,decydują o kształcie funkcjonowania sfery gospodarczej Mielca jako powiatu.

*W Mielcu funkcjonuje około 100 organizacji pozarządowych, w tym dwie instytucje akredytowane przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) (Agencja Rozwoju Regionalnego MARR S.A. i Fundacja MCK i RG Mielec) co jest swoistym ewenementem na terenie województwa podkarpackiego świadczącym o aktywności społecznej.

*W ramach strategii rozwoju województwa podkarpackiego, powiat mielecki został zaliczony do tak zwanego „ zachodniego obszaru problemowego”, obejmującego powiaty: jasielski, dębicki, mielecki, tarnobrzesci, powiat grodzki Tarnobrzeg, oraz stalowowolski. Wyróżnikiem „problemowym” były trudności związane z restrukturyzacją wielkiego przemysłu (w każdym z tych powiatów istniał poprzednio „ duży przemysł”), kwestie związane z rozwojem małej i średniej przedsiębiorczości oraz zagrożenia ekologiczne (głównie w powiatach : dębickim, tarnobrzescim i stalowowolskim).

Obecnie, w strategii rozwoju województwa podkarpackiego, - jest zaliczony do tak zwanego podregionu rzeszowsko- tarnobrzesciego , obejmującego powiaty :

Dębicki,

Kolbuszowski,

Leżajski,

Łańcucki,

Mielecki,

Niżański

Ropczycko – sędziszowski,

Rzeszowski,

Stalowowolski,

Tarnobrzesci, oraz miasta na prawach powiatu:

Rzeszów,

Tarnobrzeg.

Zaś strategia rozwoju województwa podkarpackiego obejmuje następujące pola strategiczne:

- zasoby ludzkie,
- infrastruktura,
- obszary wiejskie,
- przedsiębiorczość,
- turystyka, kultura, rekreacja,
- współpraca transgraniczna.

W polu strategicznym „rozwój obszarów wiejskich”³ nie uwzględniono- lub uwzględniono w minimalnym stopniu problem wielofunkcyjnego rozwoju wsi i terenów wiejskich. Ukryte bezrobocie agrarne, konieczność przystosowania rolnictwa do wymogów unijnych (dostosowanie tak prawa jak i norm do *acquis communautaire* UE), powoduje określone skutki i wymagania w stosunku do polityki rozwojowej powiatu, również zakresie komplementarnego rozwoju obszarów wiejskich, w tym pomocy w aktywizacji mieszkańców wsi w szerokim zakresie, zgodnym ze zdefiniowanymi grupami celów rozwojowych.

W opracowanej przez MARR S.A. dla potrzeb Rady Powiatu mieleckiego strategii rozwojowej powiatu na lata 2000 do 2010⁴ uznano za główne zagadnienia rozwojowe 5 pól problemowych, determinujących rozwój społeczno- gospodarczy obszaru powiatu, a mianowicie:

- I. Przedsiębiorczość;
- II. Kapitał intelektualny (kapitał ludzki i infrastrukturalny);
- III. Obszary wiejskie;
- IV. Infrastrukturę i ochronę środowiska;
- V. Atrakcyjność inwestycyjną.,
o czym poniżej.

Strategia została przyjęta uchwałą Rady Powiatu nr XV/105/00 z dnia 22 czerwca 2000 roku. Założono, że wyniku realizacji tej strategii uzyska się następującą „przyszłą pozycję” powiatu mieleckiego (co podano na następnej stronie)

Strategia była sporządzana w okresie przedakcesyjnym, przed zaistniałymi możliwościami pozyskiwania środków finansowych z funduszy pomocowych. Tak układ pól problemowych jak i ich zawartość nie odpowiadają rzeczywistości . Zmienił się podział województwa dla celów rozwojowych,(utworzono dwa podregiony- zamiast 5 obszarów problemowych). Można uznać, że strategia nie odpowiada sytuacji społeczno- gospodarczej powiatu.

Wydaje się jednak, że wizja i misja powiatu , zdefiniowane są poprawnie.

³ Strategia rozwoju województwa podkarpackiego Urząd Marszałkowski. Rzeszów 2000

⁴ Strategia Rozwoju Powiatu Mieleckiego na lata 2000 do 2010. Rada Powiatu Mieleckiego. 2000 rok.

Przyszła pozycja i wizerunek powiatu w wyniku realizacji strategii rozwojowej na lata 2000 do 2010.

Powiat mielecki, to obszar przemysłowo- handlowo- rolniczy z silnym centrum edukacyjnym i kulturalnym, połączony w jeden spójny ***AGROEKOSYSTEM MIELEC 2010, co oznacza:***

- Obszary wiejskie wyposażone w podstawową infrastrukturę: kanalizacyjną, gazową, wodociągową, telefoniczną;
- Społeczność lokalną cechującą się wysokim poziomem wiedzy i świadomości proekologicznej oraz aktywnością społeczną;
- Funkcjonującą, między gminną oczyszczalnię ścieków i składowiska odpadów, wraz z ich utylizacją;
- Funkcjonujący system prewencji powodziowej, zagospodarowane i zabezpieczone przeciwpowodziowo zlewnie rzek powiatu;
- Zmodernizowaną sieć dróg prowadzących do sąsiednich miast na kierunkach wschód-zachód i północ- południe;
- Zmodernizowaną sieć mostów na rzekach Wisłoka i Wisła;
- Rozwiniętą bazę szkolnictwa średniego, specjalistycznego i wyższego, kształcąca specjalistów dla potrzeb realizacji rozwoju społeczno- gospodarczego powiatu;
- Dobrze zorganizowaną i wyposażoną opiekę medyczną dla wspólnoty mieszkańców, z możliwością świadczenia usług specjalistycznych dla innych grup klientów;
- Rozwiniętą infrastrukturę komunikacyjną: kołową, kolejową, lotniczą;
- Centrum przemysłu zbrojeniowego i lotniczego tak dla potrzeb armii polskiej jak i innych krajów;
- Rozwinięte centrum małych i średnich przedsiębiorstw wraz z zapleczem konsultacyjnym i finansowym oraz edukacyjnym;
- W pełni wykorzystane rolniczo grunty w klasach bonitacyjnych od I do IV, oraz ekonomicznie uzasadnione, pozarolnicze, wykorzystanie gruntów w klasach V i VI;
- Stopę bezrobocia o tendencjach spadkowych, niższą od średniej krajowej.

Jednocześnie przyjęto następującą ***Misję powiatu:***

Misja powiatu:

Integracja powiatowych zasobów materialnych i intelektualnych oraz ich aktywizacja w celu znaczącego podniesienia poziomu życia mieszkańców wspólnoty

Nazwa „ Agroekosystem” została, w następnych opracowaniach Rady Powiatu zmieniona Obecnie program (praktycznie z minimalnymi zmianami) jest realizowany pod akronimem PROWENT- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich- Ekonomia- Nauka –Tradycja., przyjęty chwałą Rady Powiatu z dnia 29 lipca 2001 roku.

Ponadto funkcjonują, zatwierdzone uchwałami rady powiatu następujące dokumenty planistyczne:

- a) program operacyjny strategii rozwoju powiatu mieleckiego (uchwała nr XV/105/00 z dnia 22 czerwca 2000 roku,
- b) Program PROWENT- program rozwoju obszarów wiejskich – ekonomika- nauka – tradycja, (uchwała nr XXVIII/185/01 z dnia 29 lipca 2001 roku)
- c) program ochrony środowiska powiatu mieleckiego na lata 2005- 2013 (uchwała nr XVI/122/04 z dnia 8 lipca 2004 roku,)
- d) Lokalny Plan Rozwoju Powiatu Mieleckiego na lata 2004- 2005 (uchwała nr XVII/132/04)

1.2. 2. Diagnoza stanu powiatu mieleckiego

1.2.2.1. diagnoza w poszczególnych obszarach problemowych.

Diagnozę stanu powiatu, jako jednostki samorządu terytorialnego sporządzono w oparciu o dostępne materiały statystyczne oraz badania własne. Przeprowadzono ją w szerokim zakresie.

A. Człowiek. Jakość i poziom życia:

Ocena poziomu życia wspólnoty mieszkańców sprowadza się do dwóch podstawowych pojęć, to jest *poziomu* i *jakości* życia.

Poziom życia- to stopień zaspokojenia potrzeb materialnych, jakość życia- to przede wszystkim sposób zaspokojenia potrzeb niematerialnych. Rozróżnienie to ma praktyczny aspekt.

Rozpatrzmy go w kilku kategoriach.

A₁ Demografia. Podział administracyjny i ludność powiatu.

Pod względem liczby ludności powiat mielecki zajmuje drugie miejsce w województwie podkarpackim (za powiatem ziemskim – rzeszowskim).

Ludność wg wieku .Tabela nr 1.(dane na 31 grudnia 2003 roku.⁵)

Wyszczególnienie	Województwo	Powiat	Struktura w powiecie w %
Ogółem	2 097 248	132 862	100
Wiek: 0 – 2 lata	62 871	3 965	3,0
3 – 6	97 026	6 178	4,6
7- 12	178 769	11 676	8,7
13-15	105 894	7 021	5,2
16-18	112 433	7 221	5,4
19-24	216 937	13 467	10,2
25-29	162 521	10 528	7,9
30-39	278 063	17 523	13,2
40-49	301369	19 150	14,5
50- 59	239 325	14 954	11,3
60- 64	78 644	4 739	3,6
65 lat i więcej	263 396	16 440	12,4

Największe pod względem liczby ludności gminy w powiecie to: miejska Mielec (64 450 mieszkańców), wiejska Mielec (11 601 mieszkańców, co stanowi 9 % populacji), Radomyśl Wielki (10 905 mieszkańców, co stanowi 8 % populacji) oraz gmina Przecław (10 813 mieszkańców, co stanowi 8 % populacji). W pozostałych 6 gminach zamieszkuje około 27 % mieszkańców powiatu. Ogółem w miastach żyje około 49 % populacji.

Średnia gęstość zaludnienia w powiecie mieleckim jest wyższa od średniej na terenie województwa podkarpackiego (153 osoby na 1 km² do 118 osób średnio w województwie), lecz jest rozłożona nierównomiernie. Przykładowo w gminie miejskiej Mielec gęstość zaludnienia wynosi 1 361 osób na 1 km², zaś w gminie Radomyśl Wielki około 72 osoby na 1 km².

Na obszarze powiatu występują klasyczne dysproporcje w strukturze płci zaludnienia. Na 100 mężczyzn przypada 101,9 kobiet (co jest niższym wskaźnikiem niż w województwie, gdzie na 100 mężczyzn przypada 103,8 kobiety)..

⁵ Dane liczbowe mogą się nie zgadzać, ze względu na różne daty ich pozyskiwania.. Źródło główne: Rocznik statystyczny WUS za rok 2004.

Jednak niekorzystnie kształtuje się udział ludności w wieku nieprodukcyjnym (to znaczy suma mężczyzn w wieku poniżej 17 lat i powyżej 65, oraz suma kobiet w wieku poniżej 17 lat i powyżej 60 lat) i wynosi 73,9 na 100 osób w wieku produkcyjnym, co jest wskaźnikiem wyższym od średniej wojewódzkiej (73.5).

Jako wiek produkcyjny przyjmuje się wiek:

* dla mężczyzn $\leq 17 \text{ lat} \leftrightarrow \leq 65 \text{ lat}$

* dla kobiet $\leq 17 \text{ lat} \leftrightarrow \leq 60 \text{ lat}$.

Prognozy demograficzne zakładają okresowy wzrost ludności w województwie podkarpackim,(w powiecie mieleckim tylko spadek), a następnie spadek, zgodnie z prognozą na lata 2005- 2030.

Prognoza ludności : Tabela 2.

Wyszczególnienie	Lata						
	2003	2005	2010	2015	2020	2025	2030
Województwo	2 097,2	2 096,6	2 097,7	2 099,6	2 095,9	2 079,1	2 044,7
Podregion rzeszowsko-tarnobrzeski	1 155,9	1 157,5	1 159,8	1 161,5	1 159,7	1 149,7	1 129,8
Powiat mielecki	132,9	132,6	132,2	131,9	131,4	129,9	127,5

W strukturze wiekowej ludności do 2010 roku będą występować następujące tendencje:

- Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym będzie malał, lecz w tempie mniejszym niż średnio w kraju (dynamika: 92,2 %)
- Do 2010 r. będzie rósł odsetek ludności w wieku produkcyjnym , a dopiero potem będzie stopniowo malał (dynamika do 2010 : 107, 4)
- Systematycznie będzie rósł odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym (dynamika: 137,6% !)

Prognozowane zmiany w liczbie ludności powiatu, wzrost bezrobocia na wsi, wynikający z koniecznej restrukturyzacji wsi i terenów wiejskich, i ich implikacje w dziedzinach takich jak: szkolnictwo, opieka zdrowotna, usługi społeczne, kulturalne itp. są głównymi przesłankami do określania priorytetów rozwojowych powiatu na prognostyczny okres.

Poniżej podano charakterystykę ludności wg głównych źródeł utrzymania wg „ starego” podziału województwa na 5 obszarów problemowych.

Ta charakterystyka i struktura źródeł utrzymania wskazuje również na potrzebę aktywizacji zawodowej i społecznej ludności powiatu.

Ludność wg głównego źródła utrzymania 2002 roku. Tabela nr 3.

Lp.	Wyszczególnienie	ogółem	Praca						Na utrzymaniu
			Razem	Poza rolnicza			W rolnictwie		
				razem	najemna	na rachunek własny	razem	w tym w swoim gospod. rolnym (działce rolnej)	
1.	POLSKA	38230080	12354549	10710086	9445825	1264261	1644463	1448785	14547244
2.	Podkarpackie	2103837	616177	528234	480365	47869	87943	81541	871912
Powiaty:									
3.	Dębicki	131775	39593	32597	29574	3023	6996	6520	56704
4.	Jasielski	123567	34750	29048	26505	2543	5702	5488	51056
5.	Mielecki	132935	44485	37261	33791	3470	7224	6647	50979
6.	Stalowowolski	110405	32895	30938	28392	2546	1957	1749	44778
7.	Tarnobrzeski	54078	14869	13414	12522	892	1455	1328	22944

Procesy demograficzne, stan/ poziom wielkości populacji charakteryzuje również saldo migracji wewnętrznej ludności na pobyt stały, co pokazano w tablicy 4.

Wyszczególnienie	Napływ			Odpływ			Saldo migracji		
	ogółem	do miast	na wieś	ogółem	z miast	ze wsi	ogółem	w miastach	na wsiach
Województwo	11 278	4 317	6 961	12 603	6 039	6 564	- 1 325	-1 722	397
Podregion	6 429	2 624	3 805	6 794	3 648	3 146	- 365	- 1 024	659
Powiat mielecki	687	263	424	795	355	440	- 108	-92	-16

Generalnie- podział administracyjny powiatu i ludność powiatu, wg gmin podaje tabela 5.

Podział administracyjny i ludność powiatu. Tabela 5.

Wyszczególnienie	Powierzchnia [km ²]	Sołectwa	Miejscowości	Ludność				Kobiety na sto mężczyzn
				Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Na 1 [km ²]	
Miasta:								
Mielec	47	-	-	64 450	31 416	33 034	1 361	105,2
Radomyśl Wlk	9	-	-	2 467	1 211	1 256	294	103,7
Gminy:								
Borowa	55	10	10	5 697	2 815	2 864	102	101,7
Czermin	80	9	9	6 532	3 305	3 227	81	97,6
Gawłuszowice	34	7	7	2 905	1 469	1 436	86	97,8
Mielec	122	13	13	11 601	5 750	5 851	95	101,8
Padew Narodowa	71	12	12	5 434	2 772	2 662	77	96,0
Przeclaw	134	11	11	10 813	5 471	5 342	81	97,6
Radomyśl Wlk	151	12	12	10 905	5 482	5 423	72	98,9
Tuszów Narod.	90	14	13	7 288	3 673	3 615	81	98,4
Wadowice G.	87	13	13	6 752	3 428	3 324	77	97,0

A₂. Rynek pracy i bezrobocie.

Jak to już zapisano we wstępie- dla zrozumienia sytuacji na rynku pracy, należy uwzględnić procesy transformacyjne, których wynikiem była restrukturyzacja i upadek monopsonu- WSK- „PZL-Mielec.”

Tabela 6.

Zatrudnienie w WSK-PZL-Mielec i bezrobocie w subregionie mieleckim w latach 1987-1994

Rok	Liczba zatrudnionych	Rok poprzedni=100	Rok 1987=100`	Stopa bezrobocia w subregionie
1987	20 810	100,0	100,0	-
1989	20112	96,6	96,6	-
1990	18 420	91,6	88,5	6,7
1991	15 748	85,4	75,7	13,2
1992	12 596	79,9	60,5	16,3
1993	9 526	75,6	45,8	21,9
1994	8 750	91,9	42,0	20,9

Jak widać z powyższych danych, sytuacja na rynku pracy pogarszała się sukcesywnie od roku 1987 do 1994. To praktycznie stan wyjściowy dla powiatu . (Powstał w 1999 roku)

A.₂₁ Zatrudnienie:**Pracujący:**

Wg danych rocznika statystycznego województwa podkarpackiego za rok 2003, poziom zatrudnienia- w województwie i powiecie mieleckim kształtował się następująco:

Tabela 7. Pracujący na dzień 31.12 2003 .⁶

Dział	Województwo	Powiat
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	4 208	234
Przemysł Budownictwo	151 934	16 111
Usługi:		
Rynkowe:	101 327	5 570
Nierynkowe	113 884	5 157
Razem	371 353	27 072

Sytuację w gminach powiatu charakteryzują dane zamieszczone w tabeli 8.

Tabela 8. Pracujący wg gmin:

Wyszczególnienie: Gminy	Ogółem		Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	Przemysł i budownictwo	Usługi	
	Ogółem	W tym kobiet			Rynkowe	nierynkowe
Borowa	347	168	17	150	48	132
Czermin	320	171	32	69	58	161
Gawłuszowice	216	91	-	137	28	49
Mielec	841	314	59	403	209	170
Padew Narodowa	188	117	8	14	66	100
Przeclaw	581	325	43	124	150	264
Radomyśl Wielki	1 024	511	8	404	268	344
Tuszów Narodowy	588	234	9	207	188	154
Wadowice Górne	879	313	6	604	85	184

⁶ wg danych z Rocznika WUS za 2004 rok, bez indywidualnych gospodarstw rolnych.

Przypomnieć należy, że w roku 1995 utworzono Specjalną Strefę Ekonomiczną, która w diametralny sposób zmieniła rynek pracy w Mielcu.

Istotną, z punktu widzenia strategii rozwoju, jest informacja o wpływie SSE EURO-PARK na sytuację zatrudnieniową w powiecie, czyli zmiany jakie nastąpiły po 1995 roku. Prezentuje to tabela 9

Zatrudnienie w firmach SSE oraz ich rola na mieleckim rynku pracy. Tabela 9.

ROK	Liczba miejsc pracy w firmach SSE	W tym nowe miejsca pracy	Udział nowych miejsc pracy	Nowe miejsca na terenie podstrefy	Udział nowych miejsc pracy SSE w liczbie pracujących na terenie powiatu(%)	Udział nowych miejsc pracy SSE w liczbie pracujących na terenie Mielca (%)
1996	-	228	X	228	0,9	1,1
1997	-	1 624	X	1 624	5,8	7,4
1998	5 223	2 920	55,9	2 920	10,0	12,5
1999	6 593	4 081	61,9	4 081	14,7	18,5
2000	8 462	5 629	66,5	5 629	21,2	26,5
2001	9 053	6 122	67,6	6 122	23,7	29,4
2002	10 051	7 291	72,5	7 212	27,7	34,3
2003	10 668	8 018	75,2	7 895	29,2	35,7
2004	11 588	9 166	79,1	8 798	-	-

Rozwój działalności produkcyjnej na terenie SSE był punktem zwrotnym w kryzysie na mieleckim rynku pracy. Obecnie wszystkie duże firmy przemysłowe w powiecie (powyżej 250 osób) z wyjątkiem R&G oraz AUTO-PART zlokalizowane są na terenie SSE, a łączny udział firm działających w SSE w zatrudnieniu w przemyśle w powiecie mieleckim, bez spółek post-WSK przekroczył 56% (bez firm o liczbie pracujących do 9 osób, czyli tzw. mikroprzedsiębiorstw).

A22. Bezrobocie

W powiecie mieleckim od roku 1987 występowało znaczne bezrobocie w wyniku restrukturyzacji WSK-PZL-Mielec oraz zmniejszenia zatrudnienia w innych firmach, np. budowlanych, co owocuje do dnia dzisiejszego.

Jak wspomniano we wstępie- na poziom zatrudnienia i ożywienia gospodarczego decydujący wpływ miało powstanie Specjalnej Strefy Ekonomicznej SSE EURO-PARK Mielec.

Zwolnienia z pracy z WSK-PZL Mielec na przestrzeni lat 1987 (najwyższy poziom zatrudnienia- 20 810 pracowników) do 1994 (8 750 pracowników) decydowały o poziomie bezrobocia strukturalnego i technologicznego na obszarach obecnego powiatu mieleckiego (w roku 1994 stopa bezrobocia wyniosła 20,9% na obszarze objętym sprawozdawczością Rejonowego Urzędu Pracy, czyli bez gmin Padew Narodowa, Wadowice Górne oraz miasta i gminy Radomyśl Wielki, które weszły w struktury powiatu od dnia 1 stycznia 1999 roku) (powiat powstał w 1999 roku!)

Stopę bezrobocia w powiecie mieleckim na tle województwa podkarpackiego i Polski obrazuje tabela nr 10.

Rok:	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Powiat mielecki	19,8	17,1	12,1	11,2	13,9 ⁷	14,2	16,1	15,2	14,9	X	X
	X	X	X	X	X	X	X	X	X	15,9	14,4
Województwo	16,9	14,6	12,1	12,3	14,5	16,2	17,4	16,9	16,6	X	X
	X	X	X	X	X	X	X	X	X	19,1	18,0
Polska	14,9	13,2	10,3	10,4	13,1	15,1	17,5	18,0	18,0	X	X
	X	X	X	X	X	X	X	X	X	19,1	18,3

Zmiany w poziomie bezrobocia to w głównej mierze rozwój SSE EURO-PARK S.A. Mielec, oraz dynamicznie rozwijający się sektor MŚP- o czym dalej.

Na koniec czerwca 2005 roku wg ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Mielcu zarejestrowanych było 8 865 bezrobotnych.

Stopa bezrobocia w czerwcu 2005 roku wynosiła 14,6 % zaś w województwie podkarpackim 17,8 % a w Polsce w tym samym okresie 18,0 % Dodać należy, że w okresie pomiędzy stanem na koniec roku 2003, a stanem na dzień 30 czerwca 2005 różnica wynosi -1 771 osób(!)

Wśród bezrobotnych najliczniejszą grupę stanowią osoby w przedziale wiekowym od 18 do 24 roku życia(28,8%) oraz osoby w wieku od 25 do 34 lat (26,7 %). Z punktu widzenia wykształcenia, to najliczniejszą grupę stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (1 094 osoby) oraz zasadniczym zawodowym(3 480 osoby)

Zwrócić uwagę należy na prognozowany przyrost siły roboczej w okresie prognostycznym, szczególnie na wsi mieleckiej. Restrukturyzacja wsi, rozwój terenów wiejskich, wielofunkcyjny rozwój to kolejne wyzwania w stosunku do rynku pracy powiatu mieleckiego!

Rozkład bezrobocia wg gmin podaje tabela nr 11

Tabela nr 11. Szczegółowy podział terytorialny bezrobotnych⁸.

Wyszczególnienie Gmina:	Ogółem na 30.06.05		Ogółem z prawem do zasiłku		Udział % w ogólnej liczbie bezrobotnych
	Razem	W tym kobiety	Razem	W tym kobiety	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Miejska Mielec	4 012	2 363	480	234	45,3
Borowa	347	192	52	27	3,9
Czermin	406	230	53	17	4,6
Gawłuszowice	175	99	18	8	2,0
Mielec	805	476	102	58	9,1
Padew Narodowa	298	151	22	10	3,3
Przeclaw	941	527	97	53	10,6
Radomyśl Wielki	929	510	80	43	10,5
Tuszów Narodowy	580	343	62	33	6,3
Wadowice Górne	393	241	32	19	4,4
RAZEM	8 865	5 132	998	502	100,0

Jak z powyższych statystyk wynika, powiat dynamizuje się gospodarczo, o czym świadczy spadek poziomu bezrobocia. Lecz występują również znaczące bariery, o czym w dalszej części analizy stanu.

⁷ W roku 2002 GUS zmienił sposób obliczania stopy bezrobocia, w efekcie czego dane dla roku 2004 i 2005 są nieporównywalne do lat wcześniejszych. Za rok 2003 podano stopę bezrobocia wg obydwu metod. Zauważalny wzrost stopy bezrobocia w powiecie mieleckim wiąże się z powstaniem powiatu i przyłączeniem do działalności PUP (dawnego RUP) gmin Padew Narodowa, Wadowice Górne oraz miasta i gminy Radomyśl Wielki.

⁸ Sprawozdanie PUP- Mielec za I półrocze 2005 roku.

B. Gospodarka.

Siłą napędową gospodarki jest zapewnianie warunków do wzrostu przedsiębiorczości, podejmowania ryzyka produkcyjnego i handlowego, wspieranie działań proinnowacyjnych, wzrostu konkurencyjności i bazy technicznej. Stan prezentuje tabela nr 12.

Podmioty gospodarcze, struktura produkcji i zatrudnienie w przemyśle. Tabela 12

Gmina	Sekcje Europejskiej Klasyfikacji Działalności						
	Przemysł		Budownictwo	Handel i naprawy	Transport i łączność	Obsługa nieruchomości i firm	Ogółem w gminie
	Ogółem	Działalność produkcyjna					
Borowa	48	46	35	67	25	13	234
Czermin	34	34	72	60	42	14	256
Gawłuszowice	16	16	10	36	28	10	116
Mielec – miasto	801	792	468	2098	350	867	5376
Mielec – gmina	147	145	72	172	66	51	653
Padew Narodowa	23	22	28	55	39	24	191
Przeclaw	78	77	54	141	25	27	402
Radomyśl Wielki	65	65	74	203	60	25	492
Tuszów Narodowy	59	59	39	70	29	20	276
Wadowice Górne	43	42	47	74	33	5	244
Ogółem powiat	1314	1298	899	2976	697	1056	8240

Lecz wpływ na poziom rozwoju gospodarczego, – decydujący wpływ, ma SSE EURO-PARK Mielec.

Specjalna Strefa Ekonomiczna w Mielcu powstała na podstawie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych⁹ w październiku 1995 roku.

Jej wpływ na rozwój społeczno- gospodarczy powiatu mieleckiego jest nie do przecenienia. Miejsca pracy istniejące w wybranych rodzajach działalności gospodarczej w Mielcu i powiecie mieleckim w wyniku sprzedaży usług firmom SSE w roku 2004 prezentuje tabela nr 13.

⁹ (Dz. U. nr 123 z 1994 roku. poz. 600)

Tabela 13. Miejsca pracy w wyniku dostaw usług do SSE EURO-PARK Mielec

Rodzaj działalności	Liczba miejsc pracy	%
Transport	550	33,7
Budownictwo	350	21,4
Ochrona	180	21,4
Sprzątanie budynków	150	9,2
Sprzedaż i naprawy pojazdów samochodowych	124	7,6
Produkcja i usługi serwisowe maszyn urządzeń, narzędzi,	97	5,9
Handel hurtowy	52	3,2
Hotele i restauracje	33	2,0
Reklama	20	1,2
Usługi informatyczne	13	0,8
Usługi poligraficzne	11	0,7
Działalność w zakresie architektury, inżynierii i doradztwa technicznego	10	0,6
Obsługa celna	9	0,6
Pozostałe usługi	35	2,2
Razem	1 634	100

Prezentowana analiza obejmuje wszelkie rodzaje działalności zlecane „na zewnątrz”, za wyjątkiem dostaw materiałów i półproduktów oraz bez zaopatrzenia w energię i wodę. Uwzględnienie tych elementów wzmocniło by rolę SSE w rozwoju gospodarczym Mielca i powiatu.

Jeszcze inaczej na rozwój gospodarczy w powiecie, w wyniku działania SSE EURO-PARK można spojrzeć poprzez pryzmat miejsc pracy istniejących w powiecie dzięki efektom dochodowym SSE. Prezentuje to tabela 14.

Tabela 14. Miejsca pracy w wyniku dochodowości z SSE

Rodzaj działalności	Liczba miejsc pracy	%
Handel detaliczny	555	48,3
Transport	128	11,1
Mieszkalnictwo	118	10,2
Handel hurtowy	97	8,4
Hotele i restauracje	66	5,8
Zaopatrywanie w wodę i energię	51	4,5
Edukacja	36	3,1
Łączność	21	1,8
Rekreacja i kultura	20	1,7
Usługi medyczne	14	1,3
Pozostałe działalności	43	3,7
Razem w wyniku efektów dochodowych	1 149	100,0

C. Rolnictwo:

Powiat jest powiatem rolniczo- przemysłowym. Jednak dla ponad 51 % ludności, to rolnictwo i usługi około rolnicze stanowią o ich poziomie i jakości życia.

Czym dysponuje powiat?. Poniżej podano dane charakteryzujące rolnictwo i obszary wiejskie powiatu.

Zestawienie zbiorcze UR wg klas bonitacyjnych podaje tabela 15.

Jednostka ewidencyjna		Pow. [ha]	Klasy bonitacyjne								
			I	II	III a	III b	IV a	IV b	V	VI	VI z
R	Grunty orne	46 739	33	1 066	3 288	5 031	12 389	10 488	10 714	3 503	227
S	Sady	491	1	31	65	87	59	164	71	13	0
Ł	Łąki trwałe	5 622	5	58	526		3 216		1 518	299	
Ps	Pastwiska trwałe	5 704	2	62	595		2 331		2 059	481	174
Razem:		58 556	41	1 189	9 592		28 647		14 362	4 697	
Razem pod ewentualne zalesienia: [suma kolumn V+VI +VI z]									19 059		
Lasy i grunty leśne									19 042		
Grunty zadrzewiane									1 484		
Pozostałe:									9 102		
Ogółem									88 184		

To zasób ogólny. Nie jest on równomierny.

Zasoby gruntów wg gmin podaje tabela 16.

Zestawienie gruntów wg gmin: [ha]

Tabela 16.

Wyszczególnienie	Borowa	Czermin	Gawłuszowice	Mielec	Padew	Przeclaw	Radomyśl	Tuszów	Wadowice
Użytki rolne:	4 191	6 190	2 766	6 281	5 443	6 894	11 596	5 465	7 120
W tym: -grunty orne:	3 904	5 458	2 493	5 263	4 631	5 089	9 725	3 860	5 339
-łąki	66	183	28	690	331	1 049	817	768	943
-pastwiska	192	505	221	290	458	711	1 036	809	719
-sady	29	44	24	38	23	45	18	28	119
Lasy i grunty leśne	345	927	88	6 228	817	5 299	3 153	2 819	726
Mienie gminne	102	284	38	101	897	-	300	1 200	384
Odłogi i ugory	14	110	54	80	35	144	77	546	305
Wskaźnik bonitacji gleb	1.06	0.86	0.96	0.88	0.87	0.73	0.57	0.68	0.94
Razem odłogi i ugory:	1 365								

Sposób wykorzystania zasobów rolnych podaje tabela nr 17.
Ogólna charakterystyka gospodarki rolnej. Tabela 17.

L p.	Wyszczególnienie	Użytki rolne w % powierzchni ogólnej gospodarstw rolnych	Gospodarstwa rolne prowadzące			Produkcja sprzedana przemysłu		Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach wg lokalizacji inwestycji (ceny bieżące)	Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne)
			Wyłącznie działalność rolniczą	Wyłącznie działalność pozarolniczą	Działalność rolniczą i pozarolniczą	W mln [zł]	Na 1 mieszkańca w [zł.]		
1.	POLSKA	87,4	1918175	103998	259416	461005,0	12058	1650	23534
2.	Podkarpackie	83,4	211096	7647	24933	17127,2	8139	960	14665
Powiaty:									
3.	dębicki	83,9	12822	420	1270	2107,2	15983	960	14630
4.	jasielski	83,1	14999	374	1981	1008,9	8164	828	16091
5.	mielecki	87,7	12648	416	1331	2666,7	20057	1548	20188
6.	Stalowowolski	77,8	5999	444	759	1881,3	17042	1048	28489
7.	tarnobrzeski	85,0	5960	156	506	393,6	7279	2176	11446

Nie wszystkie gospodarstwa rolne prowadzą produkcję towarową, czyli mają możliwość wzrostu dochodów poprzez sprzedaż produkcji rolnej- roślinnej i hodowlanej.

Poniżej podano wartości produkcji towarowej.

Towarowa produkcja rolnicza w gospodarstwach indywidualnych powyżej 1[ha] UR

Tabela 18

Gminy	OGÓLEM				W gospodarstwach o powierzchni UR		
	w tys. zł	na 1pełno zatrudnionego	na 1[ha] UR	na 1 gospodarstwo	1-2 [ha]	2-5 [ha]	Powyżej 5 [ha]
					w złotych		w tysiącach złotych
Borowa	8 809	8 001	2 435	11 151	867	2 110	5 832
Czermin	8 963	7 395	1 828	9 193	274	1 625	7 064
Gawłuszowice	3 040	4 438	1 577	6 623	112	982	1 946
Mielec	6 138	6 858	1 797	6 701	306	2 751	3 081
Padew Narodowa	4 797	4 4-01	1 280	6 198	191	1 198	3 408
Przeclaw	3 085	2 794	957	3 324	490	1 457	1 138
Radomyśl Wlk	14 630	7 315	1 772	9 708	581	4 313	9 736
Tuszów Narodowy	2 927	4 944	1 194	4 369	250	802	1 875
Wadowice Górne	7 654	5 099	1 350	7 003	264	1 808	5 582

D. Edukacja i oświata.**D₁ Szkolnictwo.**

Szkolnictwo podstawowe jest rozwinięte bardzo dobrze Liczbę szkół podstawowych w poszczególnych gminach powiatu podaje tabela nr 19.

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży.

Tabela 19.

Wyszczególnienie	Szkoły	Pomiesz- czenia szkolne	Oddziały	Uczniowie	Absolwenci
Borowa	6	44	33	519	101
Czermin	6	48	35	684	127
Gawłuszowice	2	18	12	216	38
Mielec	9	75	60	1 143	190
Mielec – miasto	10	167	210	4 698	1 054
Padew Narodowa	5	29	23	413	88
Przeclaw	8	63	58	990	201
Radomyśl Wielki	12	92	75	1 340	258
Tuszów Narodowy	8	55	39	599	112
Wadowice Górne	7	55	45	715	122

Równie poprawnie jest rozwinięta sieć szkół gimnazjalnych, co obrazuje tabela 20.

Gimnazja dla dzieci i młodzieży.

Tabela 20.

Wyszczególnienie	Szkoły	Pomiesz- czenia	Oddziały	uczniowie	Absolwenci
Borowa	2	12	11	287	110
Czermin	1	12	13	334	94
Gawłuszowice	1	7	6	139	44
Mielec	2	24	19	562	178
Mielec- miasto	6	112	119	3 276	1 179
Padew Narodowa	1	16	12	287	96
Przeclaw	1	23	19	539	155
Radomyśl Wielki	1	32	27	772	246
Tuszów Narodowy	1	15	13	322	110
Wadowice Górne	1	13	12	313	88

Ponad gimnazjalne licea profilowane

Tabela 21..

Wyszczególnienie	Szkoły	Oddziały	uczniowie	
			Ogółem	W tym klasa I
Powiat mielecki	5	30	1 003	508

Szkoły policealne w roku szkolnym 2003/2004 Tabela 22

Wyszczególnienie	Szkoły	Oddziały	Uczniowie		absolwenci
Województwo	115	446	11 859	7 208	3 385
Powiat	6	34	119	69	51

Na terenie powiatu funkcjonuje również szkoła wyższa- jest to Wyższa Szkoła Gospodarki i Zarządzania.

Liczbę szkół, studentów oraz absolwentów podano w tabeli 23. Obrazuje to pozycję szkoły wyższej w Mielcu w stosunku do innych powiatów podregionu rzeszowsko- tarnobrzeskiego Szkoły wyższe :tabela 23.

Wyszczególnienie	Szkoły	Studenci			absolwenci
		Razem	W tym studiów		
			dziennych	zaocznych	
Województwo	17	77 453	37 561	39 452	15 393
Powiaty:					
Dębicki-	-	132	-	132	-
Mielecki	1	446	277	169	175
Ropczycko- sędziszowski	1	534	113	421	-
Rzeszowski	1	1 713	190	1 523	393
Stalowowolski	1	4 472	466	3 664	1 150

Oprócz szkolenia w „wieku szkolnym” na terenie powiatu funkcjonują szkoły dla dorosłych Sytuację na tle innych powiatów podregionu przedstawiono poniżej.

Szkoły dla dorosłych ogółem .Tabela 24.

Wyszczególnienie	Szkoły	Oddziały	Uczniowie		absolwenci
			Ogółem	W tym klasa I.	
Województwo	112	369	10 137	4 115	3 775
Podregion	58	202	5 455	2 206	2 052
Powiaty:					
Dębicki	7	22	652	267	214
Kolbuszowski	1	1	12	-	-
Leżajski	3	12	362	128	105
Łańcucki	2	5	109	63	33
Mielecki	12	36	974	425	197
Niżański	1	2	38	-	29
Ropczycko- sędziszowski	1	2	55	-	21
Stalowowolski	4	23	618	247	492
Tarnobrzeski	6	16	382	148	221

W zakresie wychowania przedszkolnego działalność jest prowadzona zgodnie z prawem i stosownymi uregulowaniami.

D₂ Wychowanie.

Stan wychowania przedszkolnego- ilość placówek i przedszkoli podaje tabela nr 25.

Tabela 25. Wychowanie przedszkolne.

Wyszczególnienie	Placówki		Miejsca w przedszkolach	Oddziały		dzieci	
	Ogółem	W tym przedszkola		ogółem	W tym w przedszkolach	ogółem	W tym w przedszkolach
Województwo	1 192	415	32 116	2 258	1 358	46 366	31 388
Podregion rzeszowsko-tarnobrzeski	646	256	19 654	1 274	840	26 541	19 470
Powiat mielecki	79	21	1 779	142	82	2 827	1 896
Miasto Mielec	13	13	1 423	63	63	1 519	1 519
Gm. Borowa	6	-	-	4	-	105	-
Gm. Czermin	6	1	60	7	3	119	54
Gm. Gawłuszowice	2	-	-	3	-	33	-
Gm. Mielec	11	2	48	13	4	210	45
Gm. Padew Narodowa	5	-	-	6	-	77	-
Gm. Przecław	8	2	132	13	6	225	135
Gm i M. Radomyśl Wielki	15	2	100	20	4	351	56
Gm. Tuszów Narodowy	8	1	34	9	2	127	34
Gm. Wadowice Górne	7	1	32	8	2	156	53

Obowiązkiem wychowania przedszkolnego są objęte wszystkie dzieci.

Nie jest to „problem powiatowy”, lecz podano odpowiednie i formacje, aby określić pozycję oświaty i wychowania w zadaniach wspólnot mieszkańców .

D₃ Biblioteki publiczne.

Jednym z ważniejszych elementów edukacji i wychowania jest posiadanie zasobów, pozwalających na uzupełnianie wiedzy. Taką rolę spełniają m.in. biblioteki.

Stan w tym zakresie podaje tabela nr 26.

Biblioteki publiczne. Tabela nr 26.

Wyszczególnienie	Placówki biblioteczne		Księgozbiór w tys. woluminów	Czytelnicy	Wypożyczenia w woluminach		Liczba ludności na 1 placówkę biblioteczną
	Ogółem	W tym biblioteki i filie			W tys.	Na 1 czytelnika	
Województwo	751	704	8 789,7	427 504	8 586,8	20,1	2 793
Powiat	50	47	679,0	33 976	672,9	19,8	2 657
Miasto Mielec	7	7	329,4	19 819	380,6	19,2	8 762
Gminy:							
Borowa	3	3	26,3	1 099	25,6	23,3	1 882
Czermin	4	4	34,4	1 153	26,1	22,6	1 688
Gawłuszowice	2	2	17,9	497	11,0	22,1	1 420
Mielec	7	6	53,4	2 293	58,4	25,5	1 703
Padew Narodowa	6	6	37,5	1 269	24,0	18,9	902
Przecław	6	6	48,6	2 985	46,5	15,6	1 799
Radomyśl Wielki	5	5	71,1	2 619	52,1	19,9	2 716
Tuszów Narodowy	5	5	40,7	1 290	25,9	20,1	1 482
Wadowice Górne	5	3	19,7	952	22,7	23,9	1 434

D 4 Muzea

Tabela 27.

Wyszczególnienie	Muzea	Muzealia	Wystawy		Zwiedzający muzea w[tyś]	
			Własne	Obce	Ogółem	W tym młodzież szkolna
Województwo	33	535 464	155	64	778,5	345,1
Podregion	15	296 535	79	28	516,0	228,7
Powiaty:						
Dębicki	2	3 137	25	1	23,3	2,0
Kolbuszowski	1	13 923	6	-	18,1	4,8
Łańcucki	2	15 711	9	4	372,0	171,5
Mielecki	1	10 990	3	8	5,4	4,3
Rzeszowski	2	1 135	1	-	0,8	0,7
Stalowowolski	1	2 633	20	3	20,2	9,8
tarnobrzeski	1	319	-	4	42,0	13,1

D 5 Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania.

Tabela 28

Wyszczególnienie	Obiekty	Miejsca noclegowe		Korzystający z noclegów		Udzielone noclegi	
		Ogółem	W tym całoroczne	Ogółem	W tym turyści zagraniczni	ogółem	W tym turystom zagranicznym
Województwo	312	18 161	12 878	499 154	62 691	1 345 736	134 411
Podregion	112	59 999	4 303	202 090	33 037	425 706	83 040
Powiaty							
Dębicki	14	907	521	19 085	1 157	82 888	3 317
Kolbuszowski	7	332	102	2 937	153	5 757	607
Leżajski	8	310	75	6 074	652	16 327	1 502
Łańcucki	10	468	249	18 079	2 909	23 237	3 729
Mielecki	8	346	278	13 685	2 611	24 998	6 734
Niżański	5	212	156	5 653	474	12 587	669
Ropczycko-sędziszowski	9	462	115	9 238	406	17 973	934
Rzeszowski	15	551	501	21 536	3 050	38 126	10 481
Stalowowolski	7	502	463	14 003	2 215	28 262	4 996
Tarnobrzeski	4	184	144	8 011	1 077	11 103	1 473

E. Infrastruktura techniczna

Zgodnie z podanymi uwarunkowaniami prawnymi, do zadań powiatu z zakresu infrastruktury technicznej należą w szczególności drogi powiatowe. Stan jest następujący:

Drogi:

Z dniem 1 stycznia 1999 roku powiat mielecki przejął 420,231[km] dróg powiatowych, w tym:

- a) dróg miejskich 33 926 [km] –Mielec + 7,652[km] Radomyśl Wlk = 41,578 [km]
 b) dróg zamiejskich 386,269[km]

Wszystkie drogi miejskie mają nawierzchnię bitumiczną zaś drogi zamiejskie, w zależności od rodzaju nawierzchni dzielą się na:

o nawierzchni :

- bitumicznej
- utwardzonej,
- gruntowej.

Stan jakości dróg, ogólnie, wskazano w tabeli nr 29.

Drogi publiczne w [km] Tabela 29

Wyszczególnienie	Drogi publiczne o twardej nawierzchni		W tym o nawierzchni ulepszonej	
	powiatowe	Gminne	Powiatowe	gminne
Powiat mielecki	387,3	369,6	378,385	211,5

Długość dróg na obszarach powiatu, czyli miast i poszczególnych gmin pokazano w tabeli nr 30

Lp	Gmina/miasto	Długość dróg [km]	%	O nawierzchni bitumicznej [km]	O nawierzchni utwardzonej [km]	O nawierzchni gruntowej [km]
1	2	3	4	5	6	7
1.	Borowa	21,211	5,4	20,087	1,124	-
2.	Czermin	33,987	8,1	32,957	0,592	0,438
3.	Gawłuszowice	14,481	3,4	13,422	0,309	0,750
4.	Mielec	54,450	13,0	46,393	-	8,057
5.	Padew Narodowa	41,333	9,8	41,333	-	-
6.	Przeclaw	57,572	13,7	49,930	-	7,642
7.	Radomyśl Wielki	78,203	18,6	63,879	2,882	11,442
8.	Tuszów Narodowy	38,790	9,2	31,896	0,933	5,961
9.	Wadowice Górne	26,310	12,8	52,178	1,716	-
10.	Miasto Mielec	26,310	6,3	26,310	-	-
Razem:		420,310	100,0	378,385	7,556	34,290

Ponadto, w zarządzie powiatu znajduje się 57 mostów o łącznej długości 958,8 [mb] oraz 380 szt. przepustów pod drogami.

Stan techniczny dróg powiatowych jest bardzo niski.. Według danych Powiatowego Zarządu Dróg , potrzeby zabiegów odnowy, wzmocnienia i modernizacji dróg powiatowych są bardzo duże, co zaprezentowano w poniższej tabeli

Tabela 31. Stan techniczny dróg powiatowych, wg ich miejsca przebiegu (gmin)

Gmina/ miejsce drogi	Długość dróg [km]	Odcinki drogi wymagające:			Razem wymagające zabiegów
		Odnowy	Wzmocnienia	Moder-nizacji	
Borowa	21,211	7,2	4,7	0,9	12,8
Czermin	33,987	12,0	14,1	-	26,1
Gawłuszowice	14,481	5,4	2,5	6,0	13,9
Mielec	54,450	11,6	28,8	8,0	48,4
Padew Narodowa	41,333	16,7	20,5	-	37,2
Przeclaw	57,572	11,0	14,8	27,1	52,9
Radomyśl Wielki	78,203	31,2	20,7	16,6	68,5
Tuszów Narodowy	38,790	3,7	20,5	6,9	31,1
Wadowice Górne	53,894	16,9	31,9	1,7	50,5
Miasto Mielec	26,310	5,2	2,7	13,1	21,0
Razem:	420,231	120,9	161,2	80,3	362,4

Jak z danych zawartych w tabeli wynika, z ogólnej długości dróg powiatowych, aż 362,4 [km] wymaga wykonania zabiegów konserwacyjno- remontowych, co oznacza, że 86,2% długości sieci drogowej wymaga pilnie nakładów finansowych na remonty i poprawę stanu technicznego. To koszt około 150 mln. złotych!

Nie lepiej wygląda sytuacja z obiektami mostowymi.

Jak wynika z badań Powiatowego Zarządu Dróg w Mielcu, 529,2 [mb] długości mostów, czyli około 55 % całkowitej długości wymaga budowy, przebudowy lub/i odnowy, oraz 194 szt. przepustów, czyli około 51 % istniejących wymaga zabiegów konserwacyjno- remontowych. Powiat czyni bardzo intensywne starania o pozyskanie środków na zadania związane z poprawą infrastruktury drogowej.

W latach 1999 do końca 2005 (to przewidywanie- zaplanowane roboty) wydatki na realizację zadań związanych z poprawą stanu technicznego dróg i obiektów mostowych wyniosły około 52 530 000,0 złotych (średnio 7,5 mln złotych rocznie).

Dodać należy, że w ogólnej sumie wydatków znaczącą pozycję stanowią środki poza budżetowe, czyli pozyskane z innych źródeł.

Globalnie pozyskano 26 362 377, 0 złotych, co stanowi 48, 28% całości wydatków.

W szczególności pozyskano:

a) środki finansowe pochodzące z programów UE (SAPARD, PHARE 2000, ZPORR)	14 773 212,0 zł,
b) środki pochodzące z budżetu państwa:	6 849 659,0 zł
c) środki z innych jst	3 155 811,0 zł
d) inne źródła	585 695,0 zł

Ze środków własnych i pozyskanych zrealizowano następujące zadania:

a) zmodernizowano i odnowiono	54, 926 [km] dróg
b) odnowiono i zmodernizowano	11 szt. obiektów mostowych
c) wyremontowano	24 szt. obiektów mostowych
d) przebudowano	62 przepusty.

Generalnie, zgodnie z zadaniami obligatoryjnymi powiatu, problem jakości dróg powiatowych jest jednym z najpoważniejszych problemów, wymagających priorytetowego potraktowania w Planie Rozwoju Lokalnego na rok 2006 oraz lata 2007 do 2013.

Kanalizacja.

Do problemów infrastruktury technicznej należą również problemy związane z kanalizacją.

Nie są to zadania sensu stricto powiatowe, lecz odnotowujemy stan i potrzeby w tym zakresie, jako że powiat posiada zadania z zakresu ochrony środowiska, wiążące się ze stanem kanalizacji.

Sytuację w tym zakresie prezentuje tabela nr 32

Wodociągi i kanalizacja Tabela 32

Wyszczególnienie	Sieć w [km]		Połączenia do budynków mieszkalnych		Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych		Ścieki odprowadzone w [dam ³]
	Wodociągowa	Kanalizacyjna	Wodociągowa	Kanalizacyjna	W [dam ³]	Na 1 mieszkańca	
Borowa	33,0	5,1	1 273	129	151,7	26,9	19,9
Czermin	105,2	5,2	1 472	88	181,0	26,9	50,5
Gawłuszowice	54,9	0,4	620	5	67,5	23,8	2,0
Mielec	145,3	47,6	2 911	693	303,4	25,6	75,6
Padew Narodowa	58,1	3,4	1 116	54	108,2	20,0	0,6
Przeclaw	120,5	21,8	2 048	342	190,0	17,6	46,1
Radomyśl Wielki	194,3	9,0	2 506	256	198,6	14,6	30,3
Tuszów Narodowy	99,7	10,0	1 566	55	145,0	19,6	1,6
Wadowice Górne	162,7	-	1 816	-	180,7	25,4	-
Powiat bez Miasta Mielec	973,7	102,5	15 328	1 622	1 526,1	-	226,6
Miasto Mielec							

Do problemów infrastrukturalnych- dotyczących jakości życia należą również zasoby mieszkaniowe. Stan w tym zakresie prezentuje tabela nr 33.

Zasoby mieszkaniowe. Tabela 33

Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Przeciętna				
			Liczba izb w mieszkaniu	Liczba osób na:		Powierzchnia użytkowa w [m ²]	
				1 mieszkanie	Izbę	1 mieszkania	Na 1 osobę
Borowa	1 341	5 462	4,07	4,21	1,03	89,7	21,3
Czermin	1 644	6,711	4,08	4,11	1,01	89,3	21,7
Gawłuszowice	714	2 711	3,80	3,98	1,05	85,4	21,5
Mielec	3 060	12 722	4,16	3,90	0,94	79,6	20,4
Padew Narodowa	1 421	5 686	4,00	3,81	0,95	89,5	23,5
Przeclaw	2 742	10 851	3,96	3,94	0,99	84,7	21,5
Radomyśl Wielki	3 347	13 122	3,92	4,06	1,03	88,9	21,9
Tuszów Narodowy	1 934	7 537	3,90	3,83	0,98	79,4	20,7
Wadowice Górne	1 706	6 967	4,08	4,20	1,03	89,1	21,2
Miasto Mielec							

F. Ochrona Zdrowia

F₁ Szpitale, ambulatoryjna opieka zdrowotna, i apteki.

Główną pozycję i rolę w opiece zdrowotnej w powiecie spełnia szpital powiatowy, dla którego organem założycielskim jest powiat mielecki. Ze względu na to, że jest to jedno z głównych zadań powiatu, opisano sytuację szpitala bardziej szczegółowo

Szpital powiatowy im. Edmunda Biernackiego jest jednostką publiczną, pracującą pod mocą ustawy o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. nr 91. poz. 408 z późniejszymi zmianami).

Szpitaliem zarządza dyrektor ZOZ-SPZ, przy pomocy zastępcy ds. lecznictwa- Naczelnego Lekarza, stanowiąc razem ustawowy, dwu-osobowy zarząd ZOZ-SPZ pod nazwą Szpital Powiatowy im. Edmunda Biernackiego w Mielcu.

W strukturze zarządzania szpitala powiatowego wyróżnia się :

- działalność medyczną (pion lecznictwa) oraz
- administrację szpitala.

Administracja jest podporządkowana bezpośrednio dyrektorowi naczelnemu szpitala, zaś działalność medyczna zastępcy dyrektora ds. lecznictwa.

Administracja szpitala, to służby:

- księgowości,
- organizacyjno- kadrowe,
- gospodarczo- techniczne,
- inwestycyjne.

W strukturze zatrudnienia pracownicy administracji stanowią 5,4 % zatrudnienia.

W skład kierownictwa szpitala, oprócz zarządu statutowego, wchodzi:

- ordynatorzy oddziałów szpitalnych,
- naczelną pielęgniarką,
- główny księgowy, co zaprezentowano w schemacie zarządzania Szpitalem Powiatowym.

System zarządzania oparty jest na zasadach partnerskich. Wszystkie strategiczne decyzje są konsultowane z zainteresowanymi osobami odpowiedzialnymi za określone odcinki pracy /służby/ oddziały/ komórki/ w ścisłej współpracy z szeroko pojmowanym kierownictwem szpitala oraz związkami zawodowymi.

Stanowiska kierownicze w oddziałach medycznych są obsadzane na drodze postępowania konkursowego, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 19.08.1998 w sprawie szczegółowych zasad przeprowadzania konkursu na stanowiska kierownicze w publicznych zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 115, poz. 749 z 1998 roku).

Szpital Powiatowy im. Edmunda Biernackiego jako ZOZ-SPZ w obecnym stanie formalno-prawnym zaistniał z dniem 1 grudnia 1998 roku, na podstawie decyzji Wojewody Rzeszowskiego, przekształcającej Mielecki Zakład Opieki Zdrowotnej w Zakład Opieki Zdrowotnej- Samodzielny Publiczny Zakład – (dalej ZOZ-SPZ). Szpital posiadał 12 oddziałów oraz zatrudniał 1711 osób.

A od dnia 1 stycznia 1999 roku jest jednostką, dla której organem założycielskim jest powiat mielecki. Powiat przejął w swoją gestię ZOZ-SPZ z wygenerowaną w ciągu miesiąca grudnia 1998 roku stratą w wysokości 1 142,0 tys. złotych. Od początku roku 1999 wysokość strat narastała, ponieważ nigdy nie udało się zrównać dochodów, wynikających z kontraktów/ umów zawieranych najpierw z Regionalną Podkarpacką Kasą Chorych, a obecnie z Podkarpackim Oddziałem Narodowego Funduszu Zdrowia (POW-NFZ), pomimo znaczących wysiłków restrukturyzacyjnych i modernizacyjnych, obniżenia poziomu zatrudnienia (do 679 osób) uruchomienia nowych oddziałów (było 12 - jest 15) i outsourcingu czynności nie medycznych.(catering, sprzątanie, pranie, usługi techniczne itp.) z kosztami działalności.

Wbrew trudnościom panującym w służbie zdrowia, szpital poszerzał swoją ofertę usług medycznych i na przestrzeni lat 2002 – 2004 uruchomiono nowe rodzaje usług medycznych, takie jak :

- *stacja dializ ,
- * oddział ortopedyczny,
- * oddział urologiczny,
- * szpitalny oddział ratunkowy,
- * oddział rehabilitacyjny
- *pracownia tomografii komputerowej

co wzmocniało pozycję „przetargową” szpitala i poprawia jego wizerunek zewnętrzny.

W roku 2004 kontynuowano modernizację szpitala powiatowego. Zostały w nowych pomieszczeniach ulokowane oddziały: Gruźlicy i Chorób Płuc, Rehabilitacji , Medycyny Paliatywnej, Dermatologiczny, zaś budynek dawnego oddziału płucnego został opróżniony. Od 1 stycznia 2004 roku ze struktur ZOZ-SPZ wyłączono usługi w ramach pomocy doraźnej, czyli wyłączono Powiatową Stację Pogotowia Ratunkowego, która to stacja została usamodzielniona i pracuje na indywidualnych kontraktach z Podkarpackim Oddziałem Narodowego Funduszu Zdrowia.

W roku 2004 Szpital Powiatowy realizował swoje zadania w zakresie :

- stacjonarnej opieki medycznej,
- ambulatoryjnej specjalistycznej opieki medycznej.
- pracowni diagnostycznych,

Finansowanie działalności medycznej odbywało się na podstawie umów zawieranych corocznie z Podkarpackim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia POW- NFZ.

W pionie lecznictwa , podporządkowanym zastępcy dyrektora ds. lecznictwa wyodrębniono:

Oddziały:

- .1. Chorób Wewnętrznych i Kardiologii z pododdziałem Dializ,
- .2. Pediatriczny,
- .3 Noworodkowy,
- .4.Ginekologiczno- Położniczy
- .5.Chirurgiczny- ogólny,
- 6.,Urazowo- Ortopedyczny
7. Neurologiczny z pododdziałem Leczenia Udaru Mózgu,
- .8.Obszerwacyjno- Zakaźny,
- .9.Intensywnej Terapii i Anestezjologii,
10. Szpitalny Oddział Ratunkowy/ Izba Przyjęć
- 11.Urologiczny,
- 12.Gruźlicy i Chorób Płuc,
- .13..Dermatologiczny
- 14.Medycyny Paliatywnej,
15. Rehabilitacyjny.

Inne jednostki medyczne:

- .1. Blok operacyjny,
- 2.. Pracownie diagnostyczne :
 - endoskopowa,
 - RTG,
 - Mammografii,
 - Tomografii komputerowej,
 - EEG,
 - USG,
 - EKG,
 - Spirometrii,
 - Laboratorium analityczne,
 - Laboratorium Mikrobiologiczne,

- Laboratorium Cytologiczne.

3. Bank krwi,

4. Apteka szpitalna,

5. Centralna sterylizacja,

6. Stacja Łóżek, oraz:

Poradnie specjalistyczne świadczące usługi z zakresu ambulatoryjnej opieki medycznej

,(ich specyfikacji nie podaje się)

Zatrudnienie,

Średnioroczne zatrudnienia w roku 2004 w Szpitalu Powiatowym im. Edmunda Biernackiego wynosiło 679,06 etatu , w tym:

- lekarze medycyny	104,60
- inni z wyższym wykształceniem	19,97
- farmaceuci	2,5
- średni personel medyczny	481,53
- administracja	36,54
- personel niższy	18,67
- pracownicy gospodarczy i obsługi	15,25
Razem:	679,06

Obniżanie poziomu zatrudnienia nie spowodowało zaprzestania podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez personel medyczny szpitala, dla którego proces ustawicznego dokształcania i doskonalenia zawodowego jest wymagalnym obowiązkiem.

Ogólnie- w podwyższaniu kwalifikacji na różnego rodzaju typach studiów, szkoleń, kursów, seminariów, sympozjach itp., brało udział w roku 2004:

- pielęgniarki i położne	798 osób,
-lekarze: w wyniku udziału w szkoleniach uzyskali	
II stopień specjalizacji	54 osoby
I stopień specjalizacji	18 osób
W trakcie realizacji specjalizacji jest obecnie	21 osób

Dodać należy, że w roku 2004 dwoje lekarzy szpitala powiatowego uzyskało naukowy stopień doktora nauk medycznych. Stwierdzić przeto należy, że personel medyczny posiada pełne kwalifikacje do realizacji swoich funkcji zawodowych w szpitalu, zgodne z wymogami odpowiednich przepisów formalno- prawnych.

Ogólna charakterystyka wyników.

W zaprezentowanej powyżej sytuacji wyniki osiągnięte przez ZOZ-SPZ – Szpital Powiatowy im. Edmunda Biernackiego- można uznać za bardzo pozytywne.

Nastąpił znaczący wzrost usług świadczonych przez szpital.

Liczba pacjentów leczonych w szpitalu powiatowym wzrosła od 10 802 w roku 1999 do 17 577 w roku 2004, co świadczy o wznoszącej się opinii szpitala, docenieniu wysiłków dyrekcji i kierownictwa w zakresie poprawy standardu usług, tak poprzez poprawę stanu wyposażenia technicznego- lecz szczególnie poprzez permanentny wzrost kwalifikacji zawodowych personelu , wyrażającego się m.in. wzrostem stopni referencyjnych poszczególnych oddziałów. Tylko w stosunku do roku 2003 przyrost liczby pacjentów wyniósł ponad 7 %, co jest swoistym ewenementem na poziomie szpitala powiatowego. Wyjaśnić w tym miejscu należy, że nie jest to wynik wzrostu zachorowalności w populacji mieszkańców Polski, lecz wynik wzrostu dobrej opinii o mieleckim szpitalu.

Również w takich , nowo uruchamianych usługach, jak stacja dializ nastąpił dynamiczny przyrost liczby dializ, od 763 w roku 2002 do 3 333 w roku 2004, osiągając pozytywny wynik finansowy na tej, kontrowersyjnej w części społeczeństwa i grup decydenckich , nowej działalności szpitala.

Również, czasami krytycznie oceniania, rozbudowa bloku operacyjnego, przynosi efekty.

Wykonuje się od 1530 zabiegów w roku 1999 do 3 499 w roku 2004.

Ilość zabiegów wykonywanych na bloku operacyjnym wzrosła w roku 2004 w porównaniu do roku 2003 o około 13,5 %. Istnieje obecnie również zainteresowanie innych jednostek medycznych w kraju wykorzystaniem bloku operacyjnego, jako jednego z nowocześniejszych tak w województwie jak i kraju.

Nastąpił znaczący wzrost liczby porodów w szpitalu mieleckim, (w porównaniu pomiędzy liczbą porodów odbytych w szpitalu w latach 2003-2004, nastąpił wzrost o około 10 %), co świadczy o wzrastającym zaufaniu do personelu szpitalnego przez pacjentki, nie tylko z powiatu mieleckiego.

Osiągnięto znaczące rezultaty w modernizacji szpitala.

Ogólnie, wydaje się, że wyniki osiągnięte przez szpital powiatowy w Mielcu w roku 2004 należy uznać za, co najmniej, zadawalające.

Na tym tle rysują się następujące potrzeby, konieczne nakłady na dalszą rozbudowę i specjalizację szpitala oraz poprawę jakości usług, a także zabezpieczające przed dekapitalizacją majątku..

To zadania z zakresu:

- a) wprowadzenie zintegrowanego systemu informatycznego obsługi pacjenta,
- b) wprowadzenie systemu cyfrowej radiologii , czyli zintegrowanego systemu radiologicznego (wizualizacja diagnostyki),
- c) przygotowanie bazy pod pracownię hemodynamiki,
- d) uruchomienie oddziału psychiatrycznego,
- e) wzmocnienie zdolności przerobowych oraz poprawa jakości obsługi pacjentów w zakresie:
 - * chorób układu krążenia,
 - * chorób związanych ze zdrowiem psychicznym,
 - * chorób onkologicznych,
 - * chorób geriatrycznych,
- f) wdrożenie nowoczesnych systemów zarządzania w oparciu o normy ISO-9000/2001 oraz ISO 14 000.
- g) wymiana sprzętu diagnostycznego

Finansowanie działalności szpitala odbywa się na zasadzie kontraktowania usług medycznych pomiędzy szpitalem w Mielcu a Podkarpackim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia(dalej: POW-NFZ) . Kontrakty są zawierane na podstawie ofert składanych przez poszczególne, uprawnione do kontraktacji jednostki medyczne.

Podstawą kontraktu jest oferta składana przez uprawniony podmiot.

Szpital Powiatowy w Mielcu złożył oferty na świadczenie usług medycznych w roku 2005 na działalność w zakresie;

- a) leczenia stacjonarnego (zamkniętego),
- b) ambulatoryjnej opieki specjalistycznej,
- c) świadczenia usług medycznych w zakresie programów terapeutycznych (w skrócie- terapietyka)
- d) dializoterapii,
- e) świadczenia usług współfinansowanych
- f) rehabilitacji leczniczej,
- g) terapii uzależnień
- h) opieki długoterminowej (paliatywnej)

Podstawą do określenia wartości kontraktu w leczeniu zamkniętym i ambulatoryjnej opiece specjalistycznej jest określona (samodzielnie!) wartość „punktu rozliczeniowego”, zaś dla innych usług- określone przez POW-NFZ wartości umowne- względnie ryczałty.

Na wartość punktu lub wielkość ryczałtu, oferent usług nie ma wpływu- jest to samodzielna decyzja POW-NFZ (wartości różnią się w poszczególnych województwach!), aczkolwiek jest to wartość zmienna- co zaowocowało pewnymi zmianami w wartości końcowej kontraktu na rok 2005.

Przedmiotem negocjacji są zatem głównie kwestie ilościowe usług.- limity usług.

Statystyka na poziomie powiatu i gmin.

Szpitale ambulatoryjna opieka zdrowotna, i apteki.

Tabela 34

Wyszczególnienie	Szpitale	Łóżka w szpitalach na 10 tys. mieszkańców	Ambulatoryjna opieka zdrowotna		Apteki	Liczba ludności na 1 aptekę
			ZOZ	Praktyki lekarskie		
Borowa	-	-	2	2	1	5 646
Czermin	-	-	1	2	1	6 751
Gawłuszowice	-	-	1	1	1	2 840
Mielec	-	-	5	1	-	-
Padew Narodowa	-	-	1	1	1	5 411
Przeclaw	-	-	2	1	2	5 397
Radomyśl Wielki	-	-	3	1	3	4 527
Tuszów Narodowy	-	-	1	2	1	7 412
Wadowice Górne	-	-	2	1	1	7 172
Miasto Mielec	1	69,3	29	29	18	3 480
Powiat- (Miasto Mielec)	1	32,0	47	41	29	4 581

F₂ Opieka społeczna.

Żłobki i zakłady opieki społecznej. Tabela 35

Wyszczególnienie	Żłobki i oddziały żłobkowe			Domy i zakłady pomocy społecznej		
	Placówki	Miejsca	Dzieci (przebywające w ciągu roku)	Ogółem	Miejsca	Mieszkańcy
Powiat mielecki	3	180	314	2	153	153 ¹⁰

W powiecie nie funkcjonują całodobowe placówki opiekuńczo- wychowawcze dla dzieci i młodzieży.

Pomoc rodzinie.

W powiecie funkcjonuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 roku (Dz. U. nr 64 poz. 593 z późn. zmianami).

PCPR wykonuje zadania określone w ustawach o:

pomocy społecznej,
rehabilitacji zawodowej i społecznej,
zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Przy PCPR działa Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

PCPR zatrudnia 7 osób, w tym 6 z wykształceniem wyższym. W Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony jest zatrudnionych 3 osoby (wszystkie z odpowiednim , wyższym, wykształceniem).

Zespół jest ciałem kolegiąlnym do pracy w którym personel powołuje starosta powiatu- psychologów, pracowników socjalnych, pedagogów i doradców zawodowych. Wszyscy posiadają zaświadczenia uprawniające do orzekania, wydane przez Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych.

¹⁰ W tym 140 w DPS im. Kard. Stefana Wyszyńskiego

Zakres prac i liczbę udzielonych usług w roku 2004 prezentuje poniższa tabela .
Tabela 36.

Zadanie ustawowe	Nazwa zadania/ świadczenia	Ilość osób objętych świadczeniem
1	Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	1 383
2	Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci, wypłacanie wynagrodzenia z tytułu świadczonej opieki i wychowania nie spokrewnionym z dzieckiem zawodowym rodzinom zastępczym	97 dzieci
3	Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców	12 dzieci
4	Pomoc w integracji ze środowiskiem osób opuszczających niektóre rodzaje placówek opiekuńczo-wychowawczych	16
5	Nadzór nad placówkami opiekuńczo- wychowawczymi	131 dzieci
6	Umieszczanie w domach pomocy społecznej	161
7	Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach	200
8	Pomoc repatriantom	1
9	Zapewnienie szkolenia i doskonalenia zawodowego kadrom pomocy społecznej i pracownikom socjalnym	100
10	Udzielanie wsparcia osobom znajdującym się w kryzysowej sytuacji	142
11	Orzekanie o niepełnosprawności	2 116

G. ŚRODOWISKO NATURALNE.

Na początek kilka danych statystycznych.

Tablica 37. Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności

Wyszczególnienie	Ogółem	Przemysł	Rolnictwo i leśnictwo	Eksploatacja sieci wodociągowej	Przemysł	Rolnictwo i leśnictwo	Eksploatacja sieci wodociągowej
Województwo	258 267	135 711	59 858	62 698	52,5	23,2	24,3
Podregion	211 877	130 055	44 100	37 722	61,4	20,8	17,8
Powiat	7 829	96	3 182	4 551	1,2	40,6	58,1
Gmina Borowa	174	-	-	174	-	-	100,0
Gm. Czermin	196	-	-	196	-	-	100,0
Gm. Gawłuszowice	68	-	-	68	-	-	100,0
Gm. Mielec	1 115	27	767	321	2,4	68,8	28,8
Gm. Padew Narodowa	208	-	100	108	-	48,1	51,9
Gm. Przeclaw	1 718	5	1 490	223	0,3	86,7	13,0
Gm. Radomyśl Wielki	279	-	-	279	-	-	100,0
Gm. Tuszów Narodowy	300	-	155	145	-	51,7	48,3
Gm. Wadowice Górne	985	-	670	315	-	68	32,0
Miasto Mielec	2 787	64	-	2 723	2,3	-	97,7

Tablica 38. Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków (31.12.2003)

Wyszczególnienie	Ścieki	oczyszczane				Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni w %
		Razem	Mechanicznie	Chemicznie i biologicznie	Z podwyższonym poziomem biogenów	Razem	W tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
Województwo	72 270	66 319	13,4	44,4	42,2	5 951	4 768	47,5
Podregion	50 083	45 910	18,6	41,2	40,2	4 173	3 699	48,6
Powiat	3 920	2 004	7,3	92,7	-	1 916	1 916	18,2

O stanie środowiska świadczą również emisja i redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza. Stan na koniec roku 2003 podano w tablicy nr 39.

Nie podaje się komentarza do powyższych danych. Dokładne dane i pełne informacje są zawarte w dokumentach Rady Powiatu pod nazwami:

Program Ochrony Środowiska

Plan Gospodarki Odpadami,

przyjętymi odpowiednimi uchwałami rady powiatu

Tablica 39. emisja i redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza.

Wyszczególnienie	Emisja zanieczyszczeń				Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w %	
	Pyłowych		Gazowych			
	Ogółem	W tym ze spalania paliw	Ogółem	W tym dwutlenek siarki	Pyłowych	gazowych
	W t/rok					
Województwo	3 801	3 187	28 106	15 317	98,7	10,9
Podregion	2 496	2 140	22 338	13 436	99,1	9,2
Powiaty:						
Dębicki	257	239	993	327	86,0	9,1
Kolbuszowski	35	35	157	41	98,8	-
Leżajski	75	65	621	176	93,0	59,0
Łańcucki	-	-	34	-	-	20,9
Mielecki	515	453	2 347	907	99,5	2,7
Niżański	47	47	293	118	69,9	3,9
Ropczycko-sędziszowski	167	150	990	392	90,0	-
Rzeszowski	66	65	140	61	44,5	42,1
Stalowowolski	652	526	12 744	8 926	99,5	-
Tarnobrzeski	107	92	267	88	75,7	-

Tyle statystyki oficjalne- z rocznika statystycznego województwa podkarpackiego.

Ponieważ problem ochrony środowiska jest zagadnieniem nadzwyczaj ważnym, podano poniżej głębszą informację na temat stanu środowiska w powiecie mieleckim.

G 1. Jakość wód powierzchniowych płynących i wód podziemnych

Zanieczyszczenie wód powierzchniowych ogranicza ich znaczenie gospodarcze i ekologiczne, a tym samym wywołuje potrzebę ciągłej kontroli ich jakości w ramach monitoringu środowiska. Zakres badań monitoringowych obejmuje wskaźniki fizykochemiczne, bakteriologiczne i hydrobiologiczne.

Główną rzeką powiatu mieleckiego jest rzeka Wisła i jej prawobrzeżny dopływ - rzeka Wisłoka z Tuszymką. W granicach powiatu znajduje się również fragment zlewni rzeki Babulówki z jej lewobrzeżnym dopływem Potokiem Rów.

Program badań monitoringowych realizowany na terenie powiatu mieleckiego obejmuje badania jakości wód rzeki Wisły i Potoku Rów oraz Wisłoki i Tuszymki.

Ocena stanu czystości wód polega na określeniu stopnia ich zanieczyszczenia i zaliczeniu do jednej z klas czystości ustalonych w rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 5 listopada 1991 roku w sprawie klasyfikacji wód oraz warunków, jakim powinny odpowiadać ścieki wprowadzane do wód lub do ziemi (Dz. U. Nr 116, poz. 503). Klasyfikacja jakości śródlądowych wód powierzchniowych jest trzystopniowa:

- klasa I obejmuje wody nadające się do: zaopatrzenia ludności w wodę do picia, zaopatrzenia zakładów wymagających wody o jakości wody do picia, bytowania w warunkach naturalnych ryb łososiowatych,
- klasa II obejmuje wody nadające się do: bytowania w warunkach naturalnych ryb innych niż łososiowate, chowu i hodowli zwierząt gospodarskich, celów rekreacyjnych, uprawiania sportów wodnych oraz urządzania zorganizowanych kąpielisk,
- klasa III obejmuje wody nadające się do: zaopatrzenia zakładów innych niż zakłady wymagające wody o jakości wody do picia, nawadniania terenów rolniczych, wykorzystywania do upraw ogrodniczych oraz upraw pod szkłem i pod osłonami z innych materiałów.

Wody, których parametry są wyższe od dopuszczalnych dla klasy III, określa się jako pozaklasowe, nie odpowiadające normatywowi (non).

A. Wisłoka

W granicach powiatu mieleckiego rzeka Wisłoka kontrolowana jest w czterech punktach pomiarowo-kontrolnych: poniżej Tuszynki m. Przeclaw, powyżej Mielca m. Wojsław, poniżej Mielca m. Rzędzianowice, i w ujściowym odcinku rzeki m. Gawłuszowice.

Przeprowadzone badania wykazały, że w 2001 roku jakość wód Wisłoki nie odpowiadała normom obowiązującym dla wód powierzchniowych płynących. Przekroczenia wartości normatywnych wystąpiły w zakresie zanieczyszczeń bakteriologicznych, które charakteryzował wskaźnik miano Coli typu kałowego.

Klasyfikacja wód Wisłoki wg wskaźników fizyko-chemicznych była bardziej zróżnicowana. Na odcinku poniżej ujścia Tuszynki parametry fizyko-chemiczne odpowiadały III klasie, ze względu na zawartość azotu azotynowego. Powyżej Mielca stężenie azotu azotynowego obniżyło się do poziomu klasy II, pozostałe wskaźniki również nie przekraczały wartości dopuszczalnych dla klasy II i stan ten utrzymywał się aż do ujścia rzeki.

W wodach rzeki fosforowe związki biogenne występowały w ilościach właściwych dla klasy II. W zakresie zawartości zanieczyszczeń organicznych, charakteryzowanych wskaźnikiem BZT₅, jakość wód odpowiadała klasie II, z wyjątkiem odcinka rzeki powyżej Mielca, gdzie stężenie BZT₅ nie przekroczyło wartości dopuszczalnych dla klasy L. Natomiast w przypadku wskaźnika ChZT-Mn wody rzeki na całym kontrolowanym odcinku odpowiadały klasie II.

Wartość przewodnictwa elektrolitycznego (wskaźnik charakteryzujący zasolenie wód) mieściła się w zakresie wartości dopuszczalnych dla klasy L. Również zanieczyszczenia specyficzne (formaldehyd, fenole lotne, metale ciężkie: cynk, kadm, miedź, nikiel, rtęć, ołów) osiągały poziom odpowiadający I klasie czystości wód.

Realizacja inwestycji związanych z ochroną wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniem dała pozytywne efekty widoczne m.in. w znaczącym spadku zanieczyszczenia wód Wisłoki formaldehydem. Od 1996 roku w przekroju poniżej Tuszynki, stężenie formaldehydu kształtuje się na poziomie poniżej granicy oznaczalności.

Według oceny hydrobiologicznej mierzonej wskaźnikiem saprobowości sestonu, wody Wisłoki w przekroju m. Przeclaw i Gawłuszowice zostały zaliczone do strefy α -mezosaprobowej czyli do wód III klasy czystości. W przekroju m. Wojsław i Rzędzianowice - do strefy β -mezosaprobowej czyli wód klasy II. Wskaźnik chlorofil „a”, charakteryzujący produktywność biologiczną rzeki, w przekroju poniżej Tuszynki spełniał warunki klasy I, a w dalszym biegu rzeki dla klasy II. Klasyfikację wód rzeki Wisłoki przedstawia tabela nr 40.

Tabela nr 40 Klasyfikacja wód rzeki Wisłoki

Pp-k	Rok	Klasyfikacja wód ze względu na kryteria:		
		fizyko-chemiczne	bakteriologiczne	hydrobiologiczne
Przeclaw, km 36,4	2001	III (azot azotynowy)	n.o.n.	III (saprobowość)
	2002	III (azot azotynowy)	n.o.n.	II (saprobowość, chlorofil)
Wojśław, km 21,5	2001	II (azot azotynowy, fosfor og., fosforany, ChZT-Mn.)	n.o.n.	II (saprobowość, chlorofil)
	2002	III (azot azotynowy, fosfor og.)	n.o.n.	m (chlorofil)
Rzędzianowice, km 15,5	2001	II (azot azotynowy, fosfor og., fosforany, ChZT-Mn, BZT ₅)	n.o.n.	II (saprobowość, chlorofil)
	2002	III (azot azotynowy, fosfor og.)	n.o.n.	n.o.n. (chlorofil)
Gawłuszowice, km 3,0	2001	II (azot azotynowy, fosfor og., fosforany, ChZT-Mn, BZT ₅)	n.o.n.	III (saprobowość)
	2002	III (azot azotynowy, fosfor og.)	n.o.n.	n.o.n. (chlorofil)

Badania wykonane w 2002 roku wykazały pogorszenie jakości wód Wisłoki w zakresie wskaźników fizyko-chemicznych i hydrobiologicznych.

W grupie parametrów fizyko-chemicznych pogorszenie klasyfikacji z II klasy na III, spowodował wzrost stężeń azotowych i fosforowych związków biogenych w ppk: w Wojśławiu, w Rzędzianowicach i Gawłuszowicach. Zmiany miały miejsce również w zakresie zawartości zanieczyszczeń organicznych. W 2002 roku wskaźnik BZT₅ na całym mieleckim odcinku rzeki odpowiadał klasie II, a ChZT-Mn klasie I.

W 2002 roku, w przekrojach sieci krajowej w Wojśławiu i Gawłuszowicach, w których wykonuje się pomiary stężenia fenoli lotnych odnotowano wartości odpowiadające normie dla wód II klasy czystości, co spowodowało zmianę klasy z I na II.

W grupie wskaźników hydrobiologicznych nastąpił wzrost poziomu chlorofilu „a”, a tym samym zmiana klasyfikacji we wszystkich punktach pomiarowych: w pp-k Przeclaw -klasa II, pp-k Wojśław - klasa III, ppk Rzędzianowice i Gawłuszowice - n.o.n.

Według oceny hydrobiologicznej mierzonej wskaźnikiem saprobowość sestonu, rzeka w 2002 roku została zaliczona do strefy β-mezosaprobowej (wody klasy II).

Podobnie jak w 2001 roku, wody Wisłoki w 2002 roku wykazywały wysoki, ponadnormatywny poziom zanieczyszczenia bakteriologicznego. Rzeka ta stanowi źródło zaopatrzenia w wodę pitną mieszkańców Mielca.

Tuszymka

Rzeka jest prawostronnym dopływem Wisłoki.

Badania monitoringowe jakości wód prowadzone są na ujściowym odcinku rzeki w m. Dąbie.

Na podstawie wykonanych badań stwierdzono, że w 2001 roku jakość wód ujściowego odcinka Tuszymki odpowiadała normom określonym dla wód III klasy czystości.

O klasyfikacji rzeki zdecydowały wskaźniki: bakteriologiczne (miano Coli typu kałowego) i fizyko-chemiczne (ChZT-Mn).

Związki biogenne z uwagi na wartość azotu azotynowego oraz fosforanów i fosforu ogólnego kwalifikowały wody rzeczne do klasy II. Związki organiczne łatwo rozkładalne (BZT₅) występowały w ilościach właściwych dla klasy I. Również wartość przewodnictwa elektrolitycznego mieściła się w granicach wartości dopuszczalnych dla klasy I. W zakresie zawartości formaldehydu wody Tuszymki spełniały warunki określone dla wód I klasy czystości.

Wartość chlorofilu „a”, charakteryzującego produktywność biologiczną rzeki odpowiadała normie dla wód I klasy czystości. Według oceny hydrobiologicznej (biologiczna ocena kondycji biocenoz wodnych mierzona wskaźnikiem saprobowości sestonu) wody ujściowego odcinka Tuszymki zostały zaliczone do strefy β -mezosaprobowej, w ocenie biologicznej są to wody II klasy czystości. Klasyfikację wód rzeki Tuszymki przedstawia tabela nr 41

Tabela nr 41 Klasyfikacja wód rzeki Tuszymki

Pp-k	Rok	Klasyfikacja wód ze względu na kryteria:		
		fizyko-chemiczne	bakteriologiczn	hydrobiologiczne
Dąbie, km 0,5	2001	III (ChZT-Mn)	III	II (saprobowość)
	2002	III (ChZT-Mn, azot azotynowy)	n.o.n.	n (saprobowość)

W 2002 roku nastąpiło pogorszenie jakości stanu sanitarnego wód Tuszymki. Wzrost poziomu zanieczyszczeń bakteriologicznych spowodował pogorszenie klasyfikacji wód ujściowego odcinka rzeki z klasy III na n.o.n.

W zakresie wskaźników fizyko-chemicznych nastąpił wzrost stężenia azotu azotynowego i zmiana klasy z II na III oraz spadek stężeń fosforanów do wartości charakterystycznych dla I klasy.

Wisła

W 2001 roku do sieci monitoringu wód powierzchniowych płynących na terenie powiatu mieleckiego został wprowadzony dodatkowy punkt pomiarowo-kontrolny na rzece Wiśle (poniżej ujścia Brnia m. Górki). Przeprowadzone badania wykazały ponadnormatywny poziom zanieczyszczenia wód Wisły w zakresie parametrów fizyko-chemicznych i bakteriologicznych.

Wysokim poziomem zanieczyszczenia charakteryzują się już wody tej rzeki wpływające w granice powiatu mieleckiego. Pozaklasowa jakość wód wynika przede wszystkim z ich zasolenia oraz ze złego stanu sanitarnego. W ostatnich latach obserwuje się tendencję do niewielkiej poprawy jakości wód Wisły, głównie w zakresie poziomu zasolenia oraz koncentracji związków organicznych i biogennych. Te pozytywne zmiany nie powodują jednak poprawy klasyfikacji wód.

W 2001 roku, Wisła w przekroju m. Górki (216,0 km biegu rzeki) prowadziła wody nie odpowiadające obowiązującym normatywom ze względu na wysoki poziom zanieczyszczeń bakteriologicznych (charakteryzowanych przez wskaźnik miano Coli typu kałowego), a także ze względu na wysoką wartość przewodnictwa elektrolitycznego i sodu tj. wskaźników z grupy fizyko-chemicznej, charakteryzujących zasolenie wód. Związki biogenne z uwagi na wartość azotu azotynowego kwalifikowały wody rzeki do klasy III. Pozostałe związki azotu występowały w ilościach właściwych dla klasy I, a poziom związków fosforu ogólnego odpowiadał normom klasy II. W granicach norm klasy III mieściły się również substancje rozpuszczone ogólne, chlorki oraz odczyn.

W zakresie zawartości zanieczyszczeń organicznych (BZT₅, ChZT-Mn) jakość wód odpowiadała klasie I.

Zanieczyszczenia specyficzne takie jak: fenole lotne i metale ciężkie: cynk, kadm, miedź, nikiel, ołów mieściły się w granicach wartości normatywnych określonych dla wód I klasy czystości.

Według oceny hydrobiologicznej mierzonej wskaźnikiem saprobowości sestonu (biologiczna ocena kondycji biocenoz wodnych), jakość wód w przekroju m. Górki została zaliczona do strefy α -mezosaprobowej, która odpowiada III klasie czystości wód. Również poziom chlorofilu „a” odpowiadał normie klasy III.

Klasyfikację wód rzeki Wisły przedstawia tabela nr 42

Tabela nr 42 Klasyfikacja wód rzeki Wisły

Pp-k	Rok	Klasyfikacja wód ze względu na kryteria:		
		fizyko-chemiczne	bakteriologiczne	hydrobiologiczne
Górki,	2001	n.o.n. (przewodnictwo elektrolityczne, sól)	n.o.n.	III (saprobowość, chlorofil)
km 216,0	2002	n.o.n. (przewodnictwo elektrolityczne,	n.o.n.	n.o.n. (chlorofil)

Badania wykonane w 2002 roku potwierdziły pozanormatywną jakość wód Wisły. W 2002 roku do grupy wskaźników przekraczających wartości dopuszczalne dla klasy III został zaliczony również chlorofil „a”. Pogorszyła się również klasyfikacja ze względu na wskaźnik BZT₅ (zmiana klasy I na II). Natomiast odczyn wód przez cały rok spełniał warunki klasy I. Również korzystniej wypadła roczna ocena wskaźnika saprobowości sestonu. Wody rzeki w pp-k Górki zostały zaliczone do strefy β-mezosaprobowej - w ocenie biologicznej są to wody II klasy czystości.

Potok Rów

Niewielki ciek wodny Potok Rów, lewostronny dopływ Babulówki jest odbiornikiem ścieków przemysłowych i socjalno-bytowych z terenu Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Mielcu. Ponadto do cieku wprowadzane są ścieki deszczowe ze wschodniej części Strefy oraz ścieki deszczowe z miasta Mielca.

Od marca 1999 roku prowadzone są badania jakości wód Potoku Rów w punkcie pomiarowo-kontrolnym Tuszów - Grochowe, zlokalizowanym poniżej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Mielcu.

Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdza się, że jakość wód Potoku Rów nie odpowiada normom obowiązującym dla wód powierzchniowych płynących. Przekroczenia wartości normatywnych występują w grupie parametrów fizyko-chemicznych i bakteriologicznych.

W 2001 roku jakość wód Potoku Rów nie odpowiadała normom ze względu na wysoki poziom zanieczyszczeń bakteriologicznych.

W grupie zanieczyszczeń fizyko-chemicznych, o pozaklasowej jakości wód zdecydowały wskaźniki: formaldehyd (kilkakrotne przekroczenie wartości dopuszczalnej dla wód powierzchniowych płynących), tlen rozpuszczony, BZT₅, mangan. Wartość charakterystyczna zanieczyszczeń organicznych łatwo rozkładalnych wyrażonych wskaźnikiem BZT₅ nie odpowiadała normom, natomiast w zakresie wskaźników ChZT-Mn oraz ChZT-Cr (wskaźnik ten określa całkowitą zawartość związków organicznych) jakość wód cieku spełniała kryteria klasy II.

W zakresie koncentracji substancji biogennej, w wodach cieku stwierdzono podwyższoną zawartość związków azotu i fosforu. Stężenia charakterystyczne azotu amonowego i azotynowego oraz fosforu ogólnego odpowiadały normom określonym dla klasy III.

Stężenia zawiesin niesionych przez wody Potoku nie przekraczały normy klasy II. Wartość przewodnictwa elektrolitycznego (wskaźnik charakteryzujący zasolenie wód) mieściła się w zakresie wartości dopuszczalnych dla klasy I.

Zanieczyszczenia specyficzne takie jak cynk, kadm, miedź, nikiel i ołów występowały w niskich stężeniach, mieszczących się w granicach wartości normatywnych określonych dla wód I klasy czystości.

Poziom zanieczyszczenia rzeki fenolami w 2001 roku mieścił się w granicach II klasy czystości wód.

Według oceny hydrobiologicznej (biologiczna ocena kondycji biocenoz wodnych mierzona wskaźnikiem saprobowości sestonu) jakość wód Potoku została zaklasyfikowana do klasy III. Wartość chlorofilu „a”, charakteryzującego produktywność biologiczną rzeki, odpowiadała normie dla wód I klasy czystości.

Klasyfikację wód Potoku Rów przedstawia tabela nr 43

Pp-k	Rok	Klasyfikacja wód ze względu na kryteria:		
		Fizyko-chemiczne	Bakteriologiczne	Hydrobiologiczne
Tuszów – Grochowe , km 8,3	2001	n.o.n. (formaldehyd, BZT ₅ , tlen rozpuszczony, mangan)	n.o.n.	III (saprobowość)
	2002	n.o.n. (formaldehyd, BZT ₅ , tlen rozpuszczony, fosfor og., azot azotynowy)	n.o.n.	III (saprobowość)

Badania wykonane w 2002 roku wykazały pogłębianie się niekorzystnych zmian jakości wód Potoku, spowodowane głównie wzrostem stężeń azotu azotynowego i fosforu ogólnego do wartości ponadnormatywnych. W dalszym ciągu utrzymywała się wysoka zawartość formaldehydu. W 2002 roku 82 % wyników badań tego wskaźnika przekroczyło normę dopuszczania dla wód III klasy czystości.

W 2002 roku nie stwierdzono przypadków przekroczenia normy klasy I w zakresie odczynu wód. Odnotowano również niższe stężenia manganu - nie przekraczające wartości dopuszczalnych dla klasy III.

Potok Rów jest najbardziej zanieczyszczonym ciekim na terenie powiatu mieleckiego. Ze względu na powtarzające się interwencje i skargi na zanieczyszczenie wód Babulówki dopływającymi wodami Potoku Rów, od 2003 roku w dodatkowym punkcie pomiarowo-kontrolnym na Babulówce (w przekroju rzeki poniżej ujścia Potoku Rów), rozpoczęte zostaną badania wpływu zanieczyszczonych wód Potoku na jakość wód odbiornika.

Klasyfikację jakości wód powierzchniowych w powiecie mieleckim przedstawia tabela nr 44

Rzeka	Gmina,	Lokalizacja pp-k : miejsowość, [km rzeki]	2001 rok		2002 rok	
			Klasa wód	Wskaźniki decydujące o klasyfikacji	Klasa wód	Wskaźniki decydujące o klasyfikacji
Wisłoka	Przeclaw	Przeclaw ,km 36,4	n.o.n.	Miano Coli typu kałowego	n.o.n.	Miano Coli typu kałowego
Wisłoka	Mielec	Wojśław, km 21,5	n.o.n.	Miano Coli typu kałowego	n.o.n.	Miano Coli typu kałowego
Wisłoka	Mielec	Rzędzianowice km15,5	n.o.n.	Miano Coli typu kałowego	n.o.n.	Miano Coli typu kałowego. chlorofil „a”
Wisłoka	Gawłuszowice	Gawłuszowice km 3,0	n.o.n.	Miano Coli typu kałowego	n.o.n.	Miano Coli typu kałowego chlorofil „a”
Tuszymka	Przeclaw	Dąbie, km 0,5	III	Miano Coli typu kałowego, ChZT- Mn	n.o.n.	Miano Coli typu kałowego
Wisła	Borowa	Górki, km 216,0	n.o.n.	Miano Coli typu kałowego, przewodnic- two elektrolitycz- ne, sól	n.o.n.	Miano Coli typu kałowego przewodnic- two elektrolitycz- ne chlorofil „a” sól
Potok RÓW	Tuszów Narodowy	Tuszów- Grochowe km 8,3	n.o.n.	Miano Coli typu kałowego, BZT ₅ , tlen rozpuszczony, formaldehyd, mangan	n.o.n.	Miano Coli typu kałowego, BZT ₅ , tlen rozpuszczony, formaldehyd, fosfor ogólny, azot azotynowy

pp-k ; punkt pomiarowo-kontrolny

n.o.n. ; nie odpowiada normatywom

G₂. Źródła zanieczyszczeń wód powierzchniowych

Pod względem ilości ścieków i ładunku odprowadzanych zanieczyszczeń, największym punktowym źródłem zanieczyszczenia wód na obszarze powiatu mieleckiego jest Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Mielcu, które poprzez cztery kolektory odprowadza ścieki komunalne do rzeki Wisłoki. Tylko około 31 % tych ścieków podlega procesom oczyszczania biologicznego. Pozostałe ścieki kierowane są do rzeki bez oczyszczenia.

Dodatkowe obciążenie dla wód rzecznych stanowią nie oczyszczone ścieki deszczowe z terenu Mielca.

Drugim znaczącym źródłem ścieków jest Specjalna Strefa Ekonomiczna „EURO-PARK MIELEC”. Ścieki z terenu SSE odprowadzane są do **Potoku Rów**. Do Potoku Rów odprowadzane są również dwoma kolektorami ścieki deszczowe z terenu miasta Mielca.

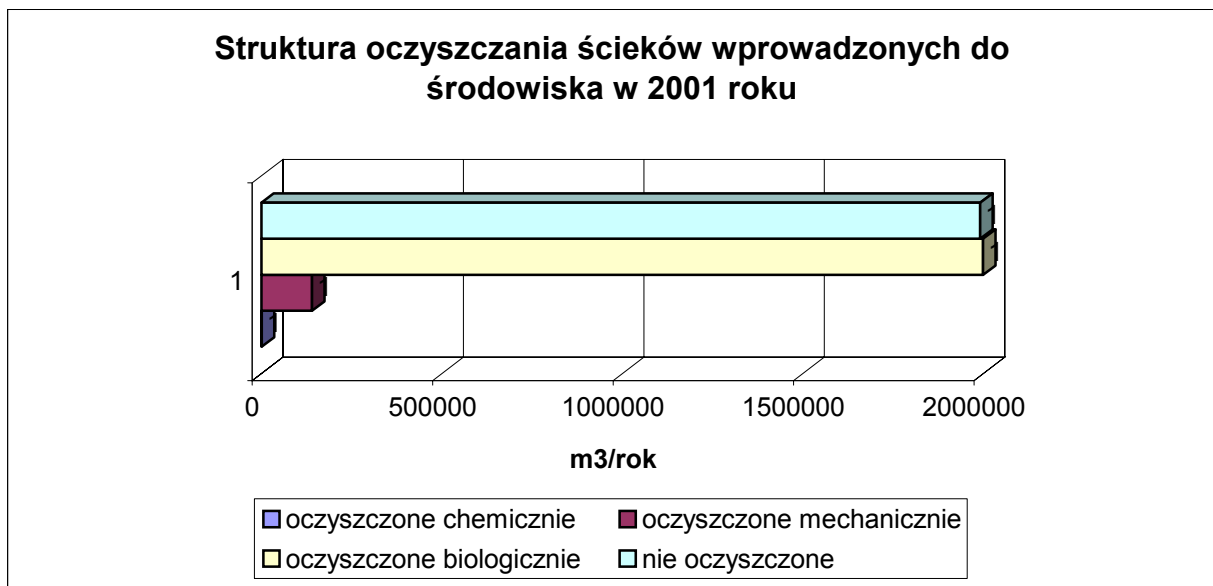
Do większych punktowych źródeł ścieków na terenie powiatu mieleckiego należą:

- Zakład Gospodarki Komunalnej w Przeclawiu (ścieki z gminnej biologicznej oczyszczalni odprowadzane są do rzeki Wisłoki),
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Radomyślu Wielkim (ścieki z gminnej biologicznej oczyszczalni odprowadzane są do rowu R-A1 w zlewni rzeki Breń),
- Stacja Uzdatniania Wody w Szydłowcu (oczyszczone mechanicznie ścieki technologiczne odprowadzane są do rowu leśnego - zlewnia Babulówki).

Wymienione zakłady odprowadzają ścieki w ilości powyżej 20 tys. m³ na rok. Łącznie, w 2001 roku wprowadziły do środowiska wodnego 4 133,2 tys. m³ ścieków, które przed emisją do odbiornika podlegały procesom oczyszczania mechanicznego - 140,8 tys. m³, chemicznego 1,5 tys. m³ i biologicznego - 1 999,4 tys. m³, pozostałe 1 991,5 tys. m³ - to ścieki nie podlegające procesom oczyszczania.

W bilansie nie zostały uwzględnione ścieki deszczowe z terenu miasta Mielca. Kanalizację deszczową eksploatuje Urząd Miasta Mielca. Ścieki z tej kanalizacji nie są oczyszczane. Urząd Miasta nie posiada pozwoleń wodnoprawnych na ich odprowadzanie, i nie prowadzi badań ilości oraz jakości tych ścieków.

Struktura oczyszczania ścieków wprowadzonych do środowiska w 2001 roku
Wykres 1.

Ładunki zanieczyszczeń w ściekach z wymienionych źródeł, charakteryzowane głównymi wskaźnikami zanieczyszczenia wód, w 2001 roku wynosiły około:

- BZT₅ 1326,1 kg/dobę,
- ChZT 2939,4 kg/dobę,
- zawiesina ogólna 1499,1 kg/dobę.

(Informacje nt. emisji ścieków przedstawiono na podstawie danych z ankiet opracowanych przez zakłady i urzędy gmin z terenu powiatu mieleckiego.)

G.3. Wody podziemne

Na obszarze powiatu mieleckiego największe znaczenie użytkowe mają poziomy wodonośne w utworach czwartorzędowych. Są one podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę zarówno odbiorców indywidualnych, jak również zbiorowych i stanowią bazę dla ujęć komunalnych, i wiejskich wodociągów.

W granicach powiatu mieleckiego znajdują się dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych - Nr 424 Dolina Borowa i Nr 425 Dębica-Stalowa Wola-Rzeszów.

Na obszarze GZWP Nr 425 zlokalizowany jest otwór badawczy nr 84 w miejscowości Mielec z sieci krajowej monitoringu zwykłych wód podziemnych, w którym obserwacje jakości wód prowadzone są przez Państwowy Instytut Geologiczny. Badania próbek wody wykonane w latach 1997-1998 pozwoliły zakwalifikować zasoby wód podziemnych w Mielcu do II klasy jakości a wyniki badań wykonanych w latach 1999-2001, z powodu wysokiej zawartości żelaza, wodorowęglanów, wapnia oraz ze względu na jej twardość zmieniły tą klasę na III.

Ocena jakości wód została przeprowadzona w oparciu o „Klasyfikację jakości zwykłych wód podziemnych opracowaną dla potrzeb monitoringu środowiska” (1995 r.), która zakłada podział wód na cztery klasy jakościowe:

- klasa I a - wody najwyższej jakości,
- klasa I b - wody wysokiej jakości,
- klasa II - wody średniej jakości,
- klasa III - wody niskiej jakości, do której zalicza się także wody nie odpowiadające klasyfikacji „nok”

G₄ Powietrze.

Emisja zanieczyszczeń do powietrza

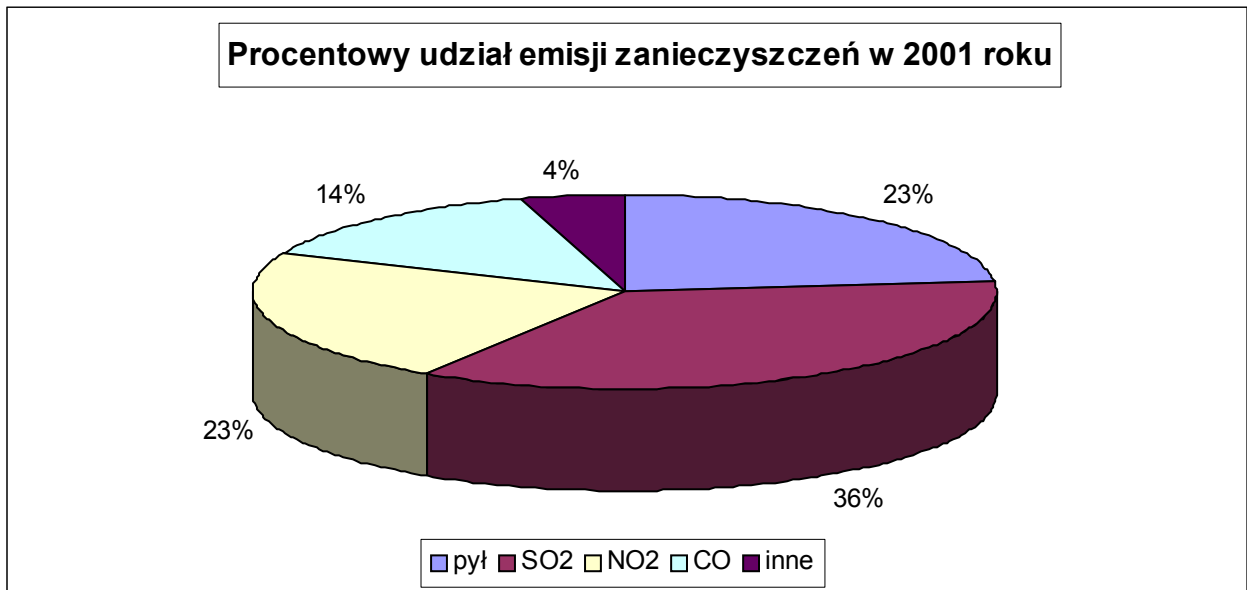
Stopień zanieczyszczenia powietrza na terenie miasta Mielec i powiatu mieleckiego związany jest z funkcjonowaniem na tym terenie m.in. przemysłu metalowego, drzewnego oraz z energetycznym spalaniem paliw. Znaczenie ma też emisja ze środków transportu - głównie drogowego, a także lokalnych źródeł grzewczych. Należy też pamiętać, że w bezpośrednim sąsiedztwie powiatu znajduje się elektrownia w Połańcu funkcjonująca w woj. świętokrzyskim.

Według danych zebranych z kilku największych zakładów, na terenie powiatu (głównie Specjalna Strefa Ekonomiczna) w 2001 roku wyemitowano następujące ilości zanieczyszczeń:

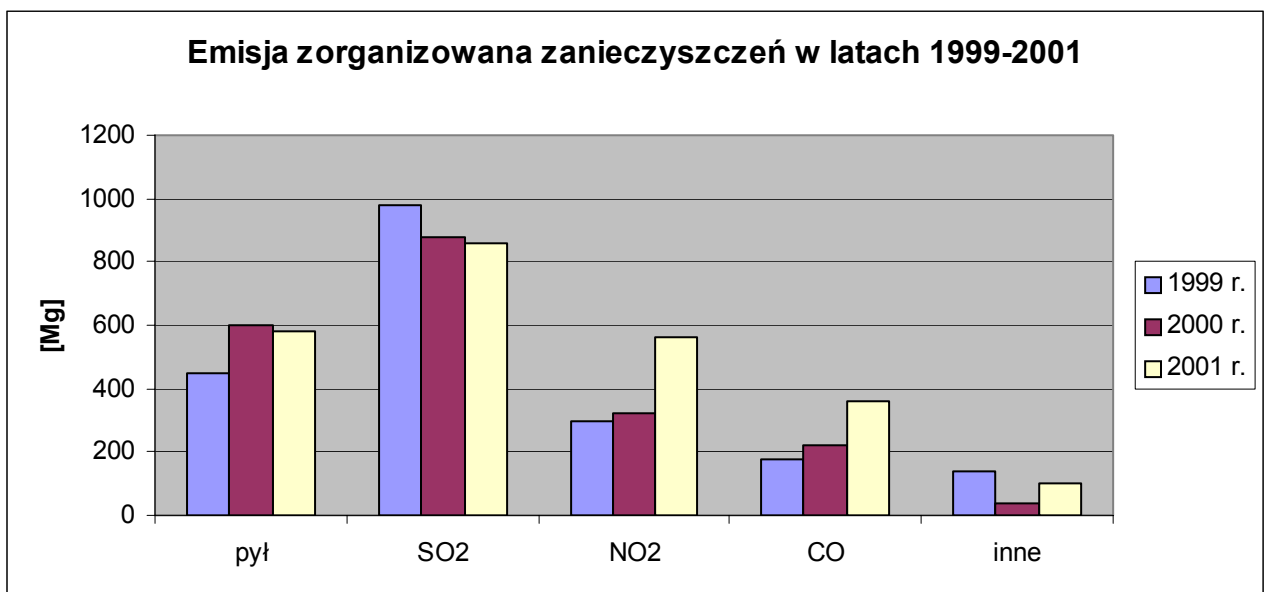
- 1) 570,5 Mg pyłów
- 2) 869,6 Mg dwutlenku siarki
- 3) 552,2 Mg tlenków azotu
- 4) 345,2 Mg tlenku węgla
- 5) 188183,0 Mg dwutlenku węgla
- 6) 107,2 Mg pozostałych zanieczyszczeń - głównie węglowodorów

Należy podkreślić, że jest to bilans emisji zorganizowanej. Brak jest natomiast danych na temat emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych, mogących mieć bardzo duży wpływ na jakość powietrza w Mielcu, czy emisji z lokalnych źródeł spalania paliw na pozostałych terenach.

Udział procentowy zanieczyszczeń w emisji zorganizowanej (bez dwutlenku węgla) przedstawiono na wykresie nr 2.

Wielkość zorganizowanej emisji zanieczyszczeń (z wyłączeniem dwutlenku węgla) w latach 1999-2001 obrazuje wykres nr 3

Przedstawiony wykres wskazuje na niewielkie zmniejszanie się ilości emitowanego dwutlenku siarki oraz wzrost emisji tlenków azotu i tlenku węgla, a także nieduży wzrost emisji pyłów. Związane jest to z intensyfikacją produkcji zakładów zlokalizowanych w SSE.

Źródła emisji posiadają liczne odpylacze - cyklony, multicyklony i filtry tkaninowe lub inne. W roku 2001 pracowało ponad 76 szt. odpylaczy zatrzymujących ok. 80 % pyłów powstających w procesach energetycznych i technologicznych.

Poza wielkością produkcji oraz zużyciem paliw, o poziomie emisji decyduje rodzaj i stan posiadanych urządzeń redukujących zanieczyszczenia w gazach odlotowych oraz ich dyspozycyjność i skuteczność.

W Elektrociepłowni „Mielec” pracuje instalacja do redukcji zanieczyszczeń gazowych, która zmniejsza o ok. 40 % ilość emitowanych zanieczyszczeń gazowych, głównie SO₂.

Stan czystości powietrza

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627) oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 87, poz. 798) oceny jakości powietrza dokonuje się w strefach, które stanowią w warunkach Polski aglomeracje o liczbie mieszkańców powyżej 250 tys. mieszkańców lub obszar powiatu nie wchodzący w skład aglomeracji. Coroczna ocena powietrza ma służyć do podejmowania działań mających na celu: planowanie poprawy jakości powietrza na obszarach, gdzie nie spełnia ono założonych kryteriów i utrzymania jakości powietrza na obszarach, gdzie jest ona wystarczająca. Dokonuje się również klasyfikacji stref na potrzeby ustalenia odpowiedniego sposobu oceny jakości powietrza (potrzeb pomiarowych) z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów:

- w celu ochrony zdrowia ludności zamieszkującej strefę,
- w celu ochrony roślin i ekosystemów.

Klasyfikację stref w oparciu o kryteria związane z ochroną zdrowia, przeprowadzono do następujących zanieczyszczeń:

- dwutlenek siarki
- dwutlenek azotu
- pył zawieszony
- ołów
- benzen
- tlenek węgla

Klasyfikację stref w oparciu o kryteria związane z ochroną roślin/ekosystemów przeprowadzono dla dwutlenku siarki, tlenków azotu i ozonu. Sklasyfikowano 21 stref.

Podstawowymi danymi, na których bazowano przy klasyfikacji strefy mieleckiej były wyniki pomiarów z I stałej stacji pomiarowo-kontrolnej zanieczyszczeń powietrza pracującej w Mielcu pod nadzorem Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie. Na stacji tej mierzone są następujące wskaźniki: SO₂, NO₂, pył zawieszony i ołów. W przypadku benzenu nie dysponowano wynikami pomiarów, wykorzystano informacje o wielkości emisji z emitorów punktowych i liniowych oraz zastosowano metodę obiektywnego szacowania. Ponadto w 2002 roku w strefach, dla których uznano, że podwyższone stężenia mogą wystąpić ze względu na emisję z emitorów punktowych, przeprowadzono dodatkowo pomiary benzenu. Badaniami objęto strefę mielecką.

W przypadku tlenku węgla również nie dysponowano wynikami pomiarów, zastosowano więc metodę obiektywnego szacowania. Otrzymane wyniki wskazują na niskie zanieczyszczenie powietrza CO w całym województwie, w tym również w strefie mieleckiej.

Poziom stężenie 24-godzinnych dwutlenku siarki w strefie mieleckiej oscylował w granicach 60 - 75 µg/m³, czyli między 40 - 50% wartości dopuszczalnej w powietrzu ze względu na ochronę zdrowia ludzi, która wynosi dla dwutlenku siarki 150 µg/m³. Strefę mielecką ze względu na poziom zanieczyszczenia dwutlenkiem siarki zaliczono do II klasy. W strefie tej można realizować mniej intensywny program pomiarowy, mogą być stosowane pomiary normalne, uzupełnione informacjami z pomiarów wskaźnikowych, modelowania matematycznego czy obiektywnych metod szacowania.

Pod względem zanieczyszczenia powietrza dwutlenkiem azotu, strefa zaliczona została także do II klasy. Poziom stężeń rocznych dwutlenku azotu wahał się w granicach 26 - 32 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, czyli między 65 - 80% wartości dopuszczalnej w powietrzu ze względu na ochronę ludzi, która wynosi dla dwutlenku azotu 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Strefę mielecką zakwalifikowano do I klasy ze względu na zanieczyszczenie pyłem zawieszonym. Stężenia 24-godzinne pyłu zawieszonego przekroczyły wartość 30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (60% wartości dopuszczalnej), czyli tzw. górny próg oszacowania. Najwyższe wartości stężenia 24-godzinnego przekroczyły w 2001 roku 17 razy dopuszczalną wartość w powietrzu, która wynosi 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Ze względu na zawartość w powietrzu ołowiu i tlenku węgla strefa mielecką została zakwalifikowana do III klasy - niskie zanieczyszczenia powietrza. Wartości ołowiu kształtują się poniżej 0,25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (średnia roczna) czyli nie osiągają 50% wartości dopuszczalnej (0,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), natomiast tlenek węgla nie osiąga wartości 5000 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ stężeń 8-godzinnych czyli 50% wartości dopuszczalnej. Wystarczające metody do ocen corocznych: modelowanie matematyczne, obiektywne metody szacowania lub metody wskaźnikowe.

Wartość stężenia benzenu (czas uśredniania 1 rok kalendarzowy) zawarta jest w granicach 2 - 3,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, co odpowiada 40 - 70% wartości dopuszczalnej, która wynosi 5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Strefę mielecką ze względu na poziom zanieczyszczenia benzenu zaliczono do II klasy.

Ocena jakości powietrza dla kryterium ochrony roślin/ekosystemy, kwalifikuje strefę mielecką do III klasy, czyli o niskim zanieczyszczeniu powietrza.

Klasyfikację strefy mieleckiej, na tle pozostałych stref w województwie podkarpackim, przedstawiają załączone mapki.

Osobnego omówienia wymaga stan zanieczyszczenia powietrza w rejonie Specjalnej Strefy Ekonomicznej „EURO-PARK” w Mielcu.

Wyniki pomiarów imisji powietrza atmosferycznego wykonanych w dniach 15.05.2002 r. - 21.06.2002 r. Mobilnym Laboratorium Zanieczyszczeń Powietrza Atmosferycznego w okolicy i na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej „EURO-PARK” w Mielcu przedstawia tabela nr 45

Data	Stacja	SO ₂ [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]		NO [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]		NO ₂ [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]		CO [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]		CH ₄ [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]		C _m H _n [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]		O ₃ [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]		Pył zawieszony [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	
		D ₂₄	Ma x D ₃₀	D ₂₄	Ma x D ₃₀	D ₂₄	Ma x D ₃₀	D ₂₄	Ma x D ₃₀	D ₂₄	Ma x D ₃₀	D ₂₄	Ma x D ₃₀	D _{8h}	Ma x D ₃₀	D ₂₄	Ma x D ₃₀
15.05.2002	Zarząd strefy	3	20	3	9	26	39	262	1600	968	1280	431	1280	102	116	13	102
16.05.2002	Zarząd strefy	4	15	2	7	22	61	339	3300	1043	1260	360	1200	98	115	37	114
21.05.2002	Cyranka	5	38	2	4	23	86	304	1700	1121	1900	446	1580	109	111	22	99
2.05.2002	Leśniczówka	1	16	2	4	13	22	579	3500	1029	1180	294	1390	107	111	32	63
18.06.2002	Leśniczówka	3	18	4	25	20	46	405	3100	932	1180	245	580	110	120	15	90
19.06.2002	Geyer-Hosaya	2	13	3	13	17	35	314	1900	1192	1860	327	760	110	121	37	97
20.06.2002	Geyer-Hosaya	4	12	2	9	13	24	334	2600	1102	1630	288	580	115	121	35	128

Wyniki pomiarów interpretowano w oparciu o wartości dopuszczalne obowiązującego wówczas załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 28 kwietnia 1998 roku w sprawie dopuszczalnych wartości stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu (Dz. U. Nr 55, poz. 355).

Dwutlenek siarki - zanieczyszczenie dwutlenkiem siarki nie stanowi zagrożenia dla tego terenu, stężenia dobowe tego związku w czasie pomiarów nie przekroczyły 5% wartości dopuszczalnej, najwyższe 30-minutowe stężenie wynosiło $38 \mu\text{g}/\text{m}^3$, co stanowi mniej, niż 10% wartości dopuszczalnej. Według obecnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2002 r. (Dz. U. Nr 87, poz. 798) stężenie 24-godzinne przekracza 3%.

Tlenki azotu - średniodobowe stężenia nie przekroczyły 15% wartości dopuszczalnej, natomiast najwyższe 30-minutowe stężenie wynosiło $86 \mu\text{g}/\text{m}^3$, co stanowi 17% wartości dopuszczalnej. W obecnie obowiązującym rozporządzeniu tlenki azotu normowane są w odniesieniu do okresu uśredniania - rok kalendarzowy.

Tlenek węgla - stężenia tego związku są niskie, stężenia dobowe nie przekroczyły 12% wartości dopuszczalnej, a najwyższe 30-minutowe stężenie wynosiło $3500 \mu\text{g}/\text{m}^3$, co stanowi 18% wartości dopuszczalnej. W obecnie obowiązującym rozporządzeniu dla tlenku węgla określony czas uśredniania wynosi 8 godzin.

Pył zawieszony PM10 - średniodobowe stężenie nie przekroczyło 30% wartości dopuszczalnej, natomiast najwyższe 30-minutowe stężenie wynosiło $128 \mu\text{g}/\text{m}^3$, co stanowi 51% wartości dopuszczalnej. Według obecnie obowiązującego rozporządzenia pomierzone stężenie 24-godzinne pyłu zawieszonego PM 10 osiągnęło 74% normy.

Ozon - mierzone w trakcie badań monitoringowych stężenie ozonu oscylowało w większości przypadków powyżej lub na granicy stężenia dopuszczalnego wynoszącego $110 \mu\text{g}/\text{m}^3$, jako średnia dla godzin między 10° a 18° . Najwyższe odnotowane stężenie wynosiło $115 \mu\text{g}/\text{m}^3$, co stanowi 105% wartości dopuszczalnej. Według obecnie obowiązującego rozporządzenia najwyższe stężenie 8-godzinne osiągnęło prawie 96% dopuszczalnego poziomu.

Stężenia metanu i sumy węglowodorów także nie przekroczyły wartości dopuszczalnych lub zalecanych.

Stężenia średnioroczne benzenu, toluenu, ksylenu, propylobenzenu we wszystkich punktach nie przekroczyły 25% dopuszczalnych stężeń a stężenia styrenu, izopropylobenzenu i n-heksanu nie przekroczyły granicy oznaczalności tych związków metodą pasywną z użyciem próbników RADIELLO, która wynosi $0,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Prowadzony monitoring opadu pyłu wykazał, że opad pyłu średnioroczny wynosi $103 \text{g}/\text{m}^2/\text{rok}$ i jest prawie dwukrotnie niższy od wartości dopuszczalnej.

G5. Gospodarka odpadami.

Odpady niebezpieczne

Według danych uzyskanych z 36 ankietowanych jednostek gospodarczych, w 2001 r. wytworzono w powiecie mieleckim 746 Mg odpadów niebezpiecznych, które w 40 % zostały unieszkodliwione, a w 59 % wykorzystane. Pozostała ilość odpadów (ok.1 %) jest gromadzona w miejscach wytwarzania do czasu zebrania odpowiednich ilości, lub przekazywania na składowisko odpadów niebezpiecznych.

Zestawienie ilości wytworzonych odpadów niebezpiecznych [w Mg] i dalsze postępowanie z nimi w latach 1999-2001 przedstawia tabela nr 49.

Tabela nr 46 Zestawienie ilości wytworzonych odpadów niebezpiecznych [w Mg].

Tabela 46.

Rok	Wytworzone	Tymcz. Skład.	Wykorzystane	Unieszkodl.	Składowane
1999	675,1	14,7	57,7	603,7	0,07
2000	422,3	9,6	79,6	338,7	1,7
2001	746,6	7,6	444,5	302,4	-

Największą masę odpadów niebezpiecznych stanowią odpady nieorganiczne z przygotowania powierzchni i powlekania metali oraz z kształtowania i powierzchniowej obróbki metali i tworzyw. Odpady prawie w całości są unieszkodliwiane. Duże ilości odpadów wytwarzane są również w grupach: cząstki i pyły z hutnictwa ołowiu - PPHU „Autopart” i oleje odpadowe. Odpady te są prawie w całości przekazywane do wykorzystania przez specjalistyczne jednostki.

Odpady inne niż niebezpieczne

W powiecie mieleckim w 2001 r. wytworzono 35511 Mg odpadów przemysłowych nie zaliczonych do odpadów niebezpiecznych. Z ilości tej wykorzystano 34 449 Mg (97 %), unieszkodliwiono 704 Mg (ok.2 %), a zeskładowano 146 Mg (ok. 0,5 %). Zestawienie ilości wytworzonych odpadów innych niż niebezpieczne [w Mg] i dalsze postępowanie z nimi w latach 1999-2001 przedstawia tabela nr 50

Tabela nr 47 Wytworzone odpady inne niż niebezpieczne [w Mg]

Rok	Wytworzone	Tymcz. Skład.	Wykorzystane	Unieszkodl.	Składowane
1999	27547	105	22551	3471	1287
2000	30568	290	27628	2772	6,6
2001	35511	417	34449	704	146

Największą masę odpadów stanowią odpady nieorganiczne z procesów termicznych - 41,5 %, prawie w całości stanowiące mieszanki popioło-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych (EC Mielec), odpady z przetwórstwa drewna („Kronowood”), oraz odpady z kształtowania powierzchni metali i tworzyw sztucznych („Kirchhoff Polska”). Odpady te prawie w całości są wykorzystywane.

Składowanie odpadów

W powiecie eksploatowane jest jedno składowisko odpadów przemysłowych usytuowane na terenie SSE w Mielcu. Składowane są tu głównie odpady niebezpieczne. Właścicielem składowiska jest Agencja Rozwoju Przemysłu Oddział w Mielcu. Obecnie składowisko jest zarządzane przez „EURO-EKO” Sp. z o.o. w Mielcu.

Na wymienionym składowisku nagromadzono na koniec 2001 roku 1128 Mg odpadów przemysłowych, w tym 1110 Mg odpadów niebezpiecznych. Na koniec roku 2002 wartości te wynoszą odpowiednio 1213 Mg i 1115 Mg .

W rejonie składowiska znajduje się sieć piezometrów, prowadzony jest monitoring wód powierzchniowych i wód podziemnych.

Odpady komunalne

Według danych podanych przez poszczególne jednostki samorządowe na terenie powiatu wytworzono w 2001 r. łącznie 23 296 Mg odpadów komunalnych, z czego:

- m. Mielec -	20 067 Mg
- gm. Mielec -	744 Mg
- m. i gm. Radomyśl Wielki -	695 Mg
- gm. Borowa -	415 Mg
- gm. Czermin -	140 Mg
- gm. Gawłuszowice -	35 Mg
- gm. Padew Narodowa -	240 Mg
- gm. Przecław -	297 Mg
- gm. Tuszów Narodowy -	354 Mg
- gm. Wadowice Górne -	309 Mg.

W Mielcu oraz gminach: Padew Narodowa, Gawłuszowice, Borowa, Przeclaw prowadzona jest segregacja odpadów. W Mielcu odbywa się to poprzez utworzenie na terenie miasta tzw. „poletek ekologicznych” tj. zestawu pojemników na poszczególne grupy odpadów.

Na terenie powiatu znajduje się jedno międzygminne składowisko odpadów komunalnych zlokalizowane w Mielcu oraz dwa gminne składowiska komunalne - w Borowej i Padwi Narodowej. Składowiska te mają uregulowany stan formalno-prawny. Na składowiskach tych na koniec roku 2001 i 2002 nagromadzone były następujące ilości odpadów:

Tabela 48

Miejscowość	2001 r.	2002 r.
Mielec	86031 Mg	105553 Mg
Padew Narodowa	40000 Mg	40255 Mg
Borowa	1263 Mg	1873 Mg

Odpady komunalne z terenu gmin Przeclaw, Radomyśl Wielki, Tuszów Narodowy i Wadowice Górne kierowane są na wysypisko w Kozodrzy gm. Ostrów, powiat ropczycko - sędziszowski.

Na omawianym obszarze znajdują się też trzy nieczynne i zrehabilitowane składowiska odpadów komunalnych - na osiedlach Smoczka w Mielcu, w Radomyślu Wielkim i w Wólce Błońskiej gm. Przeclaw. Natomiast składowisko komunalne w Mielcu na terenie SSE, zarządzane przez „EURO-EKO” Sp. z o.o., jest w trakcie rekultywacji.

G.6 Hałas.

Przyczynami nadmiernej hałaśliwości są:

- ruch transportowy,
- działalność przemysłowa

Dopuszczalne normy hałasu podane są w obowiązujących, a przytoczonych w I części dokumentach prawnych- regulujących problemy związane z ochroną środowiska naturalnego. Podstawowym wskaźnikiem klimatu akustycznego jest równoważny poziom dźwięku „A”, wyrażony w dB. Może on być również wyznaczany jako suma poziomów hałaśliwości pochodzących z różnych źródeł. Otrzymałą wartość zbiorczą/ sumaryczną wskaźnika nazywa się „klimatem akustycznym”.

Powiat mielecki, jak na razie, nie jest szczególnie narażony hałasem długotrwałym i uciążliwym. Budowane obwodnice wokół miast obniżają poziom hałaśliwości odczuwalny dla mieszkańców miast, a wynikający z hałasu drogowego.

Z formalnego punktu widzenia, przy określaniu poziomu hałaśliwości i uciążliwości stąd wynikających przyjmuje się wartości z niżej przytoczonych wskaźników:

- procentowy udział w komunikacji pojazdów ciężkich ,
- prędkość przepływu strumienia pojazdów,
- płynność ruchu,
- stan techniczny nawierzchni,
- obciążenia dobowe (szczyty poranne, i popołudniowe w miastach, szczyty sezonowe)
- ukształtowanie terenu, prze który przebiega ruch transportowy.
- Natężenie ruchu na drogach wojewódzkich i powiatowych jest następujące:

G.7 Klimat,

Ogólna charakterystyka klimatu została podana w części opisowej powiatu. Charakterystyczne cechy klimatyczne- rozkład temperatur i opadów zostały zaprezentowane przy pomocy Nie dokonujemy szczegółowych opisów, jako że zostały szczegółowo opisane w dokumencie pod nazwą Program Ochrony Środowiska w powiecie mieleckim, przyjęty uchwałą Rady Powiat.,

G₈ Przyroda i krajobraz.

Ochrona przyrody to wszelkie działania, których celem jest zapobieganie niszczeniu lub uszkodzeniu elementów przyrody, dziko występujących gatunków zwierząt i roślin, utworów przyrody nieożywionej a także zespołów tych utworów o wybitnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, chronionych w postaci rezerwatów, parków narodowych, parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu. Ochrona przyrody ma na celu:

- Utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- Zachowanie różnorodności biologicznej,
- Zachowanie dziedzictwa ekologicznego,
- Zapewnienie ciągłości istnienia gatunków zwierząt wraz z siedliskami poprzez utrzymanie lub/ i przywracanie do właściwego stanu siedlisk przyrodniczych,
- Kształtowanie, właściwych postaw człowieka wobec przyrody.

Zakres działań dotyczących ochrony przyrody jest szeroki, obejmuje prace inwentaryzacyjne, działania prawne, prace naukowo- badawcze, dotyczące stanu i przeobrażeń obiektów przyrody, wyznaczanie chronionych obiektów przyrody i ich granic, opracowanie zasad ich użytkowania i udostępniania dla społeczeństwa, a także działań na rzecz ochrony terenów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych przed wszelkimi formami skażeń i dewastacji. Niektóre z zadań ochrony przyrody zostały przyporządkowane samorządom terytorialnym. W ich kompetencji leży ustanawianie obiektów chronionych o znaczeniu lokalnym, takich jak obszary chronionego krajobrazu, zespoły przyrodniczo- krajobrazowe, użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne, pomniki przyrody.

Na terenie województwa podkarpackiego znajdują się dwa parki narodowe: Bieszczadzki Park Narodowy i Magurski Park Narodowy, jeden Rezerwat Biosfery Karpaty Wschodnie ((pogranicze polsko- słowacko- ukraińskie).

Na terenie województwa podkarpackiego znajduje się 10 parków krajobrazowych, zajmujących powierzchnię około 280 tys.[ha].

Ponadto istnieje 17 obszarów chronionego krajobrazu, z których dwa leżą na terenie powiatu mieleckiego. To

Mielecko- Kolbuszowsko- Głogowski Obszar Chronionego Krajobrazu , zajmujący powierzchnię 50m512 [ha] Na terenie tego OchK występuje duża mozaikowość środowisk od piaszczystych wydm do bagien, torfowisk oraz wód otwartych. Na terenie obszaru , w celu zachowania naturalnych zbiorowisk roślinnych dawnej puszczy sandomierskiej, z licznie występującymi tu gatunkami roślin rzadkich i chronionych oraz ochrony stanowisk lęgowych rzadkich gatunków ornitofauny, został utworzony rezerwat „Zabłocie”. Na terenie OchK istnieją jeszcze trzy rezerваты „Buczyna w Cyrance”, na płaskowyżu Kolbuszowskim, „Pateraki” i „Jaźwiana Góra”, w których poddane są ochronie różnego typu zbiorowiska leśne.

Przeclawski OchK o powierzchni 4 734 [ha] leży w części gmin Radomyśl Wielki, Wadowice Górne, Żyraków (powiat Dębica). Część OchK obejmuje Mikroregion Wysoczyzny Radgoszczańskiej. W jej skład wchodzi dwa większe kompleksy leśne w rejonie Nagoszyna i Wadowice Górne. Największy udział w tych lasach ma zbiorowisko boru mieszanego, ponadto buduje je zespół boru wilgotnego, rzadziej świeżego. W celu ochrony naturalnych zbiorowisk roślinności torfowiskowej został utworzony rezerwat przyrody „Bagno Przeclawskie”

Największym bogactwem gatunkowym fauny i flory są, oczywiście, lasy. W lasach powiatu mieleckiego żyją/ bytują różnorodne gatunki zwierząt łownych, takich jak jelenie, sarny, dziki, borsuki, lisy, jenoty, piżmaki, zwierzyna prawem chroniona. Również w lasach i na terenach powiatu bytuje ponad 100 gatunków ptaków, w tym łowne (np. bażant, dzika kaczka, kuropatwa, gołąb grzywacz, łyska) oraz prawem chronione (jarząbek, krogulec, myszołów, pustułka, zimorodek, kruk, bocian czarny i biały itp.)

Spotykane są również pewne gatunki płazów i gadów.

Pomniki przyrody:

Na terenie powiatu mieleckiego znajduje się xx pomników przyrody. Najciekawsze z nich-

G 9. Lasy

Lasy na terenie powiatu pod względem podziału przyrodniczo-leśnego są zaliczane do VI krainy Małopolskiej, dzielnicy 10 Niziny Sandomierskiej, mezoregionu b. puszczy sandomierskiej.

Tereny leśne leżące na obszarze powiatu mieleckiego obejmują swym zasięgiem duży obszar równiny polodowcowej. W części południowo-wschodniej występują wzniesienia morenowe. Cały obręb leśny pokryty jest czwartorzędowymi utworami geologicznymi.

Lasy stanowią główny czynnik równowagi ekologicznej oraz siedlisko większości żyjących na wolności zwierząt i roślin.

Lasy spełniają trzy podstawowe funkcje:

- Ekologiczne (ochronne) mające istotne znaczenie społeczno-gospodarcze,
- Produkcyjne: czyli produkcja drewna, odnawialnego surowca ekologicznego, warunkującego rozwój wielu sektorów gospodarki kraju,
- Społeczne- w szerokiej gamie oddziaływań, czyli naukowych, badawczych, szkoleniowych, edukacji ekologicznej, turystyki, wypoczynku, sportu, regeneracji sił itp.

Na terenie powiatu lasy znajdują się pod zarządem dwóch nadleśnictw:

Nadleśnictwo Tuszyma- o powierzchni 12 585,75 [ha], oraz

Nadleśnictwo Mielec- o powierzchni 9 223,58 [ha].

Obydwa nadleśnictwa swoim zasięgiem obejmują również lasy sąsiednich powiatów, stąd całkowita powierzchnia lasów w powiecie jest nieci mniejsza.

Obydwa nadleśnictwa posiadają taki sam podział gospodarczy, to znaczy:

Gospodarstwa specjalne (to m.in. rezerwaty, ostoje chronionych zwierząt, otuliny szkółek zespolonych i lasy obronne,

Gospodarstwa zrębowe,

Gospodarstwa przerębowo-zrębowe.

Oprócz wymienionych w części „krajobraz”, planuje się utworzenie nowych rezerwatów przyrody, a mianowicie: „Koniowe Błota”- w obrębie Tuszyma, rezerwatu „Pateraki” w obrębie Mielec, oraz powiększenie rezerwatu „Bagno Przeclawskie” o około 1,5 [ha]

Według opracowania glebowo-siedliskowego, aktualny stan siedlisk przedstawia się następująco:

- siedliska w stanie naturalnym	86,38 % powierzchni,
- siedliska zniekształcone	14,79 % powierzchni,
- siedliska zdegradowane	0,24 % powierzchni.

Z powyższego wynika, że zakres koniecznych prac redeggradacyjnych jest bardzo ograniczony i nie wymaga nadmiernej interwencji.. Nie stanowi znaczącego problemu gospodarczego.

Zagrożenie dla lasów w powiecie wynika z kilku przyczyn, a mianowicie:

- Czynniki naturalne: takie jak : obniżanie się poziomu wód gruntowych i częsty deficyt opadów (vide „gospodarka wodna” i „klimat”), wiatry i śnieg, wywołujące osłabienie drzewostanów, zwiększenie podatności na ataki szkodników i choroby, oraz susze, w zasadniczy sposób zwiększające zagrożenie lasów pożarami. Nagminne nadal wypalanie traw i ściernisk jest istotnym zagrożeniem dla lasów,

- Czynniki antropogeniczne- takie jak: zanieczyszczenie wód powierzchniowych, skażenie atmosfery gazami i pyłami, zakwaszenie gleb wskutek braku staranności w zachowaniu gleb w „dobrej kulturze rolnej”, wpływają negatywnie na ekosystemy leśne, sprzyjając występowaniu szkodników i lokalnie powodując zamieranie lasów,
- Nierównomierna, przestrzenna struktura lasów- czyli występowanie małych powierzchniowo kompleksów leśnych, utrudniających zarządzanie i prawidłowy nadzór. Szczególnie, w przyszłej polityce rolnej i planach zagospodarowania przestrzennego należy wzmocnić uwagę na wydawanie zezwoleń na nowe zasadzenie w taki sposób, aby powstawały większe kompleksy leśne.

Również inne przyczyny są zagrożeniem dla stanu zdrowotnego lasów, a mianowicie:

- Ponadnormatywna liczebność zwierzyny łownej,
- Szkodnictwo leśne spowodowane penetracją lasów i kradzieżami, zbieractwo grzybów i runa leśnego w sposób zagrażający zdrowiu ekosystemu,
- Zmiany form użytkowania terenu na inne formy- w sposób niezorganizowany,
- Kłusownictwo,
- wycinanie lasów na gruntach porolnych,

Podsumowując- należy stwierdzić wysoko jakościową opiekę nad stanem zdrowotnym lasów państwowych, duże zaangażowanie służb leśnych, Administracji Lasów Państwowych. Obydwa Nadleśnictwa posiadają i realizują plany urządzenia lasów.

G₁₀ Zagrożenia naturalne- powódzie, pożary, huragany

Teren powiatu jest terenem o dużych zagrożeniach powodziowych. Powódź w 1997 roku wyrządziła wiele i znacznych szkód, których skutki są usuwane do dnia dzisiejszego.

Szczególne zagrożenia środowiska.

To zagrożenia od przemysłu, transportu kolejowego i drogowego oraz awarii linii energetycznych. Poza ewentualnymi awariami, z którymi zawsze należy się liczyć- nie ma większych zagrożeń. Odpowiedzialne za stan techniczny w/w urządzeń służby państwowe i samorządowe prowadzą działalność profilaktyczną na wysokim poziomie- co minimalizuje obawy społeczne. Również przyjęte w strategiach rozwoju gmin oraz powiatu kierunki działania, z których wynikają plany „odciążania” od uciążliwości transportowych oraz energetycznych mieszkańców wspólnoty- są, z ekologicznego punktu widzenia zasadne i celowe

Zachowanie walorów przyrodniczych obszarów wiejskich

Gleby i powietrze podstawowej części powiatu mieleckiego są mało zanieczyszczone co daje asumpt do realizacji polityki proekologicznej w produkcji i hodowli zwierząt rzeźnych. Rozpoczęte działania na rzecz organizacji grup producenckich podejmujących się rozwoju rolnictwa ekologicznego dają nadzieję na zachowanie czystości środowiska na obszarach wiejskich, oraz że zdrowa- ekologiczna żywność stanie się wizytówką rolniczą powiatu mieleckiego.

Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska w powiecie mieleckim:

Według danych rocznika statystycznego województwa podkarpackiego, w roku 2003 nakłady na poszczególne zadania inwestycyjne związane z ochroną środowiska w powiecie mieleckim wyniosły globalnie kwotę

	12 159,2 tyś. , w tym na:
▪ gospodarke ściekową i ochronę wód	11 708,2 tyś. zł
▪ gospodarke odpadami oraz ochronę i przywrócenie wartości użytkowej gleb i wód	451,0 tyś. zł
oraz na gospodarke wodną (w tym ujęcia i doprowadzanie wody)	13 323,8 tyś. zł

W strukturze wydatków udział poszczególnych źródeł finansowania w/w zadań był następujący:

a) środki własne	6 553,0 [tyś. zł]
b) środki budżetowe	
w tym:	
- budżet wojewódzki	368,0 [tyś. zł]
c) kredyty, pożyczki krajowe	2 455,0 [tyś. zł]
d) fundusze ekologiczne	204,2 [tyś. zł]
e) pomoc zagraniczna	1 862,4 [tyś. zł]
f) inne źródła	716,6 [tyś. zł]

1. 2.2.2. Zaangażowanie społeczne. Aktywizacja społeczności przy opracowywaniu strategii i PRL

Aktywizacja społeczna.

Aktywizację społeczną jest ocenić dość trudno. W ramach powiatu, centralną rejestrację organizacji pozarządowych prowadzi Wydział Zdrowia i Pomocy Społecznej starostwa powiatowego w Mielcu. Wg zaczerpniętych stamtąd danych, w powiecie mieleckim funkcjonuje około 100 organizacji pozarządowych, z tego na obszarach wiejskich (w gminach) zarejestrowanych jest 30 organizacji pozarządowych. Nie jest to ścisła ewidencja, bo polegająca na dobrowolnym zgłoszeniu się do ewidencji- i niektóre, małe, słabe – choć być może interesujące z punktu widzenia aktywności społecznej- nie rejestrują się, nie widząc pożytku i konieczności takiego działania.

Nie wnikając w statuty, rodzaj działalności, rzeczywistą aktywność (a nie tylko „rejestracyjną”), na terenie wspólnoty mieszkańców / powiatu zarejestrowano następującą ilość organizacji pozarządowych:

Miasto Mielec	70	(70%)
Gmina Borowa	3	(3/10%)
Gmina Czermin	0	(0/0 %)
Gmina Gawłuszowice	0	(0,0%)
Gmina Mielec	4	(4/13%)
Gmina Padew Narodowa	0	(0,0%)
Gmina Przeclaw	2	(2/7 %)
Gmina Radomyśl Wielki	8	(8/27%)
Gmina Tuszów Narodowy	12	(12/40%)
<u>Gmina Wadowice Górne</u>	<u>1</u>	<u>(1/ 3%)</u>
Razem	30.	100/30,0 %

W tym tylko jedna (w Tuszowie Narodowym) posiada status organizacji pożytku publicznego.

Na terenie powiatu funkcjonuje od stosunkowo niedawna, prężna organizacja pozarządowa, a mianowicie Stowarzyszenie Sołtysów Powiatu Mieleckiego, w skład zarządu którego wchodzi ustawowo przedstawiciele sołtysów wszystkich gmin.

Nie udało się, na tym etapie badań, uzyskać odpowiedzi na przyczyny takiego stanu, motywację, opinie o działalności rzeczywistej tych, zarejestrowanych, organizacji. pozarządowych.

Jest to jednak wyzwanie dla animatorów życia społecznego w powiecie.

1.2.2.3. Promocja powiatu, gmin i wiosek. Imprezy promocyjne i obrzędowe.

Gminy promują swoją działalność na szczeblu lokalnym bardzo intensywnie- korzystając z łam tygodnika mieleckiego KORSO oraz miejscowego radia . Rzeczywista działalność obejmuje różnego rodzaju zwyczajowe imprezy, takie jak dożynki, (w tym wojewódzkie w Radomyślu Wielkim), zawody sportowe, imprezy kulturalne, promocję wystaw lokalnych, izby pamięci, pomniki przyrody a nawet udział imprezach typu „wybory miss powiatu mieleckiego”.

Bardzo dobrze reprezentuje gminę Przeclaw, a także powiat, zespół Stowarzyszenie „Orkiestra Dęta” z Dobrynina, znana ze swoich występów nie tylko w kraju ale i za granicą, osiągająca pierwsze miejsca na konkursach wojewódzkich i krajowych.

Organizatorami i inicjatorami tych imprez, poza nielicznymi wyjątkami, są samorządy, a nie organizacje pozarządowe. Niestety, bardzo nikłą jest promocja powiatu. Informacje są przypadkowe, brak jest jednolitej polityki promocyjnej powiatu, choć posiada znaczące osiągnięcie, co wykazano w powyższych obszarach problemowych.

1.2.2.4. Zagadnienia kulturowe i społeczne.

Kulturowe dziedzictwo, zarówno duchowe jak i materialne może stać się istotnym, kluczowym czynnikiem rozwoju lokalnego- rozwoju społeczno- gospodarczego, wzrostu dobrobytu miejscowych społeczności wspólnot mieszkańców. Świadomość bogactwa i różnorodności kultury na obszarach danych wspólnot mieszkańców (wsi, gmin, powiatu), to podstawa silnego poczucia tożsamości, to bez wątpienia powód do zadowolenia i dumy z miejsca, w którym się żyje i mieszka.

Jednak, wydaje się, na podstawie analiz, że pod presją chwilowych potrzeb i aspiracji przekształca się i odrzuca to, co powinno być, powinno pozostawać trwałym elementem naszej kultury, naszej odrębności, naszego wyróżnienia, tożsamości społecznej i kulturowej naszej wsi. Zasadnicza tendencja rozwojowa wśród mieszkańców naszych wsi i gmin zmierza, niestety, do stopniowego zatracania własnej, bardzo bogatej tożsamości lokalnej, oraz do przejmowania „miejskich” w swej genezie elementów kultury. Wyraźne jest pojawianie się na wsiach cech kulturowej dezorientacji, z którą wiąże się zatarata społecznej indywidualności środowiska oraz utrata świadomości własnego dziedzictwa kulturowego.

Mieszkaniec wspólnoty mieszkańców (wsi, gminy, powiatu) zapytany o historię swojej miejscowości, znajomość historycznych postaci zamieszkujących najbliższą okolicę czy specyficzne zwyczaje i obyczaje, czuje się zmieszany i skrepowany, a jego twarz rozjaśnia się nieśmiałym uśmiechem odpowiadając: ..”tak, wiem, coś słyszałem, ale nie pamiętam dokładnie”. Gdyby jednak próbować dążyć głębiej- na twarzy pojawia się większe zakłopotanie a nawet wstyd.

Bardzo trudno jest powiedzieć, czy ludność powiatu mieleckiego zachowa własną tożsamość społeczno- kulturową, czy też całkowicie ulegnie wpływowi kultury „globalnej”. Jak wskazują badania przeprowadzone przez Fundację MCK i RG¹¹ oraz wyniki (mocno uproszczonych!) badań przeprowadzonych w ramach „ankiety preferencyjnej” sieci AGRO-INFO¹², oraz ankiety „LEADER+”¹³ dorośli mieszkańcy wsi powiatu mieleckiego, jakkolwiek zachowali „pewną tożsamość”, bardziej opartą na bazie tradycyjno- emocjonalnej niż świadomościowej, to znacząco cechują się przywiązaniem do miejsca zamieszkania, ale paradoksalnie nie potrafią sobie uzmysłować oraz zrozumieć elementów dziedzictwa kulturowego swojego lokalnego środowiska, a zarazem ich bogactwa i różnorodności (wartości, zwyczaje, obyczaje, architektura, stroje, znaczące postacie i miejsca)

Człowiek kształtuje środowisko- środowisko kształtuje człowieka

A w środowisku, w którym tradycja i kultura nie stanowią wartości, trudno jest społecznościom sprostać wyzwaniom obecnych czasów¹⁴!

¹¹ Seweryn Kapinos. Tożsamość społeczno- kulturowa mieszkańców wsi na podstawie badań w powiecie mieleckim” Fundacja MCK i RG Mielec 2003.

¹² Ankieta preferencyjna sieci AGRO-INFO. Fundacja MCK i RG 2003 r.

¹³ Ankieta preferencyjna LEADER+. Fundacja MCK i RG 2005.

¹⁴ J.Regulski. w : „Każde miejsce opowiada swoją historię: Fundusz Współpracy- Agrolinia 2000”.

1.2.2.5.Strategie i Plany Rozwoju Lokalnego.

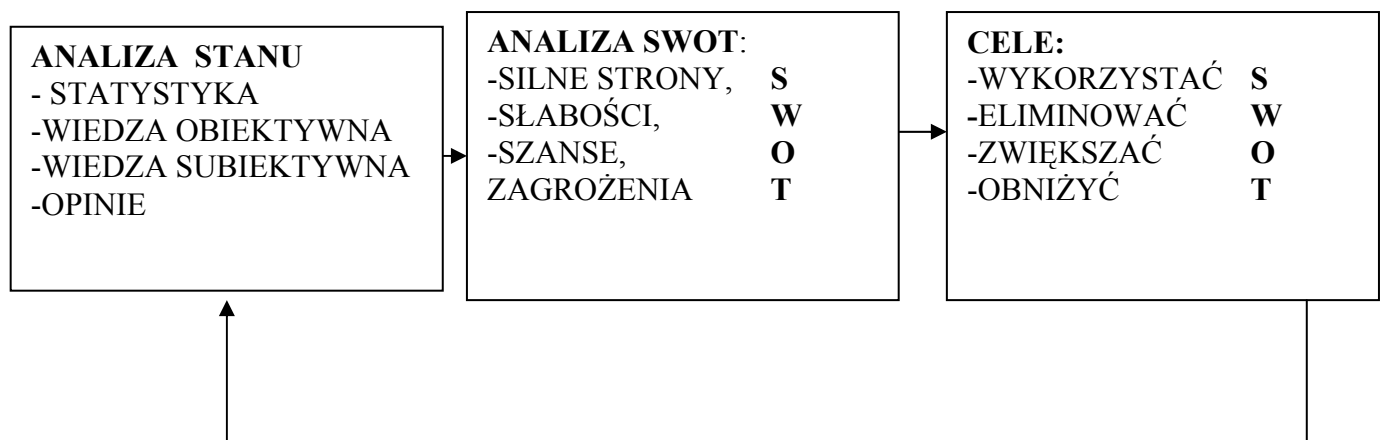
Dokumentacja projektowa gmin i powiatu (strategie i Plany Rozwoju Lokalnego) zawiera zadania dotyczące rozwoju społeczno- kulturowego w bardzo enigmatyczny sposób. Nie ma wyeksponowanych priorytetów, celów strategicznych, a w szczególności celów operacyjnych i taktycznych dotyczących infrastruktury instytucjonalnej. Spisane ogólniki pozwalają wprowadzić na przyjęcie tezy o powszechnej akceptacji działań prorozwojowych w tych dziedzinach- lecz są to deklaracje werbalne. Strategie w większości gmin były opracowywane na falach „mody” lat 90-tych. Nie były (poza jednym wyjątkiem, jaki stanowi Miasto i Gmina Radomyśl Wielki) weryfikowane ani poddawane zbadaniu na zgodność ze zmieniającymi się oczekiwaniami, możliwościami wynikającymi tak z zaistnienia funduszy przedakcesyjnych i strukturalnych, jak i zmieniającymi się kompetencjami gmin, zarządów gmin, rad gminnych i rady powiatowej. Nie ma związków z opracowywanymi, na mocy odrębnych ustaw Programów Ochrony Środowiska, oraz Planów Gospodarki Odpadami, tak, jakby dotyczyły innych wspólnot. Opracowywane dla potrzeb strategii jak i PRL analizy SWOT oraz PEST (tylko powiat) nie są wydane się, wynikiem dogłębnej analizy stanu wyjściowego, a są opracowywane standardowo przez wynajmowanych „konsultantów” lub nawet powielane. Tak strategie jak i PRL są opracowane „ad usum delphini” czyli na roboczy użytek- jako podstawa do „starania się o środki” i, w efekcie, nie odzwierciedlają autentycznych potrzeb mieszkańców w dziedzinie instytucjonalnej. Są bardzo dobrze opracowanymi zestawami potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, spełniającymi wymogi Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego ZPORR,. Zaś w dziedzinie instytucjonalnej- zawierają jedynie werbalne deklaracje.

1.3. Analizy SWOT

Zgodnie z określonymi zadaniami- rolą powiatu(vide 1.1.2.) , do zdefiniowania zadań rozwojowych powiatu posłużono się tak zwaną analizą SWOT, czyli analizą silnych [S] i słabych [W] stron oraz szans [O] i zagrożeń [T].

Generalnie bowiem, model tworzenia strategii, model definiowania celów strategicznych przebiega następująco:

SCHEMAT „PLANOWANIA CELÓW”

Posługując się statystyką, analizami, wiedzą subiektywną (opiniami) i obiektywną (stwierdzone fakty), uzyskano następujące analizy SWOT dla czterech głównych ról powiatu, czyli:

- A. bezrobocie i ożywianie (aktywizacja) lokalnego rynku pracy,
- B. opieka medyczna i społeczna,
- C. infrastruktura techniczna (głównie drogi)
- D. edukacja i oświata

Opracowano analizy SWOT bardzo wyrywkowo, ze względu na posiadany już duży ładunek wiedzy o analizowanych zjawiskach- poszczególnych obszarach analizy stanu w powiecie mieleckim.

Pominięto całkowicie tak ważne problemy, jak rozwój obszarów wiejskich- jako że w nowej sytuacji rozwojowej Polski, zgodnie z Inicjatywą Wspólnotową LEADER+, problemy rozwoju obszarów wiejskich będą rozwiązywane „wg metody LEADER+”, co nie jest w gestii powiatu. Ogólnie „oczyszczono” dotychczasowe dokumenty planistyczne z zadań, które nie są zadaniami powiatu. Pominięto również te, gdzie organem decyzyjnym jest starosta, jako przedstawiciel Skarbu Państwa lub administracji państwowej.

Pozostawiono zadania te, które mogą być rozwiązywane na szczeblu powiatu, są zadaniami sensu stricto ponadgminnymi.

A. Analiza SWOT w zakresie rynku pracy.

Silne strony (S)	Słabości (W)
<ul style="list-style-type: none"> -dobrze zorganizowana obsługa bezrobotnych, -rozwinięta sieć usług dla bezrobotnych, -wzrastająca liczba instytucji rynku pracy, -rozwijający się przemysł, -rozwijające się usługi, -wysokie kwalifikacje doradców zawodowych, -sformalizowana współpraca instytucji rynku pracy 	<ul style="list-style-type: none"> -niedostosowany do potrzeb rynku pracy system edukacji, -zaniedbany rozwój szkolenia zawodowego, -brak zinstytucjonalizowanej i „oprzyrządowanej” współpracy instytucji rynku pracy i pracodawców, -patologie społeczne, -roszczeniowe postawy części społeczności zagrożonej bezrobociem,
Szanse (O)	Zagrożenia (T)
<ul style="list-style-type: none"> -wykorzystanie szans wynikających z nowych uregulowań prawnych, funkcjonowania rynku pracy -wykorzystywanie komplementarne środków finansowych pochodzących z programów pomocowych, -zorganizowane wykorzystywanie programów pomocowych i montaż finansowy środków, -nowe rozwiązania edukacji dla dorosłych, -umowy o doskonalenie zawodowe z pracodawcami, -wdrażanie e-learningu, 	<ul style="list-style-type: none"> -braki wiedzy i umiejętności wykorzystania środków pomocowych na rozwój rynku pracy, -zmiany ustawodawcze, powodujące chaos w zarządzaniu rynkiem pracy, - zbyt małe środki na fundusz pracy, -dezorganizacja rynku pracy- brak współpracy pracodawca- pracobiorca- edukacja, -

B. Analiza SWOT w zakresie opieki zdrowotnej i pomocy społecznej.

Silne strony (S)	Słabości (W)
<p>-dobrze zorganizowany i wyposażony szpital powiatowy,</p> <p>- prawidłowo zorganizowana podstawowa opieka medyczna,</p> <p>-wysokie kwalifikacje personelu medycznego i pomocy społecznej,</p> <p>-wysokie notowania szpitala w rankingach szpitali w Polsce (dla oddziału urologicznego m. 12 w Polsce!)</p> <p>-dobrze zorganizowana pomoc społeczna,</p> <p>- dobra praca PCPR,</p> <p>-dobrze wyposażony i dobrze prowadzony Dom Pomocy Społecznej</p>	<p>-niedokończona inwestycja szpitala,</p> <p>-zły stan techniczny oddziału zakaźnego,</p> <p>-braki zawodowych rodzin zastępczych,</p> <p>-nieodpowiednie do potrzeb zasady finansowania działalności,</p> <p>-niskie płace personelu medycznego,</p> <p>-brak nowoczesnych rozwiązań organizacyjno- informatycznych,</p> <p>-braki środków finansowych na amortyzację- postępująca dekapitalizacja urządzeń i wyposażenia szpitala,</p> <p>-zmiany przepisów w zakresie finansowania działalności medycznej i pomocy społecznej</p>
Szanse (O)	Zagrożenia (T)
<p>- pozyskiwanie środków z funduszy europejskich,</p> <p>-rozbudowa szpitala,</p> <p>-uruchomienie oddziału psychiatrycznego,</p> <p>-uruchomienie hemodynamiki,</p> <p>-wdrożenie systemu zarządzania opartego na normach serii ISO 9 000/2001 , oraz ISO 14000,</p> <p>-</p>	<p>-niekorzystne zmiany w zasadach finansowania służby zdrowia,</p> <p>-„oszczędności” rządowe w zakresie finansowania pomocy społecznej,</p> <p>-brak umiejętności pozyskiwania środków pomocowych.</p>

C. Analiza SWOT w zakresie infrastruktury technicznej.

Silne strony (S)	Słabości (W)
<p>-dobre przygotowanie dokumentacyjne do modernizacji i napraw dróg i mostów,</p> <p>-dobrze zorganizowane zaplecze w postaci Powiatowego Zarządu Dróg,</p> <p>-posiadanie analizy / remanenty dróg, ich jakości, ważności z punktu widzenia potrzeb rozwojowych powiatu,</p> <p>-znaczące umiejętności w przygotowywaniu wniosków/ aplikacji o pozyskanie środków pomocowych,</p> <p>-umiejętność tworzenia montażu finansowego,</p> <p>-wysokie kwalifikacje personelu PZD.</p>	<p>-zbyt małe nakłady na infrastrukturę drogową,</p> <p>-wieloletnie zaniedbania w utrzymywaniu dróg powiatowych,</p> <p>-źle skonstruowana sieć drogowo- podział na drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne-</p> <p>-brak spójnej polityki drogowej , uwzględniającej potrzeby rozwojowe regionu i podregionów,</p> <p>-utrudnienia formalno- prawne w zakresie prowadzenia przetargów na roboty drogowe, późne terminy rozstrzygnięcia konkursów, przetargów, zawierania umów, co powoduje, że roboty drogowe rozpoczynają się w okresie jesiennym !</p>

Szanse (O)	Zagrożenia (T)
<ul style="list-style-type: none"> -znaczący przyrost środków na rozwój tak zwanej ściany wschodniej, -ogólny wzrost nakładów finansowych na rozwój społeczno- gospodarczy, -możliwość konstruowania montażu finansowego z gminami, -włączenie sieci drogowej powiatu do krajowej sieci dróg strategicznych, -znaczące wsparcie władz samorządowych, -komplementarny rozwój przemysłu- wzmacniający starania władz powiatowych o alokacje środków na rozwój infrastruktury, -przejście na programy horyzontalne- pozwalające na harmonijny rozwój subregionu, 	<ul style="list-style-type: none"> - brak środków unijnych, -nierówność w traktowaniu poszczególnych regionów kraju, -zacołanie techniczne , -brak jednolitej strategii rozwoju regionu- województwa podkarpackiego, - zmiany podziału administracyjnego,

E. Analiza SWOT w zakresie edukacji i oświaty

Silne strony (S)	Słabości (W)
<ul style="list-style-type: none"> -dobrze rozwinięta sieć szkół ponad gimnazjalnych, -równomierny rozkład szkół w powiecie, -wysokie kwalifikacje pedagogiczne, -funkcjonowanie Centrum Kształcenia Praktycznego i Doskonalenia Nauczycieli, -znaczące wsparcie władz samorządowych, -wysokie miejsca szkół w rankingach szkół ponad gimnazjalnych, -dobra współpraca z rynkiem pracy, -otwartość dyrekcji szkół na potrzeby doskonalenia zawodowego i dostosowania profili nauczania do wymogów rynku pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> -niedoinwestowane szkoły, -zaniedbania w remontach i utrzymaniu stanu technicznego szkół, -brak środków na nowoczesne pomoce nauczania, - niedostosowanie programów nauczania do potrzeb lokalnego rynku pracy, -obawy personelu dydaktycznego „przed nowym”, -niski poziom wynagrodzeń za wysiłek pedagogiczny, -zaniedbania w szkolnictwie zawodowym, szczególnie na poziomie operatorskim, - przekazywanie wiedzy- bez wsparcia „umiejętnościami” na co pozwala brak nowoczesnych środków pracy, Zbyt mały nacisk na kształtowanie osobowości i tożsamości uczniów

Szanse (O)	Zagrożenia (T)
-możliwość bardziej elastycznego kształtowania programów nauczania, w dostosowaniu do potrzeb rynku pracy, -możliwość dofinansowania doskonalenia zawodowego ze środków poza budżetowych, -wykorzystanie metod e-learningu,	-zbyt ogólne programy nauczania, -utrzymywanie niskiego poziomu nakładów na szkoły zawodowe, uczące zawodu i adaptacji społeczno- zawodowej uczniów, -obniżanie prestiżu zawodów operatorskich, wykonawczych, -lansowanie „wykształcenia ogólnego” zamiast przystosowania do życia zawodowego, -lansowanie kariery „kultury- awansu cywilizacyjnego” versus „kariery” mistrzostwa w zawodzie”, -zamieszanie programowe w doskonaleniu zawodowym-brak systemu edukacji ciągłej, -mało wykorzystywane metody e-learningu

To „ krótkie uzupełnienie a zarazem wprowadzenie do syntezy stanu powiatu w wybranych obszarach.

1. 4. Synteza

Podsumowując niejako analizę stanu powiatu w wybranych obszarach, nasuwają się następujące uwagi pozwalające na zdefiniowanie podstawowych pól problemowych w projektowanym planie rozwoju lokalnego.

Zgrupowano je w dwóch sferach oddziaływania, dotyczących

A infrastruktury społecznej

B. infrastruktury technicznej.

A. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA:

- i) brak reprezentacji małych średnich przedsiębiorstw, trudności komunikacyjne pomiędzy sferą społeczną, a gospodarczą
- ii) duża migracja ludności,
- iii) duża liczba ludności wymagająca opieki społecznej,
- iv) brak synchronizacji zadań pomiędzy organizacjami pozarządowymi a administracją powiatową,
- v) niedoskonałość programów nauczania w szkołach, dla których organem założycielskim jest powiat, brak „przełożenia” na potrzeby pracodawców,
- vi) brak inicjatyw społecznych aktywizujących mieszkańców powiatu,
- vii) stosunkowo duży poziom bezrobocia i jego niekorzystna struktura (udział kobiet i młodzieży w strukturze bezrobotnych)
- viii) zbyt słabo rozwinięte usługi w zakresie doskonalenia zawodowego, finansów, pozyskiwania środków pomocowych , doradztwa zawodowego,
- ix) brak zrozumienia i preferencji dla potrzeb kulturowych i społecznych, przewaga inicjatyw dotyczących infrastruktury technicznej.
- x) brak inicjatyw dotyczących podejmowania działań wspólnych wykorzystując istniejące ustawodawstwo,
- xi) brak zorganizowanej promocji powiatu

B. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.

- i) katastrofalny stan dróg i obiektów mostowych,
- ii) duże braki w zakresie stanu technicznego budynków szkolnych ,
- iii) degradacja elementów środowiska przyrodniczego, wód powierzchniowych i powietrza,
- iv) zagrożenie powodziowe terenów wzdłuż rzeki Wisłoka i jej zlewni,
- v) zbyt mała przepustowość dróg powiatowych, brak dróg krajowych,
- vi) zbyt słaba infrastruktura na terenach rekreacyjnych,
- vii) brak należytego zagospodarowania zbiorników wodnych, mogących spełniać funkcje rekreacyjne,
- viii) braki infrastrukturalne ochrony zdrowia.

CZĘŚĆ II.

WIZJA I MISJA POWIATU

CELE PERSPEKTYWICZNE ROZWOJU POWIATU MIELECKIEGO.

O. Założenia:

Przy opracowywaniu długofalowego planu rozwoju lokalnego wzięto pod uwagę cele strategiczne Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007- 2013.

Są one następujące:

NPR- 2007—2013 .Cele strategiczne:

- Utrzymanie gospodarki na ścieżce wysokiego wzrostu gospodarczego,
- Wzmocnienie konkurencyjności regionów i przedsiębiorstw,
- Podniesienie poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej

Cecha: zrównoważony rozwój (podejście horyzontalne!)

Priorytety strategiczne: jest ich 10.

- Inwestycje,
- Zatrudnienie,
- Eksport,
- Przedsiębiorczość,
- Innowacyjność,
- Ochrona rynku,
- Integracja społeczna,
- Wiedza i kompetencje,
- Aktywizacja i mobilność,
- Gospodarka przestrzenna,

Na tym tle zdefiniowano wizję, misję i cele strategiczne długookresowe, zakładając uzyskanie możliwości pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych pochodzących z programów horyzontalnych.

2.1. WIZJA i MISJA POWIATU.

W wyniku realizacji zadań umieszczonych w niniejszym, zmodyfikowanym Planie Rozwoju Lokalnego, planuje się uzyskanie następującego wizerunku / wizji powiatu:

WIZJA: OŻYWIENIE GOSPODARCZE POWIATU, POPRZEZ WZROST AKTYWNOŚCI OBYWATELI I WSPÓLNĄ REALIZACJĘ MISJI POWIATU.

WIZERUNEK POWIATU:

Powiat mielecki, to obszar przemysłowo- handlowo- rolniczy z silnym centrum edukacyjnym i kulturalnym, połączony w jeden spójny społeczno- ekonomiczno- gospodarczy system, co oznacza:

- Społeczność lokalną cechującą się wysokim poziomem wiedzy i świadomości proekologicznej oraz aktywnością społeczną;
- Rozwiniętą bazę szkolnictwa średniego, specjalistycznego i wyższego, kształcąca specjalistów dla potrzeb realizacji rozwoju społeczno- gospodarczego powiatu;
- Dobrze zorganizowaną i wyposażoną opiekę medyczną dla wspólnoty mieszkańców, z możliwością świadczenia usług specjalistycznych dla innych grup klientów;
- Dobrze zorganizowaną sieć opieki społecznej dla mieszkańców wspólnoty,
- Rozwiniętą infrastrukturę komunikacyjną: kołową, kolejową, lotniczą;
- Funkcjonujący system prewencji powodziowej, zagospodarowane i zabezpieczone przeciwpowodziowo zlewnie rzek powiatu;
- Zmodernizowaną sieć dróg, gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych, w tym prowadzących do sąsiednich miast na kierunkach wschód- zachód i północ-południe;
- Zmodernizowaną sieć mostów na rzekach Wisłoka i Wisła;
- Centrum przemysłu zbrojeniowego i lotniczego tak dla potrzeb armii polskiej jak i innych krajów;
- Rozwinięte centrum małych i średnich przedsiębiorstw wraz z zapleczem konsultacyjnym i finansowym oraz edukacyjnym;
- W pełni wykorzystane rolniczo grunty w klasach bonitacyjnych od I do IV, oraz ekonomicznie uzasadnione, pozarolnicze, wykorzystanie gruntów w klasach V i VI;
- Stopę bezrobocia o tendencjach spadkowych, niższą od średniej krajowej.
- Obszary wiejskie wyposażone w podstawową infrastrukturę: kanalizacyjną, gazową, wodociągową, telefoniczną;
- Harmonijny, zrównoważony rozwój obszarów wiejskich, z zachowaniem tożsamości kulturowej oraz zapewniający poprawę jakości życia na obszarach wiejskich.

Jako **MISJĘ POWIATU** przyjmuje się:

Misja powiatu:

Integracja powiatowych zasobów materialnych i intelektualnych oraz ich aktywizacja w celu znaczącego podniesienia poziomu życia mieszkańców wspólnoty.

2.2 Cele strategiczne- długo okresowe, na lata 2007- 2013.

Zgodnie z wnioskiem Komisji Rozwoju Gospodarczego, Rolnictwa, i Ochrony Środowiska, dokonano podziału celów strategicznych rozwoju powiatu , adekwatnych (w miarę możliwości) do programów horyzontalnych, a mianowicie:

- A. Wzmocnienie potencjału rozwojowego powiatu .**
- B. Rozwój infrastruktury technicznej,**
- C. Ochrona środowiska,**
- D. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna,**
- E. Rozwój zasobów ludzkich i budowa kapitału społecznego.**

A. Wzmocnienie potencjału rozwojowego powiatu.

Tworzyć możliwości i klimat dla rozwoju MŚP i dużych firm o zróżnicowanym charakterze produkcji i technologii tak na obszarach miejskich jak i wiejskich.

Cel strategiczny nr 1

Maksymalne wykorzystanie potencjału ekonomiczno-społecznego dla potrzeb rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw oraz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich powiatu.

Kierunki działań:

1. rozwój obszarów przemysłowych w powiecie poprzez wykorzystanie ustawodawstwa krajowego i unijnego, w tym NPR oraz doświadczeń i wypracowanych mechanizmów pozyskiwania środków finansowych pochodzących z funduszy strukturalnych i programów horyzontalnych, w tym na tworzenie parków przemysłowych, naukowo-technologicznych oraz inkubatorów,
2. transfer nowych technologii do przemysłu i rolnictwa oraz przetwórstwa rolno- spożywczego,
3. centrum logistyczne w Mielcu obsługujące SSE EURO-PARK, Park Przemysłowy oraz inne inicjatywy gospodarcze (klastery przemysłowe, rolnicze, grupy producenckie itp.) ,
4. funkcjonowanie pełnego sektora usług dla celów rozwoju lokalnej przedsiębiorczości,
5. instytucje rozwoju regionalnego w działaniach na rzecz rozwoju transferu technologii i innowacji.
6. wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich,

Cel strategiczny 2.

Tworzyć warunki do napływu inwestycji polskich i zagranicznych do obszarów przemysłowych powiatu.

Kierunki działania:

1. gminne programy rozwoju lokalnego, z wyznaczeniem terenów i obiektów pod inwestycje oraz specyfikacją atutów gminy, pakietu ulg i zachęt.
2. powiązania kooperacyjne do przyciągania nowych inwestorów (tworzenie klastrów – w tym z udziałem kapitału zagranicznego)
3. cykliczna impreza o charakterze giełdy kooperacyjnej, organizowanej np. z okazji Targów Mieleckich
4. różnorodność branż przemysłu

Cel strategiczny nr 3

Promocja powiatu jako atrakcyjnego miejsca działalności gospodarczej i przyjaznego otoczenia biznesowego

Kierunki działania:

- Wieloletni program promocji powiatu na lata 2007-2013.
- Nawiązanie współpracy partnerskiej z miastami lub powiatami w kraju i zagranicą
- Uzyskanie atrakcyjnej, powiatowej oferty „produktu” powiatu mieleckiego: turystycznego, hobbystycznego, sieci hoteli, moteli i gastronomii, w tym ścieżek rowerowych wpisanych do krajowych i międzynarodowych sieci turystyki rowerowej,

B. Rozwój infrastruktury technicznej.**Cele strategiczne:**

- Rozwinięta infrastruktura komunikacyjna: kołowa, kolejowa i lotnicza,
- Zmodernizowana sieć dróg, gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych, w tym prowadzących do sąsiednich miast na kierunkach wschód- zachód i północ-południe;
- Zmodernizowana sieć mostów na rzekach Wisłoka i Wisła;
- Obszary wiejskie wyposażone w podstawową infrastrukturę: kanalizacyjną, gazową, wodociągową, telefoniczną;
- Poprawna infrastruktura techniczna bazy edukacyjnej i ochrony zdrowia,

Kierunki działań

- ustalenie priorytetów rozwojowych sieci dróg w powiecie, w uzgodnieniu z gminami i województwem,
- zmiany własności/ podporządkowania dróg- wojewódzkich, powiatowych, gminnych,
- uzyskanie drogi krajowej, z połączeniem północ- południe,
- rozbudowa sieci połączeń mostowych,
- rozbudowa bazy technicznej (budynki, budowle) infrastruktury edukacyjnej i ochrony zdrowia,
- plan przewozów towarowych, z uwzględnieniem możliwości wykorzystania linii kolejowych, w tym kolei szerokotorowej,
- rozbudowa sieci połączeń lotniczych,
- rozbudowa infrastruktury technicznej, kanalizacji, sieci gazowej, sieci wodociągowej, i telefonicznej na obszarze powiatu (gmin i sołectw),
- budowa i modernizacja oczyszczalni ścieków i prawidłowa gospodarka odpadami,

C. Ochrona środowiska.**Cele strategiczne:**

- Funkcjonujący system prewencji powodziowej, zagospodarowane i zabezpieczone przeciwpowodziowo zlewnie rzek powiatu;
- Program ochrony środowiska i gospodarki odpadami (jako oddzielny, wymagany prawem, dokument planistyczny),
- Wody powierzchniowe w odpowiednich klasach czystości,
- Zanieczyszczenie powietrza poniżej norm unijnych,
- Parki krajobrazowe i zagospodarowane nieużytki rolne,
- Rolnictwo ekologiczne,

Kierunki działań:

- realizacja programu prewencji p-powodziowej,
- pełne wdrażanie zaleceń Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami,
- racjonalizacja przestrzeni rolniczej (produkcyjnej) i pozarolniczej zgodnie z wymogami harmonijnego rozwoju obszarów wiejskich,
- program rozwoju gospodarstw ekologicznych,
- zabezpieczenie warunków ochrony środowiska naturalnego,
- tworzenie gospodarstw ekologicznych,
- pielęgnacja krajobrazu,
- wykorzystanie naturalnych zasobów do rozwoju środowiska, zgodnego z programem Człowiek i Biosfera (NATURA 2000)
- ochrona lasów, ich roli i funkcji społeczno- gospodarczych.,

D. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna**Cel strategiczny 1:**

- Dobrze zorganizowana i wyposażona opieka medyczna dla wspólnoty mieszkańców, z możliwością świadczenia usług specjalistycznych dla grup klientów spoza powiatu i województwa,

Kierunki działań:

- permanentne dostosowywanie możliwości świadczeń usług medycznych do potrzeb zdrowotnych mieszkańców wspólnoty,
- podnoszenie standardów usług medycznych,
- rozbudowa sieci podstawowej opieki zdrowotnej,
- wdrażanie nowych procedur leczniczych do powiatowej sieci usług medycznych,
- zabezpieczenie bazy technicznej rozwoju usług medycznych,

Cel strategiczny nr 2

- Dobrze zorganizowana sieć opieki społecznej dla mieszkańców wspólnoty.

Kierunki działań :

- rozwój zawodowych rodzin zastępczych,
- nowe formy organizacyjne wsparcia dla ofiar przemocy,
- rozwój poradnictwa prawnego, psychologicznego i socjalnego,
- nowe programy korekcyjno- edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- wykorzystywanie możliwości pozyskiwania środków finansowych z programów pomocowych i funduszy UE- tak strukturalnych jak i horyzontalnych,
- wspieranie rozwoju Centrów Integracji Społecznej,

E. Rozwój zasobów ludzkich i budowa kapitału społecznego.***Cel strategiczny 1.***

- Rozwinięta baza (techniczna, edukacyjna, programowa) szkolnictwa średniego, specjalistycznego i wyższego, kształcąca specjalistów dla potrzeb realizacji rozwoju społeczno- gospodarczego powiatu;

Kierunki działania:

- Dostosowanie programów nauczania zawodowego do potrzeb i wymagań przedsiębiorców/ pracodawców,
- Rozwój kształcenia w kierunku przygotowania pracowników do potrzeb otwierającego się europejskiego rynku pracy
- Rozwój bazy szkolnictwa wyższego w kierunku pełnego zaspokajania potrzeb lokalnego rynku pracy,
- Rozwój kształcenia zawodowego dostosowanego do nowych gałęzi przemysłu powstałych w powiecie i regionie.

Cel strategiczny 2.

- Społeczność lokalna cechująca się wysokim poziomem wiedzy i świadomości proekologicznej ,

Kierunki działań:

- partnerskie budowanie planów zagospodarowania przestrzennego wsi i gmin powiatu,
- wykorzystanie i stosowanie metody LEADER+ w projektowaniu zagospodarowania przestrzeni produkcyjnej i pozaprodukcyjnej obszarów wiejskich,
- umożliwienie dostępu ludności wiejskiej, a szczególnie młodzieży, do edukacji proekologicznej,
- rozwój szkolnictwa zawodowego w szkołach o profilu rolniczym i zagospodarowania obszarów wiejskich,
- udostępnianie wiedzy o normach i normatywach wynikających z *aquis communautaire* UE

Cel strategiczny 3.

- Rozwój społeczeństwa obywatelskiego, cechującego się wysoką aktywnością społeczną;

Kierunki działań:

- rozwój partnerstw publiczno- prywatnych, realizujących zadania ustawowe jednostek samorządu terytorialnego,
- rozwój działalności organizacji pozarządowych, forum organizacji pozarządowych,
- wspieranie inicjatyw obywatelskich,
- tworzenie partnerstw na rzecz rozwiązywania problemów społecznych,

Cel strategiczny 4.

- Obniżanie poziomu bezrobocia w powiecie.

Kierunki działań:

- aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców wspólnoty,
- pełne wykorzystanie możliwości pozyskiwania środków finansowych na aktywizację społeczno-zawodową mieszkańców powiatu,
- rozbudowa systemu informacji o rynku pracy,
- tworzenie systemu obsługi rynku zatrudnienia na poziomie powiatu,

Cel strategiczny 5

- Zachowanie tożsamości kulturowej społeczności lokalnej.

Kierunki działań:

- ugruntowanie tożsamości ludności wiejskiej ,
- uzyskanie odnowy wsi i jej wizerunku,
- kultywowanie działań związanych z tradycjami wsi, środowisk, grup zawodowych i społecznych, integrujących społeczności lokalne z zarazem podnoszących ich wartość i godność,
- podniesienie wartości wsi jako centrum zamieszkania, pracy i wypoczynku.
- promowanie wsi i gmin- jako miejsc przyjaznych dla mieszkańca- obywatela.

Cel strategiczny 6.

- Rozbudowa infrastruktury instytucjonalnej::

Kierunki działań:

- niezależne centrum aktywizacji społecznej- LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA, pod roboczą nazwą PROWENT, zdolnej do absorpcji środków finansowych pochodzących z Funduszy Strukturalnych i programów horyzontalnych oraz Inicjatyw Wspólnotowych
- tworzenie nieformalnych grup działania, promujących określone pomysły, idee, patronujące realizacji „pomysłów na odnowę wsi”,
- wzmocnienie roli sołtysów , jako animatorów życia społecznego w poszczególnych wioskach gmin powiatu,
- utworzenie „centrum wsparcia” dla inicjatyw obywatelskich-jako ciała społecznego przy Lokalnej Grupie Działania,
- sformalizowanie współpracy pomiędzy wójtami, radami gmin a Lokalną Grupą Działania, traktując ją jako autentyczną reprezentację mieszkańców i ich zrzeczeń, (formalnych i nieformalnych),
- nawiązanie ścisłej współpracy ze szkołami w dziedzinie kształtowania tożsamościowych i prospołecznych postaw młodzieży,
- nawiązanie współpracy z ponad gminnymi organizacjami pozarządowymi (w tym PZŁ, PZW itp.) w zakresie prowadzonej przez nie działalności,
- wdrożenie systemu zarządzania opartego na normach ISO 9000/2001 w starostwie powiatowym.

CZEŚĆ III.
ZADANIA DO REALIZACJI W ROKU 2006 (n+2)

Działania/ Zadania instytucjonalne:**Grupa A. Wzmocnienie potencjału rozwojowego powiatu**

Lp	Nazwa działania lub Programu	Uwagi
1.	Opracowanie długofalowego Programu Promocji powiatu na lata 2007-2013	Oddzielne opracowanie.
2.	Utworzenie instytucji „wsparcia” w pozyskiwaniu środków finansowych pochodzących z funduszy unijnych i/lub montażu finansowego	Utworzyć lub zlecić/ zlecać opracowanie wniosków (aplikacji) wyspecjalizowanej instytucji, korzystając z odpowiednich uregulowań prawnych
3.	Współpraca przy opracowywaniu gminnych planów zagospodarowania przestrzennego.	Zabezpieczenie harmonijnego rozwoju krajobrazu i nie naruszania ładu przestrzennego
4.	Współdziałanie w pozyskiwaniu nowych inwestorów na obszary wiejskie powiatu	
5.	Wspieranie rozwoju sektora usług dla MŚP	
6.	Współdziałanie w organizowaniu cyklicznych imprez promujących powiat i jego gminy oraz podmiotu gospodarcze,	
7.	Opracowywanie i aktualizacja stron internetowych powiatu	Poprawa stanu wiedzy o powiecie
8.	Współdziałanie w tworzeniu klastrów przemysłowych oraz innych grup producentów	Wspieranie inicjatyw wspólnotowych typu LEADER+
9.	Współdziałanie w tworzeniu Parku Przemysłowego	
10.	Udział w realizacji Programu LEADER+	Pomoc przy tworzeniu ZSROW ¹⁵ oraz LGD ¹⁶
11.	Udział w rozbudowie infrastruktury turystycznej- ścieżek rowerowych, opracowaniu i wydaniu Katalogu Tras Turystycznych i Obiektów Zabytkowych,	
12.		

Grupa B. Rozwój infrastruktury technicznej

Lp	Nazwa działania lub Programu	Uwagi
1.	Przygotowanie Wieloletniego Planu Inwestycyjnego, jako podstawy do planowania działań inwestycyjnych następnym okresie planistycznym	
2.	Opracowanie długofalowego programu rozwoju komunikacji w powiecie,	
3.	Analiza potrzeb inwestycyjnych podmiotów będących w zasobie majątkowym powiatu, w tym budynków dzierżawionych Podstawowej Opiece Zdrowotnej,	
4.	Współpraca z gminami w zakresie ustalania polityki rozwoju infrastruktury technicznej,	
5.		
6.		

¹⁵ ZSROW- Zintegrowana Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich¹⁶ LGD- Lokalna Grupa Działania.- formalny wymóg Programu Leader+.

Grupa C. Ochrona środowiska

Lp.	Nazwa działania lub Programu	Uwagi
1.	Realizacja zadań wynikających z Programu Ochrony Środowiska	Uchwała Rady Powiatu nr XVI/122/04
2.	Realizacja zadań wynikających z Planu Gospodarki Odpadami	Uchwała Rady Powiatu nr XVII/133/04
3.	Prowadzenie monitoringu skażeń i zanieczyszczeń na obszarach powiatu mieleckiego.	
4.	Prowadzenie informacji dla społeczności lokalnej o wynikach badań powietrza, wody, i gleb powiatu	

Grupa D. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna.

Lp.	Nazwa działania lub Programu	Uwagi
Pomoc społeczna		
1.	Przekształcenie Punktu Interwencji Kryzysowej w Ośrodek Interwencji Kryzysowej, jako Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	
2.	Utworzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego i urządzeń pomocniczych,	
3.	Rozwój zawodowych rodzin zastępczych,	
4.	Utworzenie Dziennego Domu Pomocy,	
5.	Rozwój poradnictwa prawnego, psychologicznego i socjalnego	
6.	Opracowanie i wdrażanie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	
Ochrona zdrowia		
1.	Przygotowanie bazy pod pracownię hemodynamiki,	
2.	Wdrożenie nowoczesnych systemów zarządzania w oparciu o normy ISO-9000/201 oraz ISO 14 000.	
3.	Opracowanie i wdrożenie informatycznego systemu obsługi pacjenta,	
4.	Wzmocnienie zdolności przerobowych oraz poprawa jakości obsługi pacjentów w zakresie: *chorób układu krążenia, *chorób związanych ze zdrowiem psychicznym, *chorób onkologicznych, *chorób geriatrycznych.	

Grupa E. Rozwój zasobów ludzkich i budowa kapitału społecznego

Lp.	Nazwa działania lub Programu	Uwagi
1.	Program aktywizacji lokalnej i przeciwdziałania bezrobociu	Wymóg ustawowy.
2.	Współdziałanie z organizacjami pozarządowymi. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi	Wymóg ustawowy
3.	Podjęcie działań związanych z pozyskiwaniem środków z funduszy unijnych. Organizacja scentralizowanej obsługi wnioskodawców.	
4.	Współpraca z instytucjami rynku pracy w dziedzinie wdrażania nowych rozwiązań pozwalających na aktywizację społeczności lokalnej i obniżanie poziomu bezrobocia,	
5.	Współpraca przy tworzeniu programów odnowy wsi- zachowanie kulturowej tożsamości mieszkańców powiatu	
6.	Inicjowanie działań edukacyjnych mających na celu kształtowanie tożsamościowych i prospołecznych postaw młodzieży.	
7.	Kultywowanie działań związanych z tradycjami wsi, środowisk , grup zawodowych i społecznych, integrując społeczności lokalne a zarazem podnoszące ich wartość i godność,	
8.	Wdrożenie systemu zarządzania opartego na normach ISO 9000/2001 w starostwie powiatowym	Dla poprawy jakości świadczenia usług społeczności lokalnej

Działania/ zadania inwestycyjne.**Grupa A. Wzmocnienie potencjału rozwojowego powiatu.***Nie przewiduje się działań wymagających nakładów inwestycyjnych***Grupa B. Rozwój infrastruktury technicznej**

Lp	Nazwa działania lub Programu	Uwagi
1.	Odbudowa nawierzchni drogi nr PO 140R Tuszów Narodowy – Sarnów	
2.	Odbudowa nawierzchni drogi nr PO 143R Gawłuszowice- Chrzastów- Mielec	
3.	Odbudowa nawierzchni drogi powiatowej nr PO152R Borowa- Czermin- Wola Mielecka- Przeclaw	
4.	Odbudowa nawierzchni drogi nr PO 160R Zabrze- Wadowice- Piątkowiec	Zrealizowano w roku 2005
5.	Odbudowa nawierzchni drogi nr PO 169R Zasów –Ruda	Zrealizowano w ramach PRL w roku 2003-2004
6.	Odbudowa dróg powiatowych nr PO 174R Dąbrowa Tarnowska- Radomyśl Wielki oraz PO179R Żarówka- Dulcza Wielka	Wstrzymano realizację
7.	Remont nawierzchni drogi nr PO 189R u. Chopina w Mielcu	
8.	Kompleksowa termomodernizacja w obiektach Zespołu Szkół Technicznych w Mielcu	Częściowo realizowane w poprzednich latach
9.	Odbudowa nawierzchni drogi nr PO 713R Wierzchowiny- Bór- Jamy	Realizacja wstrzymana
10.	Odbudowa nawierzchni drogi nr PO 713 R Grochowe-II – Trześć- Mielec	Realizacja wstrzymana
11.	Remont nawierzchni drogi nr PO 143R Ul. Kilińskiego w Mielcu	
12.	Remont nawierzchni drogi nr PO 141R ul. Żeromskiego w Mielcu	
13.	Odbudowa nawierzchni drogi nr PO 141R ul. Wojska Polskiego w Mielcu	Realizacja wstrzymana
14.	Remont nawierzchni drogi nr PO 190R ul. Solskiego w Mielcu	Realizacja wstrzymana
15.	Odbudowa nawierzchni drogi nr PO 142R Chrzastów- Malinie- Trześć	Realizacja wstrzymana
16.	Przebudowa drogi nr PO175R Tuszyma- Przeclaw- Radomyśl Wielki	

Grupa C. Ochrona środowiska.

Lp.	Nazwa działania lub Programu	Uwagi
1.	Program Ochrony Środowiska	Uchwała Rady Powiatu ¹⁷
2.	Plan Gospodarki Odpadami	Uchwała Rady Powiatu ¹⁸

Grupa D. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna.

Lp.	Nazwa działania lub Programu	Uwagi
1.	Uruchomienie oddziału psychiatrycznego	
2.	Wymiana sprzętu diagnostycznego w szpitalu	
3.	Zwiększenie ilości pracowni w Warsztacie Terapii Zajęciowej,	
4.	Wprowadzenie systemu cyfrowej radiologii (wizualizacja diagnostyki) w szpitalu powiatowym.	

Grupa E. Rozwój zasobów ludzkich i budowa kapitału społecznego.

Nie przewiduje się nakładów inwestycyjnych.

¹⁷ Patrz załącznik: wyciąg z Programu Ochrony Środowiska

¹⁸ Patrz załącznik: wyciąg z Planu Gospodarki Odpadami

CZĘŚĆ IV.
ZADANIA I PROJEKTY INWESTYCYJNE
NA ROK 2006 (n+2)

Zadania inwestycyjne z zakresu infrastruktury.

1. Cel realizacji zadań:

1.1. Zwiększenie bezpieczeństwa na drogach powiatowych oraz konkurencyjności Powiatu Mieleckiego poprzez usprawnienie komunikacji.

1.2. Poprawa warunków nauki i pracy w szkole a także zminimalizowanie kosztów ogrzewania placówki.

2. Jednostka organizacyjna realizująca program – w zakresie zadań określonych w punktach 1-7 i 9-17 – Powiatowy Zarząd Dróg w Mielcu. W zakresie zadania określonego w punkcie 8 – Zespół Szkół Technicznych w Mielcu.
3. Okres realizacji zadań : – lata 2003 (przygotowanie dokumentacyjne i częściowa realizacja)- 2007(zakończenie inwestycji)
4. Łączne nakłady finansowe – 27.254.195 zł.
5. Zadania finansowane z budżetu powiatu zawiera poniższa tabela:

Lp.	Nazwa zadania	Nakłady finansowe w zł poniesione w latach 2003-2007	Wysokość wydatków w roku budżetowym oraz w dwóch kolejnych latach			
			w tym	2005	2006	2007
1	2	3	4	5	6	
1.	Odbudowa nawierzchni drogi powiatowej Nr PO 140R Tuszów Narodowy – Sarnów 5,064 km	2.232.000	Budżet powiatu		730.800	
			Budżet gminy		162.000	
			Budżet państwa		223.200	
			fundusze strukturalne		1.116.000	

1	2	3	4	5	6	
2.	Odbudowa naw. drogi Nr PO 143R Gawłuszowice – Chrzastów – Mielec 1,300 km Zrealizowano w 2004 r.	1.426.000	Budżet powiatu Budżet gminy SAPARD			
3.	Odbudowa nawierzchni drogi powiatowej Nr PO 152R Borowa - Czermin – Wola Mielecka – Przecław 4,637 km	2.230.000	Budżet powiatu Budżet gminy Budżet państwa fundusze strukturalne		446.000 446.000 223.000 1.115.000	
4.	Odbudowa naw. drogi Nr PO 160R Zabrze - Wadowice – Piątkowiec 7,677 km	7.138.594	Budżet powiatu Budżet gminy Budżet państwa fundusze strukturalne	535.395 535.394 713.860 5.353.945		
5.	Odbudowa naw. drogi Nr PO 169R Zasów – Ruda 4,236 km Zrealizowano w latach 2003-2004	1.613.000	Budżet powiatu budżet gminy SAPARD			
6.	Odbudowa dróg powiatowych Nr PO 174R Dąbrowa Tarnowska – Radomyśl Wlk, PO 179R Żarówka – Dulcza Wlk		wstrzymano			

1	2	3	4	5	6	
7.	Remont naw. drogi Nr PO 189R ul. Chopina w Mielcu 0,395 km	800.000	Budżet powiatu			320.000
			fundusze strukturalne			480.000
8.	Kompleksowa termomodernizacja w obiektach Zespołu Szkół Technicznych w Mielcu. Zrealizowano w latach 2003-2004 w kwocie 345.000 zł	8.157.601	budżet powiatu	463.737	300.000	683.000
			Kredyt	800.000		
			Mechanizm Finansowy EOG			5.565.864
9.	Odbudowa naw. drogi Nr PO 164R Wierzchowiny – Bór – Jamy 5,312 km	wstrzymano				
10.	Odbudowa naw. drogi Nr PO 713R Grochowe II – Trześć – Mielec 5,8 km	wstrzymano				
11.	Remont naw. drogi Nr PO 143R ul. Kilińskiego w Mielcu 1,802 km	1.740.000	Budżet powiatu			696.000
			fundusze strukturalne			1.044.000
12.	Remont naw. drogi Nr PO 196R ul. Żeromskiego w Mielcu 0,600 km	970.000	Budżet powiatu			388.000
			fundusze strukturalne			582.000
13.	Odbudowa naw. drogi Nr PO 141R ul. Wojska Polskiego w Mielcu 0,800 km	wstrzymano				
14.	Remont naw. drogi Nr PO 190 R ul. Solskiego w Mielcu 0,717 km	wstrzymano				
15.	Odbudowa naw. drogi Nr PO 142R Chrzastów – Malinie – Trześć 3,412 km	wstrzymano				

1	2	3	4	5	6	
16.	Przebudowa drogi powiatowej Nr PO 175R Tuszyna - Przeclaw – Radomyśl Wielki 0,661 km	947.000	Budżet powiatu			
			budżet gminy		378.800	
			Budżet państwa		94.700	
			Fundusze strukturalne		473.500	
OGÓLEM		27.254.195	Budżet powiatu	999.132	1.476.800	2.087.000
			Budżet gminy	535.394	986.800	-
			Budżet państwa	713.860	540.900	-
			fundusze strukturalne	5.353.945	2.704.500	2.106.000
			SAPARD	-	-	-
			Mechanizm Finansowy EOG	-	-	5.565.864
			Kredyt	800.000	-	-

CZĘŚĆ V.
POWIĄZANIA WEWNĘTRZNE PROGRAMÓW I ZADAŃ.

Uwagi ogólne.

Niniejszy Zmodernizowany Plan Rozwoju Lokalnego powstał na bazie analizy dotychczas obowiązujących dokumentów planistycznych- strategicznych powiatu, takich jak:

- a) Strategia Rozwoju Powiatu na lata 2000 do 2010,
- b) Program Operacyjny Strategii Rozwoju Powiatu,
- c) Program PROWENT- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich-
Ekonomia – Nauka – Tradycja,
- d) Raport na temat stanu rolnictwa w powiecie mieleckim,
- e) Program Ochrony Środowiska powiatu mieleckiego
- f) Plan Gospodarki Odpadami w powiecie mieleckim.

Ponadto w ZPRL uwzględniono:

- opinie i uwagi oraz wnioski służb powiatu, (jednostek organizacyjnych i wydziałów starostwa)
- założenia do modernizacji PRL uzgodnione z Radą Powiatu na wyjazdowej sesji Rady Powiatu,
- wniosek Komisji Rozwoju Gospodarczego, Rolnictwa i Ochrony Środowiska, dotyczący zakresu opracowania.

Powiązania projektów/ planów/ programów z innymi działaniami.

Zmodernizowany Plan Rozwoju Lokalnego ma powiązania z Sektorowymi Programami Operacyjnymi, w szczególności odpowiada wymogom zapisów Uzupełnienia do Zintegrowanego Programu Rozwoju Regionalnego UZPORR, sektorowych programów operacyjnych takich jak Wspieranie Konkurencyjności Przedsiębiorstw WKP),

Rozwój Zasobów Ludzkich, (RZL) oraz Sektorowy Program Modernizacji i Restrukturyzacji Sektora Żywnościowego i Rozwoju Obszarów Wiejskich (SPO-MiRSŻ i ROW) w tym szczególnie priorytet 2.7- Rozwój Obszarów Wiejskich- Inicjatywa Wspólnotowa LEADER+.

Ponadto ma powiązania z wewnętrznymi dokumentami planistycznymi, takimi jak

- i) Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi,
- ii) Program Przeciwdziałania Bezrobociu i Aktywizacji Społeczno- Zawodowej,
- iii) Inicjatywa Wspólnotowa LEADER+
- iv) projekty i programy zgłaszane i realizowane przez organizacje pozarządowe,
a w szczególności CKP i DN oraz Fundację MCK i RG , jak również Wektor Consulting.

W ZPRL ujęto również projekty zgłaszane przez przedstawicieli gmin powiatu

(w tym PT: wójtów, samorządowców, przedsiębiorców prywatnych, organizacji pozarządowych, środowisk twórczych) uczestniczących w seminarium na temat Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich i organizacji Lokalnych Grup Działania.

**CZĘŚĆ VI.
OCZEKIWANE WSKAŹNIKI REALIZACJI
ZMODYFIKOWANEGO PLANU ROZWOJU LOKALNEGO
ZPRL.**

Wskaźniki osiągnięć.

Zaprezentowane zadania/ plany/ programy są na różnych etapach opracowywania i / lub wdrażania.

Zgodnie z wymogami Sektorowych Programów Operacyjnych (jak i , prawdopodobnie-programów horyzontalnych) w każdym projekcie- programie należy określić wskaźniki osiągnięć, czyli kryteria efektywności projektu/programu.

Standardowo- wg w/w wymogów, należy określić wskaźniki:

- a) **wskaźniki produktu**, czyli określenie „produktu”, wytworu działań zrealizowanych w ramach projektu,
- b) **wskaźniki rezultatu**- czyli bezpośrednie efekty realizacji projektu/programu .
- c) **wskaźniki oddziaływania** (długoterminowe efekty realizacji projektu/ Programu) *wskaźnik nie wymagany.*

Poniżej podano przykłady wskaźników produktu i rezultatu dla przykładowych działań.

Tabela: przykładowe wskaźniki dla spójnych grup projektów/ programów.

Lp	Rodzaj interwencji	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
1.	Remont i modernizacja dróg powiatowych	1.Ilość kilometrów dróg, 2.Ilość metrów) zmodernizowanych/ wybudowanych chodników	1.Powierzchnia terenów inwestycyjnych do których poprawiono dostępność, 2.Skócenie czasu bezpośredniego dostępu transportem indywidualnym lub zbiorowym pomiędzy wybranymi punktami drogi
2	Modernizacja bazy oświatowej	1.Ilość pomieszczeń bazy dydaktycznej zmodernizowanych i dostosowanych do nowych warunków i/lub wymogów ,lub standardów nauczania 2.Ilość obiektów sportowych zmodernizowanych/nowych-oddanych do użytku[szt.] 3.ilosc zmodernizowanych/nowych pracowni naukowych, kształcenia zawodowego, laboratoriów itp.	1.Udział osób pozostających w miejscu celem edukacji [w %] w tym: udział osób, które ukończyły na miejscu szkołę średnią oraz udział osób, które ukończyły na miejscu szkołę wyższą
3	Infrastruktura społeczna	1.Ilość pomieszczeń zmodernizowanych i przystosowanych do nowych wymogów /standardów opieki społecznej[szt]	Zmniejszenie nakładów na modernizację ośrodków /domów pomocy społecznej[%]
4	Promocja tradycji , sportu, kultury, historii i teraźniejszości powiatu	1.Liczba publikacji udostępnionych [szt] 2.liczba zorganizowanych imprez, zabaw, itp. [szt] 3.objętość zarchiwizowanych plików poświęconych tematowi	1.Ilość korzystających z informacji [szt]
5	Rozwój bazy turystycznej	Liczba [km] ścieżek rowerowych	1.Ilość korzystających z informacji turystycznej, 2.ilosc osób korzystających z obiektów turystycznych

6.	Przedsięwzięcia inwestycyjne w zakresie ochrony środowiska	1.Ilość wdrożonych projektów selektywnej zbiórki odpadów i recyklingu oraz projektów gospodarki odpadami [szt] 2.Długość sieci kanalizacyjnej [km] 3.Ilość wdrożonych projektów wsparcia zarządzania ochrona środowiska	1.Zwiększenie strumieni przetwarzania i/lub utylizowania odpadów [Mg} 2.Ilość osób korzystających z sieci kanalizacyjnej i wodociągowej [osoby]
7.	Ochrona zasobów naturalnych	1.Ilość wdrożonych projektów termomodernizacyjnych	1Zmniejszenie kosztów ogrzewania
8.	Unowocześnienie systemu i bazy ochrony zdrowia	1.zwiększenie liczby zmodernizowanych pomieszczeń, obiektów, oddziałów [szt] 2.Ilość zakupionego sprzętu medycznego dla szpitali i pogotowia o zasięgu lokalnym	1.zmiana w kosztach stałych ośrodków zdrowia, z uwzględnieniem wskaźnika inflacji [%] , 2zmiana w kosztach stałych szpitali [%]
9.	Rozwój administracji i sprawnego zarządzania	1.liczba wdrożonych projektów usprawniających kontakt z klientem urzędu, szpitala, investorem, turystą itp.	1.Ilość osób korzystających z nowych procedur 2.Ilość załatwionych spraw.

To tylko przykłady.

Do ewentualnego wykorzystania. Pamiętać jednak należy, że są to obowiązkowe wskaźniki oceny merytorycznej projektów , które będą składane/ przygotowywane przez podmioty do tego uprawnione.

CZĘŚĆ VII.
SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY PROJEKTÓW
I
KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

7.1. System monitorowania Zmodyfikowanego Planu Rozwoju Lokalnego powiatu mieleckiego.

System monitorowania jest jednym z elementów oceny jakości i zgodności PRL z wymogami unijnymi.

Musi być dostosowany do zasad monitorowania projektów realizowanych w ramach sektorowych programów operacyjnych, bez względu na to, z jakiego SPO korzystamy.

W szczególności pod uwagę są brane wskaźniki produktu i rezultatu- określone powyżej.

W tej sytuacji system monitorowania musi polegać na systemowym/ zorganizowanym sposobie zbierania danych w ustalonych (przeważnie już w projektach) okresach czasowych o poszczególnych zadaniach, projektach, programach, porównywaniu ich z założonymi wskaźnikami oraz podejmowaniu , przy udziale partnerów samorządowych, gospodarczych i społecznych decyzji o ewentualnych zmianach. Działania te muszą być należycie udokumentowane, uzasadnione i zaprezentowane „darczyńcy”. Bez zgody „beneficjenta końcowego”, czyli instytucji przyznającej środki pod żadnym pozorem nie wolno wprowadzać jakichkolwiek zmian.

Na zarządzie powiatu lub instytucji przez niego wyznaczonej, ciąży ustawowy obowiązek (wynikający z ustawy o Narodowym Planie Rozwoju) monitorowania realizacji zadań/ projektów /programów współrealizowanych przez powiat lub instytucje w jego imieniu(zleczanych np. organizacjom pozarządowym lub powiatowym (przykład: CKP i DN) Monitoring merytoryczny realizuje upoważniona przez zarząd, pod kierunkiem członka zarządu powiatu, komórka/dział/wydział/komisja.

Monitoring finansowy realizuje służba finansowa powiatu.

7.2. Sposoby oceny realizacji ZPRL powiatu mieleckiego

Oceny wdrażania Zmodyfikowanego Planu Rozwoju Lokalnego powiatu mieleckiego dokonywany będzie dwutorowo. Poprzez Komisję Rady Powiatu zajmującą się statutowo problemami rozwoju i Promocji powiatu oraz przez Zespół powołany przez przewodniczącego Zarządu Powiatu pod przewodnictwem jednego z członków zarządu, odpowiedzialnych za rozwój powiatu.

Oceny powinny być dokonywane w ciągu jednego miesiąca od daty zakończenia zadania/ projektu/ programu.

Porównywanie uzyskanych rezultatów z zakładanymi wskaźnikami odbywać się będzie każdorazowo w okresie jednego miesiąca po zakończeniu projektu.

Ocena roczna będzie dokonywana w lutym następnego roku po zakończeniu projektu/programu/zadania.

Całkowitej oceny ZPRL zespoły oceniające i monitorujące dokonają na koniec roku 2007, tak, aby można jeszcze mieć wpływ na realizację projektów, których realizacja i pełne rozliczenie musi się zakończyć w dniu 30 czerwca 2008 (zgodnie z zasadą n+2).

Oceny , o których mowa powyżej powinny być omawiane na sesjach rady powiatu, zgodnie z harmonogramem pracy rady oraz terminami zakończenia projektów/ programów.

7.3. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorami: publicznym prywatnym i organizacjami pozarządowymi

Współpraca z partnerami lokalnymi, organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami rynku pracy i przedsiębiorcami odbywać się będzie poprzez kontakty i współdziałania z:

- Forum organizacji pozarządowych,
- Lokalną Grupę Działania, powołaną w ramach Inicjatywy Wspólnotowej LEADER+
- Powiatową Radą Zatrudnienia,
- Radami Społecznymi przy Szpitalu Powiatowym im. Edmunda Biernackiego oraz Powiatowej Stacji Pogotowia Ratunkowego,
- Konwentem Wójtów powiatu mieleckiego,

- Stowarzyszeniem Sołtysów powiatu mieleckiego
- Zarządem SEE EURO- PARK S.A. Mielec
- Stowarzyszeniami przedsiębiorców, pracodawców i pracobiorców ,
- Instytucjami około biznesowymi powiatu mieleckiego,
- Wyższą Szkołą Gospodarki i Zarządzania.

7.4.Promocja powiatu mieleckiego.

Instytucjami odpowiedzialnymi za prowadzenie kampanii promocyjnej powiatu są:

- a) Starostwo powiatowe, w tym jeden z członków zarządu oraz Rzecznik Prasowy Powiatu,
- b) Beneficjanci ostateczni (np. jednostki organizacyjne powiatu) odpowiedzialni za informowanie społeczności lokalnej o projektach/ zadaniach/programach realizowanych przez powiat w ramach Sektorowych Programów Operacyjnych i innych , współfinansowanych z funduszy strukturalnych, pomocowych i horyzontalnych.

15 listopada 2005 roku.

Załączniki:

Załącznik nr 1. Wyciąg z Programu ochrony środowiska powiatu mieleckiego,

Załącznik nr 2 Wyciąg z Planu Gospodarki Odpadami w powiecie mieleckim

Załącznik nr 3. Limit wydatków inwestycyjnych na lata rok 2006.

Wyciąg z Programu Ochrony Środowiska.
Załącznik nr 1 do ZPRL powiatu mieleckiego

STRATEGIA, CELE STRATEGICZNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ.

1. ZAŁOŻENIA STRATEGICZNE.

Podstawą działań przyszłościowych powinna być jasno zdefiniowana strategia w zakresie ochrony środowiska.

Zgodnie z polityką ekologiczną Polski, obszarami strategicznymi są;

- 1) ochrona zasobów naturalnych i poprawa jakości środowiska,
- 2) racjonalne użytkowanie zasobów środowiska,
- 3) współpraca z sąsiednimi powiatami,
- 4) edukacja ekologiczna, dostęp do informacji, dialog społeczny.

Działania ujęte w strategii ochrony środowiska powinny być zbieżne z dotychczasowymi aktami prawnymi i opracowaniami, odnoszącymi się bezpośrednio lub pośrednio do ochrony środowiska i jego jakości, czyli m.in.:

- a) Polityka ekologiczna państwa na lata 2003 do 2006, z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007 do 2010,
- b) Strategia rozwoju powiatu na lata 2000 do 2010,
- c) Program Ochrony Środowiska w województwie podkarpackim,
- d) Plan Gospodarki Odpadami w województwie podkarpackim,
- e) Programy ochrony przyrody w nadleśnictwach Mielec i Tuszycza,

Zgodnie z powyższymi założeniami, skategoryzowane następujące cele strategiczne w poszczególnych obszarach strategicznych, a to:

I. OBSZAR STRATEGICZNY OCHRONA ZASOBÓW I POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA:

- *Cel strategiczny 1/1* - ochrona i kształtowanie stosunków wodnych,
- *Cel strategiczny 2/1* - gospodarka odpadami,
- *Cel strategiczny 3/1* - ochrona przed hałasem,
- *Cel strategiczny 4/1* - ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym,
- *Cel strategiczny 5/1* – ograniczenie zanieczyszczeń powietrza,
- *Cel strategiczny 6/1* – ochrona i bezpieczeństwo chemiczne i biologiczne,
- *Cel strategiczny 7/1* – ochrona krajobrazu i przyrody

II. OBSZAR STRATEGICZNY: RACJONALNE WYKORZYSTANIE I UŻYTKOWANIE ZASOBÓW ŚRODOWISKA.

- *Cel strategiczny 1 / 2* - wzrost efektywności wykorzystania surowców, wody i energii,
- *Cel strategiczny 2/2* – rozwój energetyki odnawialnej
- *Cel strategiczny 3/2*- optymalizacja jakości gleb, rekultywacja gleb, ekologiczne użytkowanie gleb,
- *Cel strategiczny 4/2*- ochrona kopalin i ich racjonalne wykorzystywanie,
- *Cel strategiczny 5/2*- ochrona zasobów leśnych,

III. OBSZAR STRATEGICZNY : WSPÓŁPRACA.

- *Cel strategiczny 1/3*- współpraca z sąsiednimi powiatami w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania skutkom powodzi,
- *Cel strategiczny 2/3*- współpraca w zakresie ochrony zasobów środowiska,

IV. OBSZAR STRATEGICZNY : EDUKACJA EKOLOGICZNA, DIALOG SPOŁECZNY.

- *Cel strategiczny 1 / 4*- zapewnienie systemowego dostępu do informacji,
- *Cel strategiczny 2/4* – tworzenie systemowego dialogu społecznego.

2. CELE OPERACYJNE I KIERUNKI DZIAŁAŃ.

OBSZAR: OCHRONA ZASOBÓW I POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA.

CEL STRATEGICZNY 1/1/

CELE OPERACYJNE

1. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł punktowych, czyli osadniczych, przemysłowych i wiejskich / rolnych.

Kierunki działań:

-zanieczyszczenia osadnicze

- a) poprawa wykorzystania , ewentualna modernizacja i budowa nowych komunalnych oczyszczalni ścieków z podwyższoną redukcją biogenów,
- b) rozbudowa i budowa kanalizacji zbiorczych w gminach powiatu,
- c) budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, w miejscach nie objętych siecią zbiorczą,
- d) budowa kanalizacji deszczowej, e) wyposażanie kanalizacji deszczowej w urządzenia wstępnego oczyszczania.

- zanieczyszczenia ze źródeł przemysłowych:

- a) modernizacja i rozbudowa, budowa nowych oczyszczalni ścieków w zakładach przemysłowych,
- b) wprowadzenie zasady podczyszczania ścieków z zakładów produkcyjnych, nie posiadających oczyszczalni,

- zanieczyszczenia pochodzące ze źródeł powierzchniowych/ rolnych:

- a) budowa nowoczesnych stanowisk do składowania obornika oraz zbiorników na gnojówkę, b) modernizacja lub likwidacja bezodpływowych zbiorników na ścieki,

2. Zwiększenie zasobów wód, retencja, działania związane z profilaktyką przeciw powodziową, zaopatrzenie ludności w wodę pitną i do celów przemysłowych,

kierunki działania:

-budowa dalszych obwałowań na rzece Wisłoka, zgodnie z wieloletnim planem prewencji p-powodziowej,

-dokonanie modernizacji i regulacji wód powierzchniowych- płynących,,

-kontrola i poprawa przepustowości cieków wodnych (przepusty, rowy)

-budowa nowych sieci wodociągowych,

-budowa i rozbudowa stacji uzdatniania wody,

-redukcja zużycia wody w zakładach przemysłowych,

-budowa zbiorników tak zwanej małej retencji

Generalnie- realizacja celu strategicznego 1/1 ma doprowadzić do uzyskania następujących efektów:

- a) zapewnienie / uzyskanie najwyższej, możliwej jakości wód,
- b) utrzymanie ilości wody na poziomie zapewniającym równowagę biologiczną,
- c) ochrona przed powodzią i minimalizacja strat powodziowych,,
- d) zapewnienie odpowiedniej ilości i jakości wody do celów pitnych, celów kąpielowych i bytowania ryb.

CEL STRATEGICZNY 2/ 1: GOSPODARKA ODPADAMI.**CELE OPERACYJNE.**

1. Zapobieganie i minimalizacja powstających odpadów.
2. zmniejszenie szkodliwości odpadów,
3. odzysk surowców wtórnych,
4. zapewnienie przyjaznych środowisku warunków unieszkodliwiania odpadów, których powstaniu nie da się zapobiec, a których wykorzystanie jest niemożliwe

Kierunki działań.¹⁹ w stosunku do poszczególnych grup klasyfikacyjnych odpadów:***01-odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin:*****kierunki działań:**

- uwzględnienie na poziomie gmin i powiatu wykazu zwałowisk odpadów wydobywczych, przeznaczonych do rekultywacji lub wykorzystania,
- opracowanie wykazu terenów pogórnich, zdegradowanych, przeznaczonych do rekultywacji,
- wdrażanie mechanizmów ekonomicznego oddziaływania powodujących wzrost odzysku odpadów z procesów wydobywczych.

02- odpady z rolnictwa, sadownictwa, hodowli , rybołówstwa ,leśnictwa oraz przetwórstwa żywności**kierunki działań:**

- wprowadzenie ścisłej ewidencji i kontroli miejsc wytwarzania odpadów z przemysłu rolno-spożywczego,
- organizacja systemowej zbiórki odpadów z przemysłu rolno- spożywczego,
- wdrożenie systemu nadzoru weterynaryjnego nad procesem powstawania i niszczenia odpadów pochodzenia zwierzęcego, w tym odpadów szczególnego ryzyka (SRM) oraz odpadów wysokiego ryzyka (HRM),
- budowa systemu unieszkodliwiania odpadów poubojowych,

03- odpady z przetwórstwa drewna oraz produkcji papieru, tektury, masy celulozowej, płyt i mebli,**kierunki działań:**

- ścista ewidencja miejsc wytwarzania odpadów,
- selektywna zbiórka odpadów,
- zmniejszenie odpadów poprzez wtórne wykorzystanie odpadów,
- wykorzystanie odpadów do systemów grzewczych,

10- odpady z procesów termicznych:**kierunki działania:**

- budowa instalacji do stabilizacji odpadów, przy wykorzystaniu odpadów z przemysłu energetycznego i osadów ściekowych,
- budowa instalacji do wytwarzania kruszyw granulowanych na bazie popiołu lotnego i żużla,
- budowa instalacji do produkcji mieszanek dla drogownictwa, na bazie odpadów energetycznych do wykonywania stabilizacji gruntów i podbudów nawierzchni drogowych,

¹⁹ Wymieniono- przytoczono zadania wynikające z dokumentu: Krajowy Plan Gospodarki Odpadami- traktując je jako swoiste kierunki działania. Szczegółowe postanowienia są podane w Planie Gospodarki Odpadami dla powiatu mieleckiego

12- odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych.

kierunki działania:

- zwiększenie odzysku odpadów, deponowanych na składowiskach,
- organizacja obrotu surowcami wtórnymi- do dalszej utylizacji,

16- odpady różne, nie ujęte w innych grupach,

kierunki działania:

- organizacja systemu zbiórki zużytych opon,
- organizacja systemu zbiórki złomu samochodowego i jego utylizacji,

17- odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz drogowych.

kierunki działania:

- wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów drewna, szkła i tworzyw sztucznych (z wydzieleniem drewna impregnowanego) przez podmioty realizujące procesy produkcyjne i usługowe w tym zakresie,
- ewidencja podmiotów wytwarzających odpady (na poziomie gmin i powiatu),
- organizacja systemu zbiórki odpadów budowlanych,
- zmniejszanie ilości odpadów unieszkodliwianych poprzez składowanie,,
- rozwijanie sieci punktów skupu surowców wtórnych,

18- odpady z działalności służb medycznych i weterynaryjnych oraz związanych z nim badań;

kierunki działania:

- budowa spalarni odpadów medycznych i weterynaryjnych,
- ściśły system ewidencji odpadów i sposobów ich unieszkodliwiania,

19- odpady z urzędzeń do likwidacji i neutralizacji odpadów i oczyszczania ścieków i gospodarki wodnej.

kierunki działania:

- wdrozenie systemowych działań na rzecz unieszkodliwiania odpadów,

20- gospodarka odpadami komunalnymi:

kierunki działań:

- wdrażanie systemów i warunków do unieszkodliwiania poszczególnych grup odpadów komunalnych,
- budowa składowisk śmieci,
- wdrażanie procesów unieszkodliwiających odpady komunalne,

Generalnie- organizacja systemu gospodarowania odpadami jest nadrzędnym celem i poświęcono mu odrębne opracowania, w postaci Powiatowego Planu Gospodarowania Odpadami, gdzie zamieszczono bliższe i bardziej szczegółowe zadania. W programie ochrony środowiska skategoryzowano jedynie te działania, które mają charakter swoistych wytycznych do budowy planu gospodarki odpadami.

Realizacja zadań z zakresu gospodarki odpadami wymagać będzie podjęcia specjalnych działań tak edukacyjnych jak i inwestycyjnych, o czym bliżej w planie gospodarki odpadami.

CEL STRATEGICZNY: 3/ 1 . OCHRONA PRZED HAŁASEM.

CELE OPERACYJNE:

1. ograniczanie hałasu drogowego na obszarach o intensywnej zabudowie-

kierunki działania:

- stosowanie środków ochrony czynnej obiektów budowlanych,
- budowa ekranów akustycznych przy trasach komunikacyjnych,
- polepszanie nawierzchni drogowych w celu obniżenia hałaśliwości środków transportu,
- rozwój alternatywnych środków transportu (np. ścieżki rowerowe),

2. eliminacja uciążliwości związanej z emisją hałasów przemysłowych

-kierunki działania:

- wypracowanie sprawnie funkcjonującego monitoringu hałasu,
- opracowanie map akustycznych i sporządzanie programów naprawczych,
- kontrola zakładów przemysłowych, ze szczególnym uwzględnieniem zlokalizowanych w sąsiedztwie zabudowy mieszkalnej,
- prowadzenie kontroli interwencyjnych,
- wymuszanie/ egzekwowanie ograniczania uciążliwości hałasowej od zakładów pracy emitujących hałas przemysłowy,

CEL STRATEGICZNY 4 / 1 OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM.

CELE OPERACYJNE

1. Zapewnienie skutecznej ochrony ludności wspólnoty mieszkańców przed działaniem promieniowania elektromagnetycznego,

-kierunki działań:

- utworzenie / powierzenie zadania/ odpowiednim służbom monitoringu i badania pól elektromagnetycznych, szkolenie personelu, zapewnienie wyposażenia umożliwiającego prowadzenie monitoringu,
- kontrola emisji promieniowania elektromagnetycznego do środowiska,
- wyznaczanie, zgodnych z przepisami, obszarów ograniczonego użytkowania już istniejących i projektowanych emitorów promieniowania.

CEL STRATEGICZNY 5/1 OGRANICZANIE ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA.

CELE OPERACYJNE:

1. Ograniczenie emisji pyłów.

-kierunki działania:

- utworzenie systemu monitoringu powietrza w pełni dostosowanego do wymogów UE,
- monitoring ciągły powietrza i ocena jego jakości wg stref zagrożenia,
- 2. przeciwdziałanie zanieczyszczeniom (wielko) przemysłowym:
 - sporządzenie planu kompleksowej modernizacji zakładów przemysłowych emitujących zanieczyszczenia do atmosfery,
 - modernizacja technologii w zakładach produkcyjnych w kierunku stosowania mniej energochłonnych produkcji, udoskonalenia procesów spalania, prowadzące do zmniejszenia zużycia paliw,

3. przeciwdziałanie niskiej emisji z sektora komunalnego:

-kierunki działań:

- likwidacja lub/ i modernizacja starych lokalnych kotłowni,
- stopniowe zastępowanie palenisk węglowych paleniskami- kotłami gazowymi lub stosowania odnawialnych źródeł energii,
- wprowadzanie nowoczesnych, wysokosprawnych urządzeń energetycznych,
- przechodzenie na centralne układy ciepłownicze,
- wprowadzanie termorenowacji budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej (w tym szkół),
- budowa sieci gazowych na obszarach wiejskich.

4. przeciwdziałanie emisji ze źródeł mobilnych (transportu):

- kierunki działania:

- poprawa standardów technicznych dróg powiatowych i gminnych,
- hermetyzacja procesu obrotu paliwami,
- budowa obwodnic,

CEL STRATEGICZNY 6/1.: OCHRONA I BEZPIECZEŃSTWO BIOLOGICZNE ORAZ CHEMICZNE.**CELE OPERACYJNE:**

1. ograniczanie ryzyka wystąpienia zagrożeń dla środowiska i zdrowia ludzkiego powodowanych funkcjonowaniem zakładów pracy, będących potencjalnym źródłem awarii przemysłowych, skutkujących zanieczyszczeniem środowiska,

- kierunki działania:

-wprowadzanie nowoczesnych, bezpiecznych technologii w zakładach pracy,

-wdrożenie systemowej kontroli potencjalnych sprawców awarii przemysłowych,

2. zmniejszenie ryzyka transportu materiałów niebezpiecznych:

-kierunki działania:

-sukcesywnie realizowanie inwestycji drogowych, poprawiających przejezdność,

-wyznaczanie optymalnych, z punktu widzenia bezpieczeństwa i braku zagrożeń ekologicznych, tras przewozu ładunków niebezpiecznych dla środowiska,

-opracowanie spójnego programu operacyjno- ratowniczego, włączając służby Powiatowego Centrum Ratowniczego, Pogotowia Ratunkowego, Powiatowej Straży Pożarnej i Komendy Powiatowej Policji,

CEL STRATEGICZNY 1/7 - OCHRONA KRAJOBRAZU I PRZYRODY.**CELE OPERACYJNE:**

1. zachowanie , odtwarzanie i wzbogacanie zasobów, w tym ochrona ekosystemów oraz gatunków i siedlisk

2. Poprawa stanu środowiska- usuwanie bądź ograniczanie zagrożeń dla zachowania różnorodności biologicznej i krajobrazowej,

3. optymalizacja ochrony obszarów chronionych, wprowadzanie dywersyfikacji metod ochrony środowiska i przyrody,

4. dbałość o wartości krajobrazu.

-kierunki działania:

- sukcesywna odbudowa drzewostanów w lasach państwowych i prywatnych, zgodnie z wieloletnimi planami urządzania lasów,

- zalesienia nieużytków rolnych (doskonalenie programu zalesień gruntów w klasach bonitacyjnych V i VI)

-kształtowanie i utrzymanie stref ekotonowych,

-odnowa zniszczonych i cennych ekosystemów i siedlisk,

-pielęgnacja i konserwacja pomników przyrody ożywionej i nieożywionej

OBSZAR STRATEGICZNY: RACJONALNE WYKORZYSTANIE I UŻYTKOWANIE ZASOBÓW ŚRODOWISKOWYCH.**CEL STRATEGICZNY 1 / 2 – WZROST EFEKTYWNOŚCI WYKORZYSTANIA SUROWCÓW, WODY I ENERGII .****CELE OPERACYJNE:****1. zmniejszenie wodochłonności produkcji.**

- kierunek działań:

- wprowadzenie ścisłego systemu pomiaru zużycia wody, dla celów przemysłowych,
- podjęcie działań w celu ograniczania strat w systemach przepływu/ rozprowadzania wody,
- wprowadzanie zamkniętych obiegów wody w przemyśle, wodooszczędnych technologii produkcji,
- modernizacja systemów zaopatrzenia w wodę ludności dla celów spożywczych,
- eliminacja wykorzystania wód podziemnych do celów przemysłowych (z wyłączeniem przemysłów, dla których jest to zdrowotnie korzystne- np. przemysł spożywczy)
- sukcesywne ograniczanie wodochłonności w sektorze komunalnym

2. zmniejszenie materiałochłonności produkcji i usług.

- kierunek działań:

- wprowadzenie najlepszych dostępnych technik (BAT-Best available technique) do procesów technologicznych i organizacji produkcji, zmniejszających materiałochłonność i odpadowość produkcji,

CEL STRATEGICZNY 2/ 2ROZWÓJ ENERGETYKI ODNAWIALNEJ**CELE OPERACYJNE:****1. zmniejszenie energochłonności produkcji**

- kierunek działań:

- wdrażanie energooszczędnych technologii do przemysłu,
- zmniejszanie strat energii w systemach przesyłowych i odbiornikach energii,
- wykorzystywanie energii ze źródeł odnawialnych,
- wspieranie wykorzystania lokalnych źródeł energii odnawialnych oraz pomoc dla wdrażania - budowa urządzeń i instalacji do produkcji energii wytwarzanej z wykorzystaniem źródeł odnawialnych

CEL STRATEGICZNY 3/2. OPTIMALIZACJA JAKOŚCI GLEB, REKULTYWACJA, EKOLOGICZNE WYKORZYSTANIE GLEB.**CELE OPERACYJNE:****1. rozwój rolnictwa ekologicznego,**

2. ochrona gleb przed degradacją i zanieczyszczeniami wskutek czynników naturalnych oraz powodowanych agrotechniką, zmianami struktury fizycznej stosunków wodnych, gospodarką odpadami, zanieczyszczeniami transportowymi itp.

3. prowadzenie racjonalnej polityki zagospodarowania terenów nadających się do wykorzystania rolniczego i leśnego zgodnie z gminnymi planami zagospodarowania przestrzennego i prawem ochrony środowiska,

- kierunki działań:

- prowadzenie bieżącej rekultywacji gruntów , które uległy degradacji,
- wspieranie gospodarstw rolnych podejmujących się produkcji żywności ekologicznej,
- wspieranie grup producenckich, których produkcja gwarantuje poprawne użytkowanie gleb,
- organizowanie szkoleń w zakresie rolnictwa ekologicznego,
- organizacja i/lub wspieranie lokalnych rynków zbytu, marketingu i logistyki,
- likwidacja „ dzikich wysypisk” i rekultywacja terenów zdegradowanych przez te wysypiska,

CEL STRATEGICZNY: 4/2 OCHRONA KOPALIN I ICH RACJONALNE WYKORZYSTANIE.

CELE OPERACYJNE:

1. Ochrona złóż kopalin poprzez racjonalne, ekonomicznie uzasadnione ich wykorzystywanie, nie naruszając jakości środowiska oraz możliwości wykorzystywania również w przyszłości,
 - kierunki działania
 - prowadzenie racjonalnej ochrony złóż kopalin użytkowych- mineralnych,
 - prace poszukiwawcze, rozpoznawanie i dokumentowanie nowych złóż,
 - racjonalizacja eksploatacji,
 - prowadzenie polityki koncesyjnej na użytkowanie złóż,
 - rekultywacja złóż wyeksploatowanych

CEL STRATEGICZNY 5/2. OCHRONA ZASOBÓW LEŚNYCH.

CELE OPERACYJNE:

1. zachowanie lasów i ich korzystnego wpływu na warunki życia ludzi oraz zrównoważony rozwój lokalny,
2. ochrona lasów i ekosystemów leśnych, stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody i lasów szczególnie cennych ze względu na zachowanie różnorodności przyrodniczej, zachowanie leśnych zasobów genetycznych,
3. zachowanie walorów krajobrazowych. Ochrona gleb i terenów szczególnie narażonych na zanieczyszczenie i uszkodzenia, ochrona wód powierzchniowych i głębinowych, dla zachowania zdrowotności obszarów leśnych jak również ze względu na potrzeby naukowe,
4. prowadzenie poprawnej eksploatacji lasów i jego zasobów, w sposób ekologicznie i ekonomicznie uzasadniony,
5. wzrost lesistości obszarów powiatu, zgodnie z prawem unijnym,
6. utrzymywanie i wzmacnianie społeczno- ekonomicznej funkcji lasów, we współpracy ze społecznością lokalną,
 - kierunki działania:
 - sukcesywna odnowa i odbudowa drzewostanów w lasach,
 - prowadzenie prac szkółkarskich (produkcja materiału zasadzeniowego)
 - prowadzenie polityki zalesiani terenów o niskich klasach bonitacyjnych, zgodnie z planami zagospodarowania przestrzennego,
 - rekultywacja obszarów leśnych ulegających zniszczeniu w wyniku katastrof ekologicznych, pożarów, huraganów itp.,
 - kształtowanie i utrzymywanie stref ekotonowych,
 - poprawa infrastruktury technicznej w lasach- (oczyszczalnie ścieków, kanalizacja zbiorcza itp.)
 - współpraca z kołami Polskiego Związku Łowieckiego w zakresie opieki na zwierzyną łowną, budowa paśników, lizawek i innych obiektów wspomagających przeżycie zwierzyny w okresach trudnych. Współpraca przy tworzeniu planów pozyskania zwierzyny łownej, z uwzględnieniem sztucznej selekcji zwierzyny (naturalna jest zagrożona)
 - wzmacnianie nadzoru i doradztwa fachowego w stosunku do lasów niepaństwowych i ich właścicieli,
 - doskonalenie technologii pozyskiwania produktów leśnych i runa leśnego,
 - prowadzenie akcji uświadamia mieszkańców powiatu, młodzieży szkolnej , użytkowników lasów w zakresie wiedzy o lesie i jego zrównoważonym rozwoju oraz wpływie na jakość życia mieszkańców,

OBSZAR STRATEGICZNY : WSPÓŁPRACA PRZYGRANICZNA MIĘDZY POWIATOWA.
CEL STRATEGICZNY 1 / 3. WSPÓŁPRACA Z SĄSIEDNIMI POWIATAMI W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIU I MINIMALIZACJI SKUTKÓW POWODZI.

CELE OPERACYJNE:

1. zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego mieszkańcom powiatu.
-kierunki działania
- ścisłą współpracę pomiędzy służbami monitorującymi stan zagrożenia powodziowego w powiecie.
2. stały monitoring zagrożeń powodziowych
- kierunki działania:
-utrzymywanie stałej łączności pomiędzy punktami pomiarowymi stanu wód płynących,
3. ochrona wód powierzchniowych, budowa zbiorników retencyjnych ,tworzenie wspólnych planów przeciwdziałania skutkom powodzi,
- kierunki działania:
-ściska współpraca pomiędzy służbami nadzoru,

CEL STRATEGICZNY 2/3 WSPÓŁPRACA W ZAKRESIE OCHRONY ZASOBÓW ŚRODOWISKA

CELE OPERACYJNE:

1. ochrona wód powierzchniowych wspólne działania na rzecz jakości wód,
2. wspólne działania na rzecz profilaktyki przeciwpowodziowej,
3. eliminacja źródeł zanieczyszczenia powietrza, wód i gleby, mających znaczenie ponadpowiatowe,
- kierunki działania:
-prowadzenie monitoringu i wymiana informacji pomiędzy powiatami w zakresie zmian przyrodniczych i krajobrazowych, ochrony czystości biologicznej oraz współpraca między powiatowa w tym obszarze,
-wspólne obejmowanie formami ochrony przyrody najcenniejsze obszary przyrodnicze sąsiadujących powiatów,
-współpraca w zakresie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych,
-eliminacja źródeł zanieczyszczenia powietrza wód i gleby, mających wpływ na obszary sąsiadujących powiatów.

OBSZAR STRATEGICZNY : EDUKACJA EKOLOGICZNA, DIALOG SPOŁECZNY.
CEL STRATEGICZNY 1 / 4. ZAPEWNIENIE SYSTEMOWEGO DOSTĘPU DO INFORMACJI.

CEL OPERACYJNY:

1. edukacja proekologiczna ludności wspólnoty mieszkańców,
2. systemowe szkolenia w zakresie gospodarki odpadami i skutków tej gospodarki, a głównie skutków zaniedbań,
3. promowanie upraw ekologicznych,
-kierunki działania:
- edukacja ekologiczna w szkołach powiatu,
-aktywne formy edukacji, np. „sprzątanie świata”, trasy wycieczkowe połączone z zajęciami edukacyjnymi, system pogadanek z młodzieżą i dorosłymi na tematy związane z ochroną środowiska,
-utrzymywanie stałych kontaktów z jednostkami samorządu terytorialnego (gminy- powiat)
-zorganizowanie stałego systemu informacji o środowisku i jego stanie.

CEL OPERACYJNY: 2/4 TWORZENIE SYSTEMU DIALOGU SPOŁECZNEGO

1. zapewnienie systemowego udziału społeczności lokalnych w projektowaniu działań proekologicznych, inwestycji z zakresu ochrony środowiska, oraz wpływu mieszkańców na podejmowane proekologiczne decyzje przez władze gmin i powiatu.

- kierunki działania:

-wdrożenie systemu informacji, konsultacji społecznych przy opiniowaniu projektów działań związanych z ochroną środowiska naturalnego wsi, gmin, powiatu

3.PROGNOZA POPRAWY STANU ŚRODOWISKA.

Powiatowy program ochrony środowiska nie jest, i nie może być wypełniony konkretnymi treściami. Zawiera, jak gdyby, pewne zalecenia głównie w stosunku do rzeczywistych „zarządzających” przestrzenią, czyli prezydentów, burmistrzów i wójtów miast i gmin powiatu. Jest pewnego rodzaju tkanką do tworzenia konkretnych projektów proekologicznych, jednoznacznie zwymiarowanych i o szczegółowych wynikach- możliwych do określenia tak w czasie jak i wartości oraz skutków ekologicznych. Zawiera stosunkowo ogólne kierunki działania, o charakterze strategicznym, a nie szczegóły wykonawcze. Jest zatem strategią dla miast i gmin powiatu.

Zakłada uzyskanie pewnych celów, tak na poziomie powiatu- jako jednostki administracji samorządowej, jak i gmin powiatu.

Do zaplanowanych wyników na poziomie powiatu należy uznać:

- budowę nowoczesnego systemu zarządzania środowiskiem w powiecie, przemodelowanie służb odpowiedzialnych za stan, działania i wynik realizacji programu, jak również współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego-gmin oraz samorządu wojewódzkiego,
- dostosowanie monitoringu i kontroli stanu środowiska do wymogów prawa polskiego, zgodnego z prawem unijnym,
- sporządzenie i aktualizacja bazy danych o środowisku,
- sporządzenie systemu informacji dla obywateli o stanie ochrony środowiska,
- prowadzenie systemowych działań edukacyjnych w zakresie ekologii, gospodarstw ekologicznych, ochrony obszarów wiejskich, zachowanie tożsamości lokalnej, odnowy wsi polskiej,
- wpływanie na zmiany postaw obywateli- mieszkańców wspólnoty – na przyjazne dla środowiska,
- podejmowanie działań ustawowych (zezwolenia, koncesje, kontrole, wnioski) związanych z likwidacją i/lub ograniczanie udziału w środowisku substancji niebezpiecznych.

Do przewidywanych na poziomie gmin wyników realizacji niniejszego programu, zaliczyć należy:

- poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych oraz racjonalność jej użytkowania,
- wzrost udziału skanalizowanych gospodarstw wiejskich do wartości około 80 %,
- znaczące ograniczenie emisji zanieczyszczeń punktowych,
- zmniejszenie ilości zanieczyszczeń odprowadzanych do wód ze spływu powierzchniowego,
- sukcesywnie powinny się zmniejszać zanieczyszczenia azotowe pochodzące z rolnictwa,
- nastąpi znacząca poprawa jakości wody pitnej.

-
- Poprzez konsolidację działań pomiędzy powiatami- zmniejszy się zagrożenie powodziowe,
 - Nastąpi poprawa stanu lasów tak państwowych jak i prywatnych,
 - Nastąpi zmniejszenie zagrożeń wywołanych hałasem,
 - Podniesiony zostanie stan świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Celowo nie wymieniamy skutków wynikających z realizacji planu gospodarki odpadami- jako odrębnego dokumentu. W tym planie- wymierność działań będzie znakomicie większa, aczkolwiek też w większości wyniknie z działań podejmowanych przez miasta i gminy- jako jednostki odpowiedzialne za stan gospodarki odpadami na swoich terenach. Powiat uczestniczy jedynie w działaniach ponadgminnych i między powiatowych.

Wyciąg z rozdziału 4 Programu Ochrony Środowiska powiatu mieleckiego.

Wyciąg z PGO. Załącznik nr 2 do ZPRL**Rozdział VI. Program strategiczny i operacyjny. Monitoring PGO.****1. Program strategiczny**

Planowane działania doraźne i długofalowe uwzględniają specyfikę powiatu, jako organu o charakterze nadzorczym, a nie wykonawczym. Wg specyfikacji kompetencji i zadań organów powiatu, podanej w ostatniej części niniejszego planu, czynności tych organów sprowadzają się do :

- czynności materialno - technicznych,
- czynności administracyjnych,
- wydawania decyzji.

Organy powiatu nie biorą bezpośredniego udziału w planowaniu inwestycji związanych z gospodarką odpadami ani nie uczestniczą w ich realizacji bezpośrednio, chyba że istnieje związek gmin/powiatów, który podejmuje takie inicjatywy, działając jako podmiot upoważniony do prowadzenia działalności celowej- gospodarczej (celowe związki gmin i /lub powiatów). Powiat mielecki do takich związków celowych nie należy.

Stąd zadania ujęte w niniejszym rozdziale są odzwierciedleniem zadań szczegółowych ujętych w wojewódzkim planie gospodarki odpadami lub prognozowanych do realizacji przez gminy (gminy mają czas do sporządzenia szczegółowych planów gospodarki odpadami do dnia 30 czerwca 2004 roku, zatem prognozy ujęte w planie powiatowym nie mają charakteru wiążącego). Podstawowe przeto zadania powiatu sprowadzają się do działań o charakterze inicjatywnym, nadzorczym i decyzyjnym, koordynacyjnym.

Generalnie zadania i cele PGO w powiecie zostały omówione w rozdziale V.

Strategiczne zadania szczegółowe, dotyczące kompetencji i zadań powiatu, są następujące:

- a) budowa nowej instalacji do unieszkodliwiania odpadów, po wyczerpaniu pojemności istniejących składowisk Strategicznym celem jest zatem budowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów Tarnobrzeg- Mielec, spełniających taką rolę,
- b) niezbędną koniecznością jest uruchomienie stacji pirolizy odpadów ,
- c) budowa instalacji ponadpowiatowych dotyczących unieszkodliwiania, odzysku i zagospodarowania osadów ściekowych,
- d) dokonanie modyfikacji systemu i struktury gospodarki odpadami na terenie powiatu, włączając w system ponad powiatowe i gminne centra gospodarki odpadami
- e) uporządkowanie systemu zbiórki takich odpadów, jak zużyte oleje, filtry, akumulatory,
- f) opracowanie i wdrożenie systemu selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji.

Są to zadania, wymienione również w WPGO- objęte wojewódzkim planem gospodarki odpadami.

Nie powtarzając ich, co wynika z planu WPGO , gdzie jednoznacznie funkcjonuje zapis:

„9.1.2. samorzady powiatowe- ustawą o samorządzie powiatowym powiat otrzymał zadania publiczne o charakterze ponadgminnym, m.in. w zakresie:

- 1) ochrony środowiska,
- 2) utrzymania powiatowych obiektów użyteczności publicznej.”²⁰,

zadania powiatu w zakresie ochrony środowiska zostały sprecyzowane w dokumencie pod nazwą „Program Ochrony Środowiska w powiecie mieleckim.

²⁰ Program ochrony środowiska. Plan Gospodarki Odpadami dla województwa podkarpackiego. Zarząd Województwa Podkarpackiego. Rzeszów 2003

Natomiast powiat nie posiada i nie przewiduje w najbliższym okresie posiadania obiektów użyteczności publicznej związanych z gospodarowaniem odpadami. Plan Gospodarowania Odpadami podaje jedynie dane pozwalające na ocenę sytuacji w przedmiotowym zakresie, bez podawania danych dotyczących inwestycji budowlanych.

Zadania strategiczne w dziedzinie objętej właściwościami powiatu, jako dysponenta Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, są następujące:

- a) działania na rzecz poprawy warunków do selektywnej zbiórki szkła, makulatury, tworzyw sztucznych, metali, we współdziałaniu z samorządami gmin powiatu,
- b) wdrożenie systemu edukacji ekologicznej we wszystkich powiatowych placówkach oświatowo- wychowawczych,
- c) wdrożenie systemu edukacji ekologicznej dla podmiotów prowadzących działalność handlowo- usługową,
- d) wdrożenie systemu ewidencji podmiotów podejmujących działalność w zakresie gospodarowania odpadami,
- e) wdrożenie systemu edukacji ekologicznej w zakresie ograniczania strumienia odpadów organicznych w masie odpadów komunalnych,
- f) prowadzenie ścisłej ewidencji i monitoring podmiotów, które uzyskały zezwolenia starosty na prowadzenia działalności gospodarczej związanej z wytwarzaniem odpadów,
- g) wprowadzenie powiatowego systemu zarządzania informacją o gospodarce odpadami

2. Program operacyjny.

Powiat mielecki jest samodzielnym organem administracyjnym, posiadającym określone uwarunkowania endo- i egzogeniczne swojego rozwoju, w tym w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami.

Określone ustawowo role, jaki mają do spełnienia organy powiatu, pozwalają na sprecyzowanie działań o charakterze operacyjnym, opartych o następujące założenia:

- a) uznać, że składowiska odpadów w Mielcu i Borowej wyczerpują potrzeby składowisk komunalnych w powiecie, a zamknięcie składowiska w Padwi Narodowej uznać za zgodne z generalnymi kierunkami gospodarki odpadami, podanymi w rozdziale V, zgodnych z „II polityką ekologiczną państwa”, preferująca „centralne” składowiska odpadów,
- b) przyjąć budowę ZZO Mielec- Tarnobrzeg, jako docelowe rozwiązanie, zgodne z wojewódzkim i powiatowym planem gospodarki odpadami,
- c) przyjąć, że budowa instalacji pirolizy w Tarnobrzegu rozwiązuje problem utylizacji , odzysku i unieszkodliwiania odpadów gospodarczych i osadów ściekowych,

i na tym tle przyjąć następujące zadania operacyjne:

- 1) podjąć działania ukierunkowane na wsparcie systemu zbiórki zużytych baterii,
- 2) podjąć prace, z gminami powiatu, dotyczące inwentaryzacji pokryć dachowych zawierających azbest i podjąć starania o wskazanie lokalizacji dla instalacji unieszkodliwiania odpadów azbestu,
- 3) wspierać działania inwestorów prywatnych, podejmujących działalność w zakresie odzysku i unieszkodliwiania odpadów z przemysłu budowlanego, i prac remontowo- budowlanych,
- 4) wprowadzenie systemu informacji o odpadach budowlanych- (w postaci giełdy) oraz logistyki transportowej,

- 5) Współdziałanie z gminami powiatu na rzecz rozwiązania problemu osadów ściekowych, pomoc przy organizacji działania sieci instalacji do odzysku lub unieszkodliwiania SPON
- 6) Współdziałanie przy budowie systemu Gminnych Punktów Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych GPZON
- 7) Wspieranie inwestorów prywatnych podejmujących działalność w zakresie zbiórki i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych, wyselekcjonowanych ze strumienia odpadów komunalnych,
- 8) Współdziałanie z innymi jednostkami samorządowymi w dziedzinie tworzenia systemu selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji, propagowanie wybranego modelu przydomowej kompostowni.

Ustawa o odpadach i ustawa wprowadzająca ustawę o odpadach dają staroście, jako organowi ochrony środowiska, możliwość wpływania na sytuację w dziedzinie gospodarki odpadami, poprzez decyzje administracyjne, przypisane temu organowi, których realizacja może zapewnić dostosowania stanu technicznego składowisk do obowiązujących wymogów.

W przypadku, gdy te warunki nie są spełniane, starosta może z urzędu wydać decyzję o zamknięciu składowiska.

3. Monitoring i ocena realizacji PGO.

Plan gospodarki odpadami powinien być oceniany w odstępach co najmniej, czteroletnich Ocena realizacji polega na uzyskanie odpowiedzi na następujące pytania²¹:

- a) Czy zostały rozwiązane problemy określone w poprzednim planie?
- b) Czy pojawiły się nowe problemy do ujęcia w następnym planie?
- c) Czy zostały osiągnięte założone cele?
- d) Czy wykonano i w jakim stopniu zadania, wyznaczone w poprzednim planie?
- e) Czy administracja powiatu wykonała wyznaczone dla niej zadania?
- f) Czy zostały wdrożone inne działania? Jakież?, czy były wynikiem pomyłek czy zmiany sytuacji?

Cytowany poradnik zaleca następujący algorytm weryfikacji realizacji PGO:

- Weryfikacja założeń i warunków podstawowych,
- Sprawdzenie, czy zadania zostały wykonane i dokonano analizy przyczyn stwierdzonego stanu?
- Weryfikacja pierwotnej diagnozy (z natury- w pierwszym planie- mało wiarygodnej!) strumienia odpadów z uwzględnieniem nowych elementów prowadzonych do systemu w ramach poprzednich działań,
- Stwierdzenie, czy istnieje potrzeba dokonania zmian w strategii i postawionych w niej celach,
- Wyznaczenie nowych działań,
- Weryfikacja działań w czasie- nowy harmonogram realizacji działań,
- Zdefiniowanie nowych projektów lub powtórzenia starych, jeśli ich realizacja nadal jest konieczna, a nie zostały wdrożone
- Badanie skutków i konsekwencji nowego planu,
- Sporządzenie nowego planu i poddanie go społecznemu osądowi,
- Zatwierdzenie nowego planu przez Radę Powiatu.

²¹ Poradnik : Powiatowe i gminne plany gospodarki odpadami. Wyd MŚ. 2002.

Podstawowym warunkiem dobrej oceny wdrażania rozwiązań z zakresu PGO jest dobrze funkcjonujący system monitoringu. Jego rola i zadania sprowadzają się do stwierdzenia, czy wszystkie podmioty, objęte takim obowiązkiem, posiadają wymagane przez obowiązujące prawo decyzje, zezwolenia i pozwolenia, oraz czy ich przestrzegają.

Główne działania nadzoru, to:

- i) monitoring i kontrola przewoźników i pośredników zajmujących się gospodarką odpadami,
- ii) monitoring i kontrola instalacji gospodarki odpadami,
- iii) kontrola instalacji nie wymagających zezwoleń
- iv) kontrola przemieszczania niektórych rodzajów odpadów,
- v) identyfikacja nielegalnych instalacji lub działań,
- vi) egzekwowanie nałożonych przepisami prawa i decyzjami administracyjnymi obowiązków,

Rutynowy monitoring wymaga jasno sprecyzowanych zasad przeprowadzania, czyli:

- a) powinny być jasno określone i upublicznione uprawnienia do prowadzenia kontroli oraz zasady nakładania sankcji za nie przestrzeganie prawa,
- b) zdefiniowany i autoryzowany w imieniu starosty personel kontrolny, z upoważnieniami pisemnymi,
- c) spisane i upowszechnione procedury kontroli, udokumentowane systemy i procedury oceny,
- d) istnienie kompleksowego systemu przechowywania, zapisywania, uzyskiwania danych oraz informacji, czyli pełny system informacyjny wiedzy o gospodarce odpadami.

Uwaga ! Zgodnie z przytoczonymi w rozdziale I przepisami prawa, organem upoważnionym do kontroli przestrzegania przepisów o ochronie środowiska na terenie powiatu, jest starosta powiatu, lub osoba przez niego na piśmie upoważniona.

Wyciąg z Planu Gospodarki Odpadami.

Załącznik nr 3.

Załącznik
Nr 1 do Uchwały Nr XXXIII/216/05
Rady Powiatu Mieleckiego z dnia 29
listopada 2005

**LIMIT WYDATKÓW NA WIELOLETNI PROGRAM INWESTYCYJNY
DLA
POWIATU MIELECKIEGO NA LATA 2003 – 2007 pod nazwą:
*POPRAWA INFRASTRUKTURY NA TERENIE POWIATU
MIELECKIEGO***

1. Cel programu: Zwiększenie bezpieczeństwa na drogach powiatowych oraz konkurencyjności Powiatu Mieleckiego poprzez usprawnienie komunikacji. Poprawa warunków nauki i pracy w szkole a także zminimalizowanie kosztów ogrzewania placówki.
6. Jednostka organizacyjna realizująca program – w zakresie zadań określonych w punktach 1-7 i 9-17 – Powiatowy Zarząd Dróg w Mielcu. W zakresie zadania określonego w punkcie 8 – Zespół Szkół Technicznych w Mielcu.
7. Okres realizacji programu – lata 2003-2007.
8. Łączne nakłady finansowe – 27.254.195 zł.
9. Zadania finansowane z budżetu powiatu zawiera poniższa tabela:

Lp.	Nazwa zadania	Nakłady finansowe w zł poniesione w latach 2003-2007	w tym	Wysokość wydatków w roku budżetowym oraz w dwóch kolejnych latach		
				2005	2006	2007
1	2	3		4	5	6
1.	Odbudowa nawierzchni drogi powiatowej Nr PO 140R Tuszów Narodowy – Sarnów 5,064 km	2.232.000	budżet powiatu		730.800	
			budżet gminy		162.000	
			budżet państwa		223.200	
			fundusze strukturalne		1.116.000	

1	2	3	4	5	6	
2.	Odbudowa naw. drogi Nr PO 143R Gawłuszowice – Chrzastów – Mielec 1,300 km Zrealizowano w 2004 r.	1.426.000	budżet powiatu budżet gminy SAPARD			
3.	Odbudowa nawierzchni drogi powiatowej Nr PO 152R Borowa - Czermin – Wola Mielecka – Przecław 4,637 km	2.230.000	budżet powiatu budżet gminy budżet państwa fundusze strukturalne		446.000 446.000 223.000 1.115.000	
4.	Odbudowa naw. drogi Nr PO 160R Zabrze - Wadowice – Piątkowiec 7,677 km	7.138.594	budżet powiatu budżet gminy budżet państwa fundusze strukturalne	535.395 535.394 713.860 5.353.945		
5.	Odbudowa naw. drogi Nr PO 169R Zasów – Ruda 4,236 km Zrealizowano w latach 2003-2004	1.613.000	budżet powiatu budżet gminy SAPARD			
6.	Odbudowa dróg powiatowych Nr PO 174R Dąbrowa Tarnowska – Radomyśl Wlk, PO 179R Żarówka – Dulcza Wlk		wstrzymano			

1	2	3	4	5	6	
7.	Remont naw. drogi Nr PO 189R ul. Chopina w Mielcu 0,395 km	800.000	budżet powiatu		320.000	
			fundusze strukturalne		480.000	
8.	Kompleksowa termomodernizacja w obiektach Zespołu Szkół Technicznych w Mielcu. Zrealizowano w latach 2003-2004 w kwocie 345.000 zł	8.157.601	budżet powiatu	463.737	300.000	683.000
			kredyt	800.000		
			Mechanizm Finansowy EOG			5.565.864
9.	Odbudowa naw. drogi Nr PO 164R Wierzchowiny – Bór – Jamy 5,312 km	wstrzymano				
10.	Odbudowa naw. drogi Nr PO 713R Grochowe II – Trześć – Mielec 5,8 km	wstrzymano				
11.	Remont naw. drogi Nr PO 143R ul. Kilińskiego w Mielcu 1,802 km	1.740.000	budżet powiatu		696.000	
			fundusze strukturalne		1.044.000	
12.	Remont naw. drogi Nr PO 196R ul. Żeromskiego w Mielcu 0,600 km	970.000	budżet powiatu		388.000	
			fundusze strukturalne		582.000	
13.	Odbudowa naw. drogi Nr PO 141R ul. Wojska Polskiego w Mielcu 0,800 km	wstrzymano				
14.	Remont naw. drogi Nr PO 190 R ul. Solskiego w Mielcu 0,717 km	wstrzymano				
15.	Odbudowa naw. drogi Nr PO 142R Chrzastów – Malinie – Trześć 3,412 km	wstrzymano				

ZMODYFIKOWANY PLAN ROZWOJU LOKALNEGO POWIATU MIELECKIEGO

1	2	3	4	5	6	
16.	Przebudowa drogi powiatowej Nr PO 175R Tuszyma - Przeclaw – Radomyśl Wielki 0,661 km	947.000	budżet powiatu			
			budżet gminy		378.800	
			budżet państwa		94.700	
			fundusze strukturalne		473.500	
OGÓLEM		27.254.195	budżet powiatu	999.132	1.476.800	2.087.000
			budżet gminy	535.394	986.800	-
			budżet państwa	713.860	540.900	-
			fundusze strukturalne	5.353.945	2.704.500	2.106.000
			SAPARD	-	-	-
			Mechanizm Finansowy EOG	-	-	5.565.864
			kredyt	800.000	-	-

Spis materiałów i literatury wykorzystanej przy opracowaniu ZPRL

Grupa 1. Akty prawne.

1. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym Dz. U. 01.142.1592
2. Ustawa o specjalnych strefach ekonomicznych, Dz. U. 94.123.600
3. Ustawa o Narodowym Planie Rozwoju na lata 2007- 2013

Grupa 2. Dane statystyczne

1. Rocznik statystyczny Województwa Podkarpackiego .WUS Rzeszów 2005.
2. Rocznik statystyczny województwa podkarpackiego : podregiony, powiaty, gminy. WUS 2005.

Grupa 3. opracowania instytucji

1. Strategia rozwoju województwa podkarpackiego. Urząd Marszałkowski Rzeszów. 2000r.
2. Strategia rozwoju powiatu mieleckiego. Rada Powiatu Mieleckiego 2000r.
3. Program operacyjny strategii rozwoju powiatu mieleckiego. Rada Powiatu Mieleckiego. 2000r.
4. Program Ochrony Środowiska w powiecie mieleckim. Rada Powiatu Mieleckiego 2004r.
5. Plan Gospodarki Odpadami. Rada Powiatu Mieleckiego 2004r.
6. Lokalny Plan Rozwoju na lata 2004 – 2005 . Rada Powiatu Mieleckiego. 2004r.
7. Program PROWENT- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich Ekonomia- Nauka Tradycja. Rada Powiatu Mieleckiego. 2001r.
8. Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego. Urząd Marszałkowski. Rzeszów 2001.
9. Uzupełnienie do ZPORR.
10. Sektorowy Program Operacyjny Modernizacja i Restrukturyzacja Sektora Żywnościowego i Rozwoju Obszarów Wiejskich,
11. Inicjatywa wspólnotowa LEADER+
12. Podkarpackie powiaty. Urząd Marszałkowski Rzeszów 2001.
13. Centrum Funduszy Europejskich. Plan Rozwoju Lokalnego- podstawą aplikowania o środki z funduszy Unii Europejskiej. Wrocław 2004.
14. Stan środowiska naturalnego w województwie podkarpackim w 2004 roku. WIOŚ. Rzeszów 2005.
15. Wybrane elementy sytuacji ekonomicznej gospodarstw rolnych. WUS Rzeszów 2003.
16. Aktywność ekonomiczna ludności. WUS Rzeszów 2004,

Grupa 4. Opracowania Fundacji MCK i RG wykorzystane

1. Seweryn Kapinos. Tożsamość społeczno- kulturowa mieszkańców powiatu mieleckiego Fundacja MCK i RG 2003,
2. Ankieta referencyjna AGRO-INFO . Fundacja MCK i RG 2003
3. Ankieta referencyjna LEADER+ Fundacja MCK i RG 2005.
4. Wnioski z narady z jst i organizacjami pozarządowymi powiatu na temat ZSROW. Fundacja MCK i RG
5. Analiza dokumentacji planistycznej gmin powiatu . 2005.

Grupa 5. Literatura

1. J. Regulski. Każde miejsce opowiada swoją historię. Fundusz współpracy AGRO-LINIA 2000,
2. Dziesięć lat doświadczeń pierwszej polskiej strefy ekonomicznej. Mielec 1995- 2005. Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego. ARP S.A. O/Mielec. Kraków - Mielec 2005.

